

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 2

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERRIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILESE.

KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.
RYNEK, L. 945

TELEFONY: KRÓLHUTA 636-640 I KATOWICE 972

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZAMONU

Z KOPALNÍ KRÓL' BIELSZOWICE, KNURÓW

ADR. TELEGR. SKARBOFERME KRÓL. HUTA.

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK WYDAWANY PRZEZ MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
PRZY WSPÓŁDZIAŁE MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA ORAZ KOMUNIKACJI

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
ORGANIZACJA EKSPORTU NAFTOWEGO — C. P.	1249	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	1270
WYTYCZNE ORGANIZACJI HANDLU ROLNICZEGO — J. WOJTYNA	1252	Praca portu gdyńskiego we wrześniu 1932 r.	
HANDEL OWOCAMI POŁUDNIOWEMI W POLSCE — WŁ. GIEYSZTOR	1255	PRAWO I SAD W ŻYCIU GOSPODARCZYM	1271
		Sądownictwo handlowe w instancjach apelacyjnych — M. W.	
ZYCIE GOSPODARCZE:		KRONIKA BIEŻĄCA:	
Oszczędności w administracji ko nunalnej		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	1271
GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ:		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	1272
GÓRNICCTWO WĘGLOWE	1259	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
Konwencja eksportowa i fundusz wyrównawczy		SPRAWY BUDŻETOWE	1272
PRZEMYSŁ NAFTOWY	1261	KREDYT	1274
Przymusowa organizacja zagranicznego obrotu naftowego		RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	1275
PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY	1263	Z BANKU POLSKIEGO	1276
Przemysł włókienniczy we wrześniu 1932 r. — M. K.		Z PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO	1277
ROLNICTWO	1265	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
HANDEL		KRONIKA ZAGRANICZNA:	
HANDEL ZAGRANICZNY	1266	ANGLJA	1277
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	1266	WIADOMOŚCI BIEŻĄCE	1278
RYNEK AKCYJNY	1267	Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	1278
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	1268		
Koszty własne przewozu węgla do portów — J. Gieysztor			

ORGANIZACJA EKSPORTU NAFTOWEGO

W OSTATNIM „Dzienniku Ustaw R. P.”¹⁾ ukazało się rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w sprawie przymusowej organizacji obrotu zagranicznego olejem skalnym i produktami naftowymi. Zarówno sam tekst tego rozporządzenia, jak i bliższe uwagi do niego podajemy w rubryce naftowej niniejszego zeszytu. Mając wszakże na uwadze doniosłe znaczenie tego rozporządzenia, uważamy za stosowne wypowiedzieć kilka uwag ogólnych.

Od dłuższego już czasu, jak informowaliśmy niedługo w naszym wydawnictwie, toczą się prace nad organizacją przemysłu naftowego, która związałaby w racjonalną całość wszystkie grupy tego przemysłu i uporządkowała ich wzajemne stosunki w taki sposób, aby było to z korzyścią zarówno dla

przemysłu naftowego, jak i interesu gospodarczego Państwa. Te prace organizacyjne, jakkolwiek posuwały się bardzo znacznie naprzód, a to przez zorganizowanie czystych producentów ropy w osobny syndykat i zapewnienie im pełnego zbytu wyprodukowanej ropy po dobrej cenie, a z drugiej strony — przez wypracowanie w drodze arbitrażu rządowego podstaw dla nowego syndykatu przemysłu rafineryjnego i przez ułożenie zasad porozumienia między temi obiema grupami przemysłowemi — to jednakże prace te nie zostały dotąd zakończone wskutek nieosiągnięcia porozumienia z trzecią grupą przemysłu naftowego, grupą rafinerij, pozostających poza ramami obecnego Syndykatu Przemysłu Naftowego. Prace organizacyjne toczą się nadal i, mimo wszystko, należy mieć nadzieję, że doprowadzą one do pomyślnego końca.

¹⁾ Nr. 89 z dn. 18 b. m.

Organizacja przemysłu naftowego nie może, oczywiście, pomijać sprawy obrotu zagranicznego produktami naftowymi, gdyż jest on bezpośrednio związany z kwestją rynku wewnętrznego i stanowi dla produkcji naftowej nieodzowną konieczność gospodarczą. Tem niemniej, przez wzgląd na różnorodność interesów koncernów naftowych i przez ich dążenia odśrodkowe, uzależnione niejednokrotnie od wpływów pozakrajowych — stanowi ta kwestja bardzo trudny problem do rozwiązania z tytułu nieodzowności uzgodnienia sprzecznych interesów handlowych między wielkimi rafinerjami. Dodatkową zaś i dużą przeszkodę stanowi to, że cały szereg rafinerij mniejszych, stojących poza Syndykatem Przemysłu Naftowego i nie należących do żadnej organizacji naftowej, ma możność lokowania swoich produktów przerobczycy wyłącznie na rynku krajowym, nie biorąc udziału w ponoszeniu ciężarów deficytowego obecnie eksportu, co wzmacnia ich pozycję finansową w stosunku do rafinerij eksportujących.

Ustawodawca przewidział te wszystkie trudności i już w ustawie z dn. 18 marca r. b. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym stanął najwidoczniej na tem stanowisku, że istnieją bardzo słabe szanse na uzgodnienie tych rozbieżności eksportowych, gdyż przewidział ścisły termin półroczny, jako okres ostatniej próby dla dobrowolnego uporządkowania spraw eksportowych przemysłu naftowego. Powołana ustawa przewidziała bowiem że, gdyby dobrowolna organizacja eksportowa przemysłu naftowego nie powstała w wymienionym terminie, to Rząd będzie musiał utworzyć tego rodzaju organizację w drodze przymusowej. Przewidywania ustawodawcy okazały się słusznymi, gdyż przemysł naftowy, mimo wezwań i czynnego współdziałania ze strony rządowej, organizacji eksportowej w drodze dobrowolnego porozumienia nie utworzył, a przeto nabrało mocy wymagania ustawowe, które stało się źródłem obecnie opublikowanego rozporządzenia.

Omawiane rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu powołuje do życia organizację pod nazwą „Polski Eksport Naftowy”, jakkolwiek przeznaczeniem tej organizacji jest działalność w dziedzinie wogóle obrotu zagranicznego produktami naftowymi. Ponieważ wszakże głównem zadaniem tworzonej organizacji jest eksport produktów naftowych, przeto zostało to podkreślone w nazwie organizacji.

Zgodnie z wymaganiem ustawy, rozporządzenie wprowadza w życie centralizację obrotu zagranicznego produktami naftowymi i pod tym względem zarówno ustawa, jak i rozporządzenie stabilizują tylko i generalizują tendencję, która oddawna kielkowała w przemyśle naftowym — co do konieczności utworzenia wspólnej organizacji eksportowej dla całego przemysłu naftowego, a co

znajdywało tylko wyraz w częściowej realizacji tego problemu.

Centralizacja obrotu zagranicznego produktami naftowymi absolutnie nie może być identyfikowana z jakąkolwiek monopolizacją tego obrotu, gdyż powołana organizacja nie odsuwa od tego obrotu poszczególnych przedsiębiorstw naftowych, ani nie będzie prowadzona na rachunek jakiegoś nowego właściciela. Wszak wszystkie firmy eksportujące będą członkami i udziałowcami tej organizacji, która będzie prowadziła swą działalność handlową na ich wspólny rachunek, dając każdemu z nich proporcjonalną część zysków, albo strat. A istota jej działalności polegała będzie na tem, że będzie ona niejako wyłącznym i jedynym komisantem wszystkich przedsiębiorstw eksportujących lub importujących. Tego zaś rodzaju organizacja nie może być uważana żadną miarą za monopol. Chyby że ktoś, dla celów pozagospodarczych, uprze się przy tej kwalifikacji.

Centralizacja eksportu produktów naftowych przyniesie z pewnością przemysłowi krajowemu znaczne korzyści nietylko w dziedzinie organizacyjnej, ale i ogólnogospodarczej.

Przedewszystkiem wpłynąć ona musi na obniżenie kosztów handlowych, stwarzając dla całego handlu zagranicznego produktami naftowymi jeden aparat administracyjny, i pod tym względem znakomicie odciąży w dziedzinie kosztów handlowych poszczególne przedsiębiorstwa eksportujące. Wspecjalizowany personel wspólnego biura eksportowego będzie mógł z pewnością pracować daleko taniej, niż dzieje się to obecnie, kiedy każde przedsiębiorstwo musi posiadać specjalny aparat eksportowy i prócz konkurencji zagranicznej musi bardzo często zwalczać powstające trudności konkurencyjne między samymi eksporterami. Centralizacja aparatu eksportowego odsunie wszystkie tego rodzaju trudności i sprawę tę radykalnie uporządkuje.

Poza korzyściami natury administracyjnej i obniżeniem kosztów handlowych — centralizacja eksportu produktów naftowych uporządkuje sam proces handlu eksportowego i dostosuje go do ogólnych potrzeb tak przemysłu naftowego, jak i całego gospodarstwa krajowego.

Postawi bowiem zagraniczny obrót polskimi produktami naftowymi na kupieckim poziomie sprzedaży ofertowej bez oglądania się na stosunki między krajowymi przedsiębiorstwami naftowymi a ich towarzystwami siostrzanymi lub nawet macierzystymi poza granicami naszego kraju. Uporządkowanie tej sprawy i jej zrationalizowanie wpłynie, niewątpliwie, na podniesienie cen eksportowych, a w szczególności umożliwi istotną kalkulację eksportu i jego rzeczową ocenę.

Może być wysunięty zarzut, że scentralizowanie eksportu naftowego pozbawi poszczególne przedsię-

biorstwa swobody ruchów, inicjatywy i prężności, t. j. koniecznych zalet przy zdobywaniu rynku zagranicznego zbytu. Ten ewentualny wszakże zarzut nie ostoż się w świetle analizy, wobec tego przede wszystkim, że cały polski przemysł naftowy musi jednym frontem walczyć na rynkach zagranicznych z tak odmiennymi warunkami handlu naftowego innych państw, posiadających wielkie złoża ropy naftowej i produkujących tę ropę w daleko lepszych, niż nasze, warunkach, a następnie dlatego, że przemysł naftowy nieustannie sam dążył do centralizacji, nie mogąc jej tylko w drodze bezpośrednich umów prywatnych zrealizować. Poza tem zaś poszczególne przedsiębiorstwa naftowe, wchodząc w charakterze członków do organizacji, będą miały wpływ na jej działalność, a przede wszystkim będą miały wpływ na jej obsadę personalną, którą będą mogły wyposażyć w najlepsze warunki pracy i w najlepsze kwalifikacje zawodowe.

Zasadnicze novum w organizacji eksportu naftowego jest to, że omawianem rozporządzeniem zostają prawie że zrównoważone stosunki na rynku wewnętrznym między rafinerjami w ten sposób, że mniejsze zakłady przeróbcze, które nie eksportują czy to przez wzgląd na swoją niską produkcję, czy też przez wzgląd na kwalifikacje techniczne swych wytworów — nie będą mogły lokować na intratnym rynku krajowym, jak dotąd, całej swej produkcji, której określona procentowo część będzie musiała być przeznaczona do eksportu, albo też zwolnienie jej od eksportu będzie mogło nastąpić na drodze stosownych opłat pieniężnych. Opłaty te wszakże nie będą szły na rzecz popierania eksportu, lecz obracane będą na rzecz funduszu wiertniczego, jak to przewiduje wspomniana ustawa marcowa. W każdym bądź razie położenie eksportujących firm będzie o tyle lepsze, że przedsiębiorstwa nie eksportujące nie będą mogły lokować całości swej produkcji na intratnym rynku krajowym, przez co eksporter musiałby tem większą ilość swych produktów eksportować na deficytowe rynki zagraniczne. Gdyby zaś przedsiębiorstwa te lokowały w dalszym ciągu swą produkcję na rynku krajowym, to przez wspomniane opłaty pogorszy się w pewnym procencie ich sytuacja finansowa, przez co stosunki między przedsiębiorstwami eksportującymi i nie eksportującymi będą zdążyły w kierunku stosunkowej równowagi na rynku wewnętrznym.

Omawiane rozporządzenie stwarza samą zasadę przymusowego należenia do niej wszystkich przewi-

dzianych ustawą przedsiębiorstw naftowych i zorganizowania handlu eksportowego na podstawie centralizacji. Jednakże rozporządzenie to realizację organizacji traktuje w sposób bardzo liberalny, dając możliwość samym zainteresowanym przedsiębiorstwom ułożenia statutu organizacji na podstawie dobrowolnego porozumienia między nimi — oraz przeprowadzenia rozrachunków, likwidujących dotychczasowe aparaty handlowe poszczególnych eksporterów. Dla czynnika oficjalnego zarezerwowana jest tylko w tych pertraktacjach rola nadzorcza. Dopiero gdyby te pertraktacje nie dały wyniku i statut nowej organizacji nie został w drodze umowy między członkami organizacji ułożony, albo gdyby, nie odpowiadając ustawie i rozporządzeniu, nie uzyskał zatwierdzenia — wtedy dopiero i szczegółowy statut nowej organizacji byłby nadany przez Ministra Przemysłu i Handlu.

A więc nawet i obecnie po przesądzeniu ustawowem przymusu organizacyjnego i centralizacji eksportu, przedsiębiorstwa naftowe mają możliwość i swobodę zrealizowania tych zasad w szczegółach według swego uznania i swoich indywidualnych potrzeb.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, powołując organizację eksportową dla przemysłu naftowego, t. j. określając stosunek eksportowanych ilości produktów naftowych do ilości produktów, lokowanych na rynku krajowym, i przerabianej ropy, tem samem przesądza pewne momenty w zakresie organizacji wewnątrzno-krajowej przemysłu naftowego, a to głównie przez zaprowadzenie równowagi między rafinerjami eksportującymi i nie eksportującymi. I w związku z tem należy mieć nadzieję, że rozporządzenie to wpłynie dodatnio na sfinalizowanie od tak dawna prowadzonych prac nad organizacją wewnętrzną przemysłu naftowego.

Centralizacja eksportu produktów naftowych wpłynie wybitnie na konsolidację przemysłu naftowego i na wzmocnienie odporności tego przemysłu wobec dobrze zorganizowanych zagranicznych przemysłów naftowych, które nieustannie zagrażają samodzielności gospodarczej polskiego przemysłu naftowego.

Zarówno ustawodawca, przewidując takie rozwiązanie sprawy eksportu w ustawie z dn. 18 marca r. b., jak i Rząd, realizując normę ustawową, wychodzili z założenia nieodpartej konieczności organizacyjnej i interesu tak przemysłu naftowego, jak i potrzeb całego narodowego gospodarstwa.

C. P.

WYTYCZNE ORGANIZACJI HANDLU ROLNICZEGO

CHĄC OBIEKTYWNIERozważyć temat, wskazany w tytule, potraktujemy handel wyłącznie jako jedną z faz gospodarowania, która, podobnie jak faza produkcji, ma swoje metody organizacji pracy, swój aparat techniczny, swoje ramy działania i określone zadania. Abstrahujemy od strony społecznej tego zagadnienia, t. j. od osoby wzgl. zespołu osób, dla których handel jest źródłem środków utrzymania. Włożeniem niniejszych rozważań jest taki aparat wymiany, który przy pełnej sprawności pochłania najmniej kosztów, a więc który tem samem jest do minimum ograniczonym źródłem utrzymania. Handel nie będzie dla nas celem samym w sobie, lecz podobnie jak produkcja środkiem do celu. Udział handlu w dochodzie społecznym winien odpowiadać realnej wartości jego świadczeń na rzecz gospodarki społecznej (produktywności), a udział w kosztach, obciążających tę gospodarke — najekonomicznym metodom i najekonomiczniejszej technice wymiany. Stawiamy zagadnienie na tej płaszczyźnie, ponieważ przyjęty sposób traktowania kwestji handlu pod kątem widzenia obrony interesów kupca, wzgl. producenta wypacza i utrudnia jakąkolwiek politykę handlową.

Przechodząc od tej ogólnej uwagi do właściwego tematu, rozważymy kolejno 3 kwestje: 1) na czym polegają główne niedomagania naszego handlu, 2) jakie są źródła tych niedomagań i 3) w jakim kierunku winien iść program naprawy handlu.

Jeśli chodzi o charakterystykę niedomagań naszego handlu rolniczego, to na pierwszym miejscu wymienić należy brak jednolitego, zorganizowanego rynku artykułów rolniczych.

Na czemże ta dezorganizacja polega?

Rynek zorganizowany przypomina system naczyń połączonych. Lokalny nadmiar towaru odpywa z miejsca na miejsce, wyrównując zachwianą w poszczególnych punktach równowagę między popytem i podażą. Ceny kształtują się — po uwzględnieniu czynnika geograficznego — na jednym wspólnym poziomie. W przeciwieństwie do tego kraj, handlowo niezorganizowany, stanowi mozaikę rynków lokalnych, o bardzo różnorodnych cenach. Producent nie wie, jaką najwyższą cenę może w kraju uzyskać, a konsument, jaką najniższą cenę może zapłacić. Z wysokich cen ma korzyść tylko miejscowy producent, a z niskich — tylko miejscowy konsument. Ogół producentów otrzymuje niską cenę, a ogół konsumentów płaci cenę wysoką. Właściwym zadaniem handlu jest te różnice cen wyrównywać, do zadania tego dorastają jednakże tylko nieliczne firmy o większym zasięgu działania. Ogromna większość firm nie ma kontaktu z szerszym rynkiem. Te ograniczają swą działalność do zwykłego pośrednictwa między producentem i konsumentem, nie wyrównując cen w przestrzeni. Firmy, orjentujące się w stanie rynków lokalnych, mają możliwość osiągać duże zyski. Mamy wówczas do czynienia z t. zw. „wyzyskiem”. Jeśli ten „wyzysk” ma małe rozmiary, to jest istotnie tylko wyzyskiem. Przy większych rozmiarach, t. j. gdy cały aparat handlowy ma możliwość techniczną i rzeczywiście wykorzystuje nadmierną rozpiętość cen — konkurencja sprawia, że ceny

się wyrównują na poziomie zdrowej kalkulacji handlowej. (Walka z wyzyskiem przy pomocy niewłaściwych środków, szczególnie ta, która zwalcza skutki zamiast przyczyn, stwarza podatny grunt dla wyzysku).

Konsekwencją złe zorganizowanego rynku jest niejednorodny rozwój gospodarczy i kulturalny poszczególnych części kraju, bo jedne z nich mają za wysoki, drugie za niski poziom cen.

Drugą ujemną cechą naszego rynku rolniczego są nadmierne wahania cen w zależności od pory roku. Rolnik sprzedaje swe produkty w okresie zbiorów, a więc uzyskuje z powodu masowej podaży najniższe ceny, konsument płaci po sezonie ceny nadmierne bez korzyści dla rolnika, a kraj, pozbawiony stałej podaży i możliwości magazynowania produktów rolnych, narażony jest na import.

Dalszem wysoce ujemnym zjawiskiem jest znikoma intensywność wymiany. Znaczna część produkcji wiejskiej, zwłaszcza w województwach wschodnich, nie wychodzi na rynek nawet wówczas, gdy ma zbyt wewnątrz kraju lub zagranicą. Jesteśmy bliscy gospodarki naturalnej. Rolnik zużywa w swoim gospodarstwie nawet te produkty, bez których mógłby się łatwo obyć, bo niema na nie odbiorcy; inne artykuły zużywa nieekonomicznie, bo gdyby je sprzedał, nabyłby za nie przedmioty o znacznie wyższej wartości użytkowej zarówno z punktu widzenia techniki produkcji, jak i jego kultury osobistej. Przez tak rozumianą wymianę częstokroć produkt zyskuje znacznie więcej na realnej wartości niż przez sam fakt produkcji. Prowadząc gospodarke naturalną, o tyle obniżamy wartość naszej produkcji oraz poziom kultury i dobrobytu naszej wsi.

Przy gospodarce takiej kulturalne i ekonomiczne szanse naszej wsi pozostają od wielu lat i pozostaną w ramach tych samych możliwości lokalnych.

Tem się tłumaczy to paraoksalne zjawisko, że wieś jest bogata z punktu widzenia produkcji, a biedna z punktu widzenia kapitału. Stan ten może zmienić jedynie intensyfikacja wymiany, bo jedynie handel może przekształcić potencjalne i martwe bogactwa w czynny kapitał. Gospodarka naturalna tem się bowiem znamionuje, że nie tworzy kapitału.

Intensyfikacja wymiany powinna być doprowadzona do tej granicy, przy której każdy produkt rolnika, obracany na cele wewnętrznej gospodarki, miałby dla niego pełną wartość rynkową, przy której produkt ten nie dewaluowałby się wskutek swego rodzaju wewnętrznej „nadprodukcji”. Innymi słowy, każdy produkt winien — efektywnie lub potencjalnie — znaleźć się na rynku obok produkcji całego kraju, by producent skonfrontował go z każdym innym produktem i dokonał wyboru i zamiany według swych subiektywnych i obiektywnych potrzeb. Dzisiejszy ogromny spadek cen jest przede wszystkim wynikiem osłabienia wymiany międzynarodowej, albowiem w warunkach gospodarki „naturalnej” — na którą przeszły poszczególnie państwa — nawet minimalna podaż jest „nadprodukcją” i musi wywoływać silną derutę cen. Co mieliśmy wewnątrz u siebie (wszak byliśmy krajem o b. małej intensywno-

ności w zakresie wymiany wewnętrznej), to stało się obecnie w skali światowej. Z dwóch stron atakowana produkcja musi zamierać i kurczyć się do granic gospodarki naturalnej. Intensyfikacja obrotów wewnętrznych osłabiłaby wrażliwość ceny na podaż przynajmniej od strony rynku krajowego.

Za ostatnie z istotnych niedomagań rynku rolniczego uważamy rozdrobnienie handlu. Drobny handlarz wykonywa pewne, nawet potrzebne, świadczenia wobec konsumenta, które nazwalibyśmy pośrednictwem, nie spełnia jednakże roli gospodarczej, do jakiej powołany jest handel w naszym wyżej przedstawionym ujęciu.

Jakież są źródła tych wszystkich niedomagań?

Mozajkowość rynku wynika stąd, że nie wytworzyliśmy w handlu takich warunków, w którychby konkurencja, ta najistotniejsza podstawa handlu, mogła być decydującym czynnikiem na rynku. (Konkurencję rozumiemy jako niczem niehamowaną grę tych wszystkich czynników gospodarczych, które kształtują cenę. Gdy niema warunków po temu, aby każdy z tych czynników wywarł pełny wpływ na rynek, cena jest wypaczona przewagą jednego lub niektórych z nich. Cena jest wówczas wyrazem układu stosunków zewnętrznych, a nie wyłącznie gospodarczych). Jeśli weźmiemy dla przykładu niektóre artykuły światowego obrotu, jak np. bawełna, ryż, pszenica i t. d., to widzimy, że tam ceny kształtują się z precyzją na wspólnym poziomie (oczywiście, z uwzględnieniem takich czynników, jak cło, fracht i t. p.) — mimo olbrzymich odległości między poszczególnymi rynkami krajowymi, o ile tylko dany kraj wszedł w orbitę handlu światowego. Artykuły te zawdzięczają swą sytuację tym urządzeniom handlu światowego, z giełdami na czele, które umożliwiają niczem niekrępowaną konkurencję. Jakiegokolwiek zarządzenie międzynarodowe natury administracyjnej dla regulowania cen nie jest potrzebne.

Nasze wewnętrzne rynki lokalne nie wchodzi w orbitę rynku ogólnokrajowego i nie posiadają analogicznych urządzeń i warunków, aby wolna konkurencja mogła być regulatorem cen. O jakie urządzenia i warunki tu chodzi — pomówimy niżej.

Nadmierne wahania cen w zależności od pory roku są wynikiem braku tych urządzeń i środków, które służą do rozkładania podaży, jak: giełdy terminowe, chłodnie, elewatory, kredyt i t. d. Znikoma intensywność wymiany wewnętrznej przypisać należy niedorozwojowi naszego handlu. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w kraju, gdzie niemal każdy czuje w sobie misję zwalczania „zbędnego pośrednictwa”, nie mamy handlu, odpowiadającego naszym potrzebom. Może właśnie dlatego... bo „zbędne pośrednictwo” w odpowiednich warunkach, a mianowicie wówczas, gdy się je zwalcza gospodarczymi metodami, przekształca się w zdrowy i niezbędny handel. Rozdrobnienie handlu nie jest trudne do zrozumienia. Nie tylko nasza polityka gospodarcza, ale przede wszystkim ogólne warunki uprzywilejowują drobnego handlarza. „Zły handel wypiera dobry”.

Pozostaje nam ostatni punkt do rozważenia: w jakim kierunku należy nastawić naszą politykę gospodarczą, aby uzdrowić handel? jakie powinny być założenia naszej polityki handlowej?

Przedewszystkiem należy ustalić jednolity punkt widzenia na zagadnienie handlu we wszystkich komórkach państwowej polityki gospodarczej — do sta-

rostw włącznie. Jeśli każda z tych komórek będzie mogła na swój sposób zwalczać „zbędne pośrednictwo”, jakiegokolwiek planowa akcja czynników, powołanych do porządkowania dziedziny handlu, będzie niemożliwa do przeprowadzenia.

Państwowy punkt widzenia na sprawy handlu należy wpoić szerszym sferom społeczeństwa. Zdezorientowana opinia publiczna widzi ich rozwiązanie w nowych formach handlu, jak instytucje interwencyjne, syndykaty i związki o prawach monopolicznych i t. p., a nawet w ingerencji czynników administracyjnych. Dopóki nastawienie społeczeństwa nie zmieni się, tak długo nie będzie można zmobilizować na tym odcinku niezbędnych do realizacji polityki handlowej Państwa sił społecznych i środków finansowych.

Ponieważ zagadnienia handlu zarębiają się niemal ze wszystkimi dziedzinami polityki Państwa (polityka ogólna, wyznania, szkolnictwo, administracja, opieka społeczna, obrona kraju, budżet Państwa i t. d.), przeto należałoby w łonie władz państwowych stworzyć ośrodek, w którymby się odbywało pod kontrolą najwyższych czynników państwowych uzgadnianie wszelkich poczynań, dotyczących bezpośrednio rozwoju handlu.

Należy wszelkimi środkami przeciwdziałać rozdrobnieniu handlu. Nasza potencjalna, a nawet uzyskana zdolność produkcyjna przekracza daleko te możliwości, jakie nam stwarza prymitywna forma handlu, reprezentowana przez drobnego kupca i najpopularniejszą ideologię społeczeństwa. Zalecane ogólnie uproszczenie wymiany do bezpośrednich stosunków między producentem i konsumentem jest sielanką ekonomiczną, która tylko o jeden stopień przetrasta gospodarkę naturalną.

Resztki gospodarki naturalnej zanikają dopiero tam, gdzie towar nasz wchodzi w orbitę rynku światowego, wówczas gdy jako równowartościowy staje (niekoniecznie efektywnie) obok towaru zagranicznego w walce o najwyższą cenę światową. Aspiracyj i potrzeb naszych w tym kierunku nie zaspokoi drobny handlarz. Społeczeństwo podświadomie odczuwa potrzebę silnego handlu. Świadczą o tem zaimprovizowane formy, a właściwie surogaty koncentracji handlu w postaci licznych związków i syndykatów eksportowych. Tendencje w tym kierunku należy wyzyskać dla właściwej, t. j. organicznej koncentracji. „Koncentracja” handlu w większych firmach jest niezbędna również dla rynku wewnętrznego, np. tam, gdzie chodzi o zaopatrzenie większych ośrodków konsumpcyjnych. Rzeźnik warszawski nie może wyjeżdżać po jedną sztukę żywca na daleką prowincję, a rolnik z dalszej prowincji nie może wysłać pojedynczej sztuki do Warszawy. Nawet kupiec prowincjonalny nie może pominąć warszawskiego pośrednika, bo nie zna dostatecznie miejscowych warunków i drobnych odbiorców, którym ma udzielać kredytu. A więc ani kupiec prowincjonalny, skupujący poszczególne sztuki, ani hurtownik wzgl. komisjoner warszawski, rozsprzedający partję towaru między drobnymi odbiorcami, nie należą do kategorii „zbędnych pośredników”.

Jeśli chodzi o praktyczne posunięcia w zakresie organizacji rynku, to nie proponujemy ani jednego nowego pomysłu. Ograniczymy się do zalecenia tych metod, które zdały egzamin i które mają długoletnią tradycję.

Dla sprawnego funkcjonowania handlu niezbędne są pewne urządzenia natury technicznej, jak giełdy, kasy targowe, hale targowe, komisje notowań, chłodnie, elewatory i domy składowe z prawem warranowania, stajnie handlowe, środki komunikacyjne i t. d., pewne urządzenia natury organizacyjnej, jak: instytucje powiernicze i informacyjne, oraz takie warunki natury podatkowej, kredytowej, ustawodawczej, administracyjnej i t. p., które sprzyjają rozwojowi zdrowego handlu. Na tym odcinku winny się skupić te wszystkie siły społeczne i finansowe, które możemy poświęcić na cele organizacji handlu.

Czegoż mamy oczekiwać od wskazanych wyżej instytucji i od spełnienia wymienionych warunków?

Jeśli weźmiemy dla przykładu giełdy, to zobaczymy, że instytucje te wkraczają głęboko w te wszystkie niedomagania handlu, które ustaliliśmy na wstępie. Giełdy i ich surrogaty (wzgl. dopełnienia (kasy targowe, hale targowe, komisje notowań) mają nam zorganizować rynek, t. j. powiązać go w jedną jednolitą całość. Instytucje te ujawniają ceny. Tem samym stwarzają dla każdego producenta, kupca i konsumenta równe szanse kupna (wzgl. sprzedaży). Korzystania z ceny giełdowej nikt nie może być pozbawiony, jeśli chce i nauczy się z niej korzystać. Gdy handel giełdowy przyjmie się dość szeroko, rozpiętość cen musi zmaleć do granic zdrowych kosztów handlowych. Poszczególne rynki będą tworzyć ten system naczyń połączonych, który uważamy za ideał organizacji rynku.

Zachodzi pytanie, dlaczego roli tej nie mogą spełnić, notując ceny, inne instytucje, jak np. władze państwowe lub komunalne. Giełda i pokrewne jej urządzenia, o ile są zorganizowane na zasadach giełdowych, są jedynymi instytucjami, które umożliwiają porównywanie cen. Bez zapewnienia notowanym cenom porównywalności nie może być mowy o ujednoczeniu rynku i o równych dla wszystkich szansach kupna i sprzedaży. Notowania giełdowe są porównywalne, bo opierają się na ustalonych warunkach handlowych i dotyczą ściśle określonych jakości towaru (standarty). Mając cenę, warunki i jakość towaru, każdy może się dokładnie orjentować, po jakiej cenie towar kupować (wzgl. sprzedawać). W giełdach reprezentowani są producenci, kupcy i konsumenci. Cena (kurs) nie jest wyrazem subiektywnej, jednostronnej opinii zainteresowanych, lecz uzgodnioną opinią wszystkich grup. Poza tem notowania opierają się na obiektywnym materiale w postaci kart umów, spisanych przez zaprzysiężonych maklerów.

Giełda tworzy zdrowy aparat handlowy — ten właśnie, którego brak tak silnie podkreślaliśmy w pierwszej części niniejszego artykułu. Czyni to zaś w następujący sposób: a) podnosi poziom etyczny kupców dzięki swym organom dyscyplinarnym i rygorystycznym przepisom wewnętrznym, b) w swych sądach rozjemczych rozstrzyga w szybkim tempie i z uwzględnieniem fachowych momentów spory, wynikające z transakcyj, c) eliminuje niesolidny element kupiecki, zmniejszając tem samym ryzyko w handlu, d) standaryzuje towar, e) podnosi technikę handlową dzięki stosowaniu swych warunków i regulaminów, f) stawia do dyspozycji producenta swój aparat maklerski, umożliwiając mu sprzedaż z pominięciem pośrednika i t. d.

Dodać należy, że standaryzacja towaru leży nie tylko w interesie usprawnienia handlu, lecz również

w interesie produkcji. O ile bowiem nie wyróżnia się w handlu lepszych gatunków towaru, to towar wysokowartościowy gubi się w masie towaru przeciętnego, i producent nie uzyskuje za niego należnej premii.

Giełda nie tylko ujednocza rynek, lecz również koncentruje obroty. Giełda jest rynkiem, na którym towar nie musi znajdować się efektywnie. Towar, znajdujący się gdziekolwiek indziej, może być sprzedany na podstawie standartu. Rolnik może towar oferować, nie dowożąc go na giełdę. Jeśli nie może uzyskać odpowiedniej ceny, unika zbędnego przewożenia towaru na rynek i zpowrotem. Dzięki temu, że na giełdzie można sprzedawać towar, znajdujący się poza giełdą, oszczędza się na przewozach towaru, bo kupujący skierowuje go wprost od producenta do miejsca przeznaczenia. Możliwość sprzedaży na odległość pozwala koncentrować obrót towarowy na giełdzie — a tem samem umożliwia nabycie wielkich partij towaru na jednym rynku. Możliwość masowego zaopatrywania się w towar jest warunkiem handlu światowego, który operuje najczęściej tylko wielkimi partjami. Jest to również ułatwieniem dla przemysłu przetwórczego, który pragnie uniknąć drobnego skupu surowca.

Za pośrednictwem giełdy kraj najłatwiej wchodzi w orbitę gospodarki światowej. Cedula giełdowa jest niejako ofertą w stosunku do całego świata. Mówi ona, za ile można kupić, a regulaminy — na jakich warunkach się kupuje. Kupiec z najodleglejszego kraju, który jest w posiadaniu jej warunków handlowych, może należycie ocenić wartość danego rynku dla siebie. Jeśli brak giełd — to wówczas rynek jest tajemnicą dla dalszej zagranicy. Na rynku takim mogą działać tylko najbliżsi wtajemniczeni sąsiedzi. Temu w dużym stopniu przypisać należy małe zainteresowanie wielkiego handlu światowego dla naszego rynku i rozrost pośrednictwa niemieckiego w zbycie naszych produktów. Niemiecki handel zarabia wielkie sumy na tem, że zna nasze wewnętrzne nieujawnione i nieuporządkowane przez giełdy stosunki handlowe.

Oczywiście giełda nie jest terenem działania dla małych sklepików. Chcąc mieć rozwinięty handel giełdowy, trzeba stworzyć odpowiednio silny, nowoczesny aparat handlowy.

Weźmy drugi przykład chłodnie i stajnie handlowe. W Warszawie z braku chłodni na mięso i stajen dla żywca najmniejsza nadwyżka podaży powoduje gwałtowną niżkę cen. Przywożą żywiec i mięso tylko wtajemniczeni. Dla rolnika, nie znającego stosunków miejscowych, rynek jest praktycznie niedostępny. Handel nawet dla wtajemniczonych połączony jest z wielkim ryzykiem. Dlatego kupiectwo wkalkulowuje je w cenach ze szkodą dla rolnika (wzgl. konsumenta) lub stara się wejść w porozumienie dla regulowania dowozu towaru. Stajnia i chłodnia zmieniałyby stosunki gruntownie, i to bez ingerencji czynników administracyjnych, bo każda nadwyżka podaży znalazłaby pomieszczenie do czasu poprawy koniunktury w stajniach i w chłodniach.

Rozpatrując w ten sposób rolę wszelkich innych urządzeń i warunki, w których handel pracuje, znaleźlibyśmy wytłumaczenie każdej z bolączek naszego handlu. Znaleźlibyśmy również środki zaradcze. Walka ze „zbędnym pośrednictwem” metodami niegospodarczymi tylko może oddalać nas od momentu rozwiązania tego zagadnienia.

J. Wojtyna

HANDEL OWOCAMI POŁUDNIOWEMI W POLSCE

POMARAŃCZE, banany, winogrona — otoczone są u nas nimbem egzotyzy i nawet w bardziej dostatnich domach pojawiają się na stole rzadko, przy okazji szczególnych uroczystości; ludności biedniejszej zaś wogóle nie są znane. W całej Europie Zachodniej, a tem bardziej w Stanach Zjednoczonych, obraz jest zupełnie inny: owoce te stanowią tu wszędzie nieodzowną część składową codziennego posiłku, cenioną z racji swoich wartości odżywczych, tanią i dostępną najszerzszym warstwom ludności. To też spożycie owoców południowych w Anglii, Francji, Niemczech, Belgii, Holandji, krajach skandynewskich etc. — jest dziesięciokrotnie, a czasem nawet stokrotnie większe niż w Polsce. Tak więc np. przeciętny obywatel niemiecki spożywa rocznie 4·6 kg pomarańcz, szwedzki — 4·7 kg, holenderski — nawet 11·9 kg, podczas gdy obywatel polski — zaledwie 0·1 kg. Roczne spożycie bananów na jednostkę ludności wynosi w Anglii 5·8 kg, we Francji 4·1 kg, w Niemczech — 1·6 kg, w Holandji — 4·6 kg, w Szwecji — 2·3 kg, zaś w Polsce — 0·011 kg. W tym samym mn. w. stosunku pozostają ceny, przyczem pomarańcze, jak i banany w Polsce kosztują pięciokrotnie, a czasem nawet dziesięciokrotnie drożej niż zagranicą.

Taka duża różnica cen powstaje z dwóch przyczyn: z powodu wysokich u nas ceł na owoce południowe, a następnie z racji nieregulowanego i niekontrolowanego handlu niemi.

Cło polskie, obniżone w styczniu r. b., wynosi wciąż jeszcze praktycznie: zł 2 od 1 kg pomarańcz, zł 0·25 od 1 kg cytryn i zł 1 od 1 kg bananów. Jest to najwyższe cło od tych artykułów na całym świecie, przyczem np. w wypadku bananów następuje co do wysokości cło po polskiem, mianowicie cło czeskosłowackie, wynosi już tylko zł 0·18 od 1 kg. W wielu natomiast krajach europejskich i pozaeuropejskich i banany i pomarańcze są wolne od cła.

Druga z przyczyn, wpływających na drożyznę owoców południowych w Polsce, mianowicie — całkowite niezorganizowanie handlu owocowego, odgrywa tu niewątpliwie znacznie większą rolę niż wysokość stawek celnych. Widać to dobrze na przykładzie bananów. Cena ich doniedawna wynosiła zł 12 za 1 kg. Cło stanowiło w tem wówczas zł 2, hurtowa cena kupna bananów zagranicą — netto ok. zł 1, zł 9 (wyraźnie: dziewięć!) zaś stanowiły koszty niezorganizowanego pośrednictwa pomiędzy importem a detalistą. W styczniu, jak już powiedziano, obniżono cło ze zł 2 na zł 1, równocześnie zaś, dzięki tylko zastosowaniu systemu reglamentacji przywozu i uzyskanej w ten sposób pewnej, zdawkowej zresztą, kontroli — cenę ogólną bananów w detalu obniżono na zł 5·40 za 1 kg. Koszt pośrednictwa wynosi więc już nie zł 9, a zł 3·40 na 1 kg, co także jest za dużo: cena bananów nie powinna nawet przy obecnem ciele przekraczać zł 3·50 za 1 kg. Podobne stosunki panują w handlu pomarańczami, cytrynami, zagranicznymi jabłkami etc.

Handel owocowy zagranicą stanowi olbrzymi dział pracy gospodarczej społeczeństw. Potężne koncerny owocowe obracają setkami milionów dolarów, zatrud-

niają dziesiątki tysięcy ludzi, posiadają własne wielkie floty specjalnych statków. United Fruit Company w Bostonie jest jednym z największych przedsiębiorstw świata. Polski handel owocowy jest więc nie skromny. Firm odpowiedzialnych jest tu znikoma ilość, a i te, co są, rozporządzają niedostatecznymi kapitałami i niedostatecznymi stosunkami w krajach produkcji, wskutek czego kupują owoce przeważnie z drugiej ręki. Skutek jest ten, że owoc, po sprowadzeniu z zagranicy, przechodzi przez długą kolejkę pośredników i, zanim dotrze do konsumenta, jest już drogi, a często także zły.

Czyniono już parokrotnie próby ujęcia naszego handlu owocowego w karby organizacyjne, zawsze jednak bez skutku. Ten handel rozproszony, nieskoordynowany, niesforny, jednym słowem — „dziki”, wyłamywał się stale z pod wszelkiej organizacji i kontroli.

I oto przed półrokiem następuje zmiana w tej dziedzinie. Znosi się przytem, że rok 1932 będzie przełomowym w historii polityki handlu owocowego. Źródło zaś tego przełomu płynie z Gdyni.

Owoce południowe przychodziły dotąd do Polski prawie wyłącznie drogami obcemi. W przeważnej ilości jest to towar zamorski. Omijał on dotychczas i Gdańsk i Gdynię. Transporty owoców dla Polski nadchodziły przeważnie do Hamburga lub do Rotterdamu, skąd dalej były wysyłane koleją. Stąd także powstawała zależność polskiego handlu owocowego od obcego pośrednictwa, od obcych giełd i aukcyj. Tego stanu rzeczy przez długie lata nie mogły przełamać wysiłki portu gdańskiego, o ile zresztą wogóle możnaby twierdzić, że Gdańsk, podówczas monopolista w handlu morskim Polski, czynił jakiegokolwiek bardziej zdecydowane i energiczne kroki w celu odebrania tych przewozów obcym portom. Gdynia w pierwszych latach swej budowy nie mogła ubiegać się o przeładunki bardziej skomplikowane, dla których potrzebne były specjalne urządzenia i inwestycje. Dopiero przed rokiem administracja portu gdyńskiego podjęła pierwsze wysiłki w kierunku zdobycia transportów owoców południowych. Nawiązano w tym celu kontakt z krajowem i zagranicznym kupiectwem owocowem, zbadano zagadnienie pod względem taryfowo-kolejowym, celnym i handlowym, zaznajomiono się z techniką przeładunku owoców świeżych w innych portach: z zasadami budowy specjalnych składów owocowych, ze sposobami przeładunku owoców ze statku do składu, w dalszym ciągu zapewniono owocom we własnym porcie odpowiednie warunki składowania (składy ogrzewane) i manipulacji, następnie zapewniono regularność komunikacji okrętowej z krajowem i zagranicą, a wreszcie, po upewnieniu się, że w Gdyni owoce otrzymają nie gorsze warunki niż te, które posiadają w portach konkurencyjnych — wystąpiono o zastosowanie radykalnego zabiegu w celu ściągnięcia owoców południowych na Gdynię, mianowicie o wprowadzenie ceł preferencyjnych na nie. Cła te weszły istotnie w życie dn. 15 stycznia r. b. Od tej pory przy sprowadzaniu owoców południowych przez porty polskiego obszaru celnego, a więc Gdynię i Gdańsk, uiszcza się cło niższe niż na granicy

ładowej. Mianowicie pomarańcze i mandarynki płacą w portach \mathcal{Z} 2 (teoretycznie, nawet \mathcal{Z} 1) od 1 kg zamiast \mathcal{Z} 3 na granicy ładowej, cytryny \mathcal{Z} 0.25 zamiast \mathcal{Z} 0.50, jabłka \mathcal{Z} 0.18 zamiast \mathcal{Z} 3, banany \mathcal{Z} 1 zamiast \mathcal{Z} 3.

Cała preferencyjne odegrały decydującą rolę pod względem zmiany kierunku przywozu zamorskich owoców świeżych i od chwili ich wprowadzenia cały import pomarańcz, cytryn, jabłek południowych i bananów idzie przez Gdynię. Rola Gdańska jest przytem minimalna. Jest to naturalne, albowiem, jak zobaczymy niżej, istotą reformy oraz istotą handlu owocowego, opartego na zdrowych zasadach, jest koncentracja transportu i sprzedaży.

Obroty owocami południowemi w Gdyni w pierwszych 8 miesiącach r. b. były następujące (w tonnach):

	Jabłka	Pomarań- cze	Cytryny	Banany	Inne	Razem
Styczeń .	64.3	282.7	50.9	—	—	397.9
Luty . .	416.0	1 105.4	202.5	—	—	1.723.9
Marzec .	549.6	958.8	2.177.1	8.1	—	3.693.6
Kwiecień.	1.518.3	462.2	1.584.5	36.6	17.0	3.618.6
Maj . . .	99.9	204.4	552.8	48.0	30.0	935.1
Czerwiec	—	36.2	699.9	35.4	10.0	781.5
Lipiec . .	—	10.9	772.0	33.4	21.8	838.1
Sierpień .	—	—	646.4	15.0	4.5	665.9
Razem:	2.648.1	3.060.6	6.686.1	176.5	83.3	12.654.6

Spadek obrotów, poczynając od maja, jest zawiśkiem sezonowem. Mianowicie, sezon przywozu większości świeżych owoców trwa od października do kwietnia, poza tem zaś nadchodzą jedynie nieduże partje cytryn, bananów oraz niektóre specjalne gatunki pomarańcz i jabłek. W październiku r. b. przywóz owoców południowych znnowu ożywi się, przyczem, niewątpliwie, Gdynia obroty te zdobyła już trwale, a więc cały import owoców zagranicznych z za morza pójdzie nadal przez Gdynię. O tem, na jak mocnych podstawach oparty jest ten obrót, świadczy fakt, że już w I półroczu r. b. 72.3% całego importu do Gdyni nadeszło linjami regularnemi bezpośrednio z krajów produkcji. Tak więc całkowite ilości jabłek i pomarańcz kalifornijskich, a także pewne ilości bananów pochodzenia amerykańskiego, w ogólnej ilości 2.682.2 t, nadeszły do Gdyni statkami Linji Gdynia — Ameryka oraz American Scantic Line. Statki linji lewantyńskiej Svenska Orient Linien przywiozły z Jaffy 466.1 t pomarańcz, wreszcie dla przywozu pomarańcz i cytryn z południowych portów włoskich i z portów hiszpańskich została zorganizowana przez tow. okr. Svenska Lloyd linja specjalna. Statki tej linji w sezonie przywiozły ładunki pełnokrętowe pomarańcz i cytryn; ogółem przywiozły one w I półroczu r. b. 4.903.4 t owoców południowych. Można przypuszczać, że odtąd rocznie będzie przychodziło przez Gdynię ok. 30.000 t owoców świeżych. Port wykańcza urządzenia specjalne, które mają służyć temu przeładunkowi: buduje się, mianowicie, specjalne magazyny ogrzewane, narazie zaś wykorzystywane są ogrzewane pomieszczenia Chłodni. Już teraz jednak praca portu gdynińskiego przy przeładunku owoców południowych stoi pod względem technicznym na wysokości zadania, narzekania zaś, które tu i ówdzie dały się słyszeć i znalazły oddźwięk w prasie, okazały się po bliższem zbadaniu manewrem ze strony konkurencji.

Zmiana w polskim handlu owocowym, która nastąpiła w styczniu r. b., nie ogranicza się jednak do skierowania transportu tych owoców na Gdynię. Dzięki umiejscowieniu w ten sposób transportu powstały zupełnie nowe możliwości organizacyjne w dziedzinie samego handlu owocowego. Większy z pośród polskich kupców owocowych wyjeżdżali dotąd po zakupy zagranicę, mniejsi zaś kupowali towar u większych grosistów na miejscu w Warszawie, Katowicach, Lwowie etc. Obecnie w sezonie owocowym w dniu nadejścia każdego większego transportu zjeżdżają się do Gdyni więksi i mniejsi kupcy owocowi z całej Polski, którzy na miejscu rozkupują towar. Powstaje w ten sposób coś nakształt samorzutnej giełdy owocowej. Przyjezdni kupcy wchodzą w stosunki z linjami okrętowemi, z miejscowymi spedytorami, współpracują z miejscowemi bankami, stają się klientami Gdynińskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, są stałymi gośćmi administracji portowej, w Warszawie zaś w związku z przywozem owoców przez Gdynię goszczą coraz częściej w Ministerstwie Przemysłu i Handlu i w Ministerstwie Skarbu. Na tem tle wytwarza się atmosfera wspólnych interesów i współpracy, dzięki czemu znnowu stają się wreszcie realnemi zawodzące przedtem próby ujęcia handlu owocowego w karby organizacyjne. Równocześnie z tem przed handlem owocowym otwierają się nowe możliwości i szerokie horyzonty.

Pierwszy krok w dziedzinie organizacji jest już pozytywnie zrobiony: został złożony władzom do rejestracji st. tut. Ogólnopolskiego Związku Importerów, Eksporterów i Przetwórców Owoców i Warzyw. Ta organizacja społeczno-gospodarcza umożliwi kupiectwu owocowemu przeprowadzenie pewnej wewnętrznej selekcji, poza tem zaś ułatwi mu wszelkie z'iorowe wystąpienia na zewnątrz. Rząd zaś, prowadząc akcję pomocy kupiectwu krajowemu, będzie miał odtąd do czynienia z określoną reprezentacją interesów, a nie z rozproszoną i bezimienną masą. Wszelkie dalsze posunięcia organizacyjne w handlu owocowym będą już musiały, oczywiście, być podejmowane w oparciu o Związek.

Zaraz też w następnej kolejce na porządek dzienny wchodzi sprawa utworzenia w Gdyni publicznej aukcji owocowej. Nieuporządkowana giełda, o której mowa była przed chwilą, musi być unormowana przepisami, przyczem sprzedaże powinny odbywać się publicznie. Da to wreszcie możność pewnego regulowania hurtowych cen na rynku krajowym i niewątpliwie musi wpłynąć na obniżenie cen — już choćby przez to, że odtąd każdy odpowiedzialny kupiec owocowy będzie mógł zakupywać towar na aukcji krajowej, łatwiej dla niego dostępnej niż aukcje zagraniczne, z których dziś musi korzystać, o ile nie chce kupować towaru z drugiej lub trzeciej ręki. Ta dostępność i świadomość źródeł zakupu towaru w sposób radykalny przenika i skraca łańcuch pośrednictwa handlowego. Znakomitą ilustracją jest tu przykład bananów, przytoczony wyżej na wstępie.

Aukcja owocowa w Gdyni niewątpliwie rozszerzy bazę operacyjną naszych większych firm owocowych, które mogą liczyć na to, że zczasem na przetargi do Gdyni będą przyjeżdżali także hurtownicy z Łotwy, Litwy, Estonji i Finlandji, dla których Gdynia będzie najbliższym targiem owocowym i którzy będą woleli pokrywać swoje terminowe zapotrzebowa-

nia w pobliskiej Gdyni niż w bardziej odległej Kopenhadze, a tem bardziej w Hamburgu, czy w Rotterdamie. Z tej racji aukcja owocowa w Gdyni będzie musiała działać na terenie przyszłej Wolnej Strefy.

Oddzielne zagadnienie w handlu owocowym stanowią banany — dlatego przedewszystkiem, że handel światowy bananami ma charakter skoncentrowany i pozostaje w ręku kilku silnych koncernów. Organizacja tych koncernów dociera aż do detalisty. Nie obejmuje ona narazie Polski. Na tle nowych możliwości w polskim handlu owocowym powstał projekt planowego zorganizowania importu bananów do Polski, dziś prawie zupełnie nie istniejącego. Z projektem tym wiąże się zamiar zainstalowania w Gdyni dojrzewalni bananów. I tutaj możliwości są bardzo znaczne.

Jak już powiedziano, rok 1932 będzie przełomowy dla polskiego handlu owocami południowemi. Dzięki skoncentrowaniu w Gdyni obecnie transportu owoców południowych, a niedługo, po utworzeniu aukcji, zapewne także handlu hurtowego niemi — powstają wreszcie pierwsze realne możliwości orga-

nizacyjne w tym, jak dotąd „dzikim” handlu. Tem samem powstaje dla Rządu możność okazania kupiectwu owocowemu planowej pomocy. Linja wytyczna polityki w tej dziedzinie jest oczywista: potaniecie importowanych owoców. Jednocześnie zwiększenie ich konsumpcji jest w pewnym stopniu zależne bezpośrednio od Rządu, który nie tylko że reguluje wysokość ceł, lecz także reglamentuje przywóz pod względem ilościowym. Liberalna polityka Rządu w tej dziedzinie musiałaby iść w parze z wysiłkiem samego kupiectwa owocowego w kierunku obniżenia cen owoców południowych przez usprawnienie handlu i usunięcie zbędnego pośrednictwa. Ten więc cel przedewszystkiem muszą sobie postawić obie powstające organizacje owocowe: Związek i Aukcja. Jeśli osiągną go i tem samem zdadzą egzamin dojrzałości organizacyjnej — mogą być pewne, że dalsza pomoc Rządu nie zawiedzie. A wówczas i u nas handel owocowy będzie wreszcie stanowił wielką gałąź gospodarstwa narodowego, pożywną zaś pomarańczę i banany staną się dostępnymi szerokim kołom ludności.

Wł. Gieysztor

ŻYCIE GOSPODARCZE

OSZCZĘDNOŚCI W ADMINISTRACJI KOMUNALNEJ.

— Związki komunalne, pod naciskiem bezwzględnej konieczności, od 2 lat przeprowadzają restrykcje budżetowe. W pierwszym rządzie zaniechana została prawie zupełnie działalność inwestycyjna; w następstwie przystąpiono do redukcji budżetów zwyczajnych, m. in. wydatków administracyjnych, zarówno osobowych, jak i rzeczowych. Zauważyć należy, że dwukrotna niżka uposażeń pracowników komunalnych (cofnięcie dodatków 10% i 15%-owego) obniżyła wydatki osobowe o 16—17%; ponadto zmiana przepisów co do 15%-owego dodatku komunalnego pozwala na wypłatę tego dodatku jedynie związkom, znajdującym się w dobrej sytuacji finansowej. Przypuszczać należy, że w większości wypadków został on już cofnięty. Uwzględniając w dalszym ciągu, że związki komunalne przeprowadziły znaczne redukcje personelu, otrzymamy, że wydatki osobowe uległy redukcji przeciętnie o 23—25%. W podobnym stopniu obniżyły się, niewątpliwie, wydatki rzeczowe.

Spadek kosztów administracyjnych jest zatem niewątpliwie znaczny, tem niemniej w wielu wypadkach, z uwagi na indywidualne warunki — niedostateczny. Ponadto powyżej mowa była o pewnych liczbach przeciętnych. W niektórych wypadkach jednak redukcja kosztów administracyjnych była znacznie niższa.

Dla wyrównania tych odchyłeń i dociągnięcia oszczędności do poziomu niezbędnego zmierzają uchwalony w dn. 7 b. m. przez Radę Ministrów projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w sprawie obniżenia kosztów administracji komunalnej.

Stosownie do wyżej powiedzianego, wspomniany projekt wprowadza generalne normy redukcji wydatków administracyjnych, odnoszące się do wszystkich związków komunalnych; są one, mianowicie, zobowiązane do powzięcia w ciągu 60 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia niezbędnych decyzji dla obniżenia w r. b. kosztów administracji ogólnej oraz administracji przedsiębiorstw w porównaniu z faktycznymi kosztami, poniesionymi w r. budż. 1930/31. Obniżka kosztów administracji przedsiębiorstw winna wynieść co najmniej 20%, kosztów administracji ogólnej natomiast:

a) w m. st. Warszawie oraz wojewódzkich związkach komunalnych — 20%;

b) w gminach miejskich, liczących ponad 5.000 mieszkańców, i powiatowych związkach komunalnych — 25%;

c) w gminach miejskich, liczących do 5.000 mieszkańców, i gminach wiejskich — 20%.

Ponadto koszty administracji ogólnej w latach 1933/34 i 1934/35 powinny być obniżone w dalszym ciągu we wszystkich związkach komunalnych tak, aby obniżenie to w stosunku do rzeczywistych wydatków na rok 1930/31 wyniosło jeszcze co najmniej dalszych 5%.

Dla przeprowadzenia dalszych oszczędności niezbędną jest już indywidualne badanie; podobnie indywidualnego traktowania wymaga sprawa obniżenia kosztów administracji działów specjalnych, t. zn. wydatków osobowych i rzeczowych, ponoszonych na zarząd poszczególnych działów pracy związku komunalnego, objętych budżetem administracyjnym poza działem administracji ogólnej, oraz na zarząd zakładów użyteczności publicznej i innych urządzeń, dla których sporządzane są specjalne budżety. Z uwagi na powyższe rozporządzenie powołuje komisje oszczędnościowe: wojewódzkie i dla m. st. Warszawy, powiatowe, oraz osobne dla zaprojektowania oszczędności w administracji wojewódzkich związków komunalnych: poznańskiego i pomorskiego. Zadaniem komisji jest postawienie wniosków co do ewentualnego obniżenia kosztów administracji ogólnej i kosztów administracji przedsiębiorstw komunalnych w poszczególnych związkach komunalnych ponad wskazane wyżej granice generalne oraz co do obniżenia kosztów administracji działów specjalnych.

W komisjach zdecydowaną przewagę nad delegatami władz nadzorczych, łącznie z przewodniczącym, posiadają przedstawiciele organizacji gospodarczych bądź płatników podatków, a więc element, najbardziej zainteresowany w redukcji wydatków administracyjnych samorządu terytorjalnego. Tak więc, w skład komisji oszczędnościowej dla m. st. Warszawy wchodzi: po 2 przedstawicieli Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Izby Rzemieślniczej, wyznaczonych przez te izby, oraz po 1 przedstawicieli płatników podatku od nieruchomości i podatku od lo-

kali, powołanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu — na ogółem 10 członków. W skład komisji wojewódzkich, powołanych do działania w stosunku do tych związków komunalnych, których budżety podlegają zatwierdzeniu wojewody, wchodzi 4 przedstawiciele płatników podatków, powołanych przez wydział wojewódzki — na ogółem 7 członków. Podobnie w skład powiatowej komisji oszczędnościowej, działającej w stosunku do tych związków komunalnych, których budżety podlegają zatwierdzeniu wydziału powiatowego, wchodzi 3 przedstawiciele płatników podatków, powołanych przez wydział powiatowy — na ogółem 5 członków. Obowiązek dostarczenia niezbędnych materiałów i informacji dla komisji oszczędnościowych obciąża władze nadzorcze i związki komunalne. Ponadto komisje oszczędnościowe mogą badać gospodarkę związków komunalnych na miejscu przez swoich delegatów oraz posługiwać się pomocą rzeczoznawców.

Okresem urzędowania komisji oszczędnościowej jest rok budżetowy 1932/33. Poza ten okres może być przedłużone urzędowanie komisji, o ile władza nadzorcza nad związkami komunalnymi, dla których komisja została powołana, uzna to za wskazane.

Na podstawie wniosków, przedstawionych przez komisje oszczędnościowe, właściwa władza nadzorcza, po wysłuchaniu opinii zainteresowanego związku komunalnego, orzeknie, jakie środki mają być przedsięwzięte w celu obniżenia kosztów administracji. Właściwa będzie władza nadzorcza, powołana do zatwierdzania budżetów danego związku komunalnego.

W dalszym ciągu rozporządzenie ustanawia na okres do dn. 1/IV 1935 r. bezwzględny zakaz tworzenia nowych etatów służbowych w dziale administracji ogólnej, wnoszenia nowych lub gruntownego przebudowywania istniejących budynków administracyjnych oraz pomnażania środków lokomocji dla celów administracyjnych; tworzenie zaś nowych etatów i podnoszenie poborów pracowników w zakresie administracji działów specjalnych może nastąpić jedynie za każdorazowym zezwoleniem władzy nadzorczej.

Dalsze postanowienia omawianego rozporządzenia dotyczą instytucji delegatów rządowych, ustanowionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22/XII 1924 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 113, poz. 1002). Mianowicie, delegat rządowy, w myśl dotychczas obowiązujących przepisów, miał prawo wstrzymać każdy wydatek, nieprzewidziany w budżecie lub niezgodny z przepisami o gospodarce finansowej samorządów, natomiast nie mógł oddziaływać na moment powstania obowiązku uiszczenia, t. zn. umowę, uchwałę i t. d. W związku z powyższym interwencja delegata była z natury rzeczy spóźniona. By ten stan rzeczy zmienić, rozporządzenie postanawia, że związek komunalny na żądanie delegata rządowego obowiązany jest przedstawić mu wiadomości przed wprowadzeniem w życie akty (uchwały, zarządzenia, umowy i t. d.), które spowodują wydatki z funduszy związku komunalnego, oraz oznaczone przez delegata same wydatki, przed ich uskutecznieniem. Delegat ma prawo wstrzymać wprowadzenie w życie wymienionych aktów i uskutecznienia wydatków, jeżeli uzna, że wydatki nie są przewidziane w budżecie lub są niezgodne z obowiązującymi przepisami o gospodarce związku komunalnego, bądź też — aczkolwiek przewidziane budżetem — nie znajdują pokrycia w faktycznych dochodach związku komunalnego.

Ponadto rozporządzenie uprawnia delegata rządowego do stawiania wniosków do decyzji władzy nadzorczej, zmierzających do obniżenia kosztów administracji, oraz do przedstawiania właściwym organom komunalnym projektów reorganizacji lub skasowania poszczególnych działów pracy.

KONGRES NAUKOWEJ ORGANIZACJI W AMSTERDAMIE. — W dn. 18 VII r. b. w Amsterdamie holenderski Minister Gospodarstwa Narodowego i Pracy P. Verschuur w obecności zebranego korpusu dyplomatycznego i licznych delegacji 20 państw otworzył Kongres Naukowej Organizacji. Polskę reprezentowali Poseł R. P. w Hadze Dr. Babiński oraz Inż. Piotr Drzewiecki, reprezentujący Polski Komitet Naukowej Organizacji.

W treściwym przemówieniu inauguracyjnym Minister Verschuur podniósł zasługi i znaczenie naukowej organizacji dla ogólnego postępu. Nowa ta gałąź wiedzy ludzkiej jest w dobie kryzysu gospodarczego przedmiotem rozbieżnych poglądów na jej rolę i istotny stosunek do kryzysu i bezrobocia. Mówca podkreślił doniosłe korzyści, jakie naukowa organizacja przynosi dzięki wskazaniu metod, prowadzących do usuwania marnotrawstwa i obniżenia kosztów własnych, a przez to samo i do obniżenia cen. Dalej skierował on uwagę na niezmiernie doniosły fakt uwzględnienia czynnika ludzkiego przy rozważaniach organizacyjnych i zwalczał nieuzasadnione zdanie, iż naukowa organizacja przyczynia się do pogłębiania kryzysu i bezrobocia. Kryzys bowiem, dowodził mówca, jest wynikiem zbiegu niezliczonych i różnorodnych czynników, leżących poza naukową organizacją, która z niemi nie ma nic wspólnego. W dalszym ciągu mówca podkreślił ważność współpracy pracodawcy, kierownictwa i personelu, która stanowi trwałą fundament postępu o doniosłym znaczeniu społecznym.

Obrazy kongresu, odbywające się w salach Instytutu Kolonialnego w Amsterdamie, zgromadziły przeszło tysiąc przedstawicieli różnych narodów, co najwymowniej świadczy o wielkim zainteresowaniu zagadnieniami naukowej organizacji. Program kongresu ujęty został w karby 12 aktualnych zagadnień, ustalonych poprzednio przez Międzynarodowy Instytut Naukowej Organizacji w Genewie.

Aczkolwiek zagadnienie stosunku naukowej organizacji i roli jej w kryzysie nieobjęte zostały programem obrad kongresu, to jednak zarówno w przemówieniach, jak i w obradach przebiegała się ta kwestja, przybierając wyraz w jednolitej opinii zgromadzonych przedstawicieli 20 narodowości, iż naukowa organizacja, jako najskuteczniejsza metoda usuwania marnotrawstwa, obniżenia kosztów wytwórczych i harmonji w przemyśle — jest czynnikiem, łagodzącym kryzys, czynnikiem dobroczynnym, zmierzającym do poprawy zarówno podczas prosperity, jak i podczas kryzysu.

V Kongres Naukowej Organizacji pozostawił po sobie niezwykle bogaty materiał naukowy w formie 123 referatów na 12 aktualnych zagadnień, Dorobek naukowy V Kongresu będzie udostępniony naszym Polakom przez wydanie streszczeń w polskim języku.

Następny kongres odbędzie się za 3 lata w Londynie.

Na zakończenie trzeba nadmienić, że V Kongres Naukowej Organizacji powziął uchwałę, mocą której wręczono najwyższe odznaczenie zasługi Międzynarodowego Instytutu Naukowej Organizacji „Plaque d'Or” Prof. Politechniki Warszawskiej i Dyrektorowi Instytutu Naukowej Organizacji w Warszawie Inż. Karolowi Adamieckiemu. Wysokie to odznaczenie wydane jest dotychczas tylko w dwóch egzemplarzach, z których pierwszy posiada uczonego francuski H. Le Chatelier.

Przy tej okazji warto przypomnieć, iż udział Polski w tworzeniu nauki o organizacji można śmiało porównać z zasługami innych narodów, szczególnie Ameryki i Francji.

Z MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU

SZEF GABINETU MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU. — W dn. 19 b. m. objął urzędowanie nowomianowany Szef Gabinetu Ministra Przemysłu i Handlu P. Major Konrad Patek, były Naczelnik Wydziału Budżetowego w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Gabinet Ministra Przemysłu i Handlu obejmuje, jak wiadomo, oprócz spraw czysto gabinetowych także zagadnienia budżetowe i administracyjno-prawne.

GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

GÓRNICTWO WĘGLOWE

KONWENCJA EKSPORTOWA I FUNDUSZ WYRÓWNAWCZY. — Jak podawaliśmy w poprzednich zeszytach, zarówno konwencja eksportowa węglowa, jak i fundusz wyrównawczy, zostały przedłużone w drodze dobrowolnych umów między towarzystwami węglowymi na dalsze półrocze i obowiązywać będą do dn. 31 marca 1933 r.

Dla rozstrzygnięcia zaś momentów niezgodzonych w tych umowach przemysł węglowy zwrócił się z prośbą do Pana Ministra Przemysłu i Handlu o przeprowadzenie arbitrażu. Pan Minister Przemysłu i Handlu Zarzycki wyznaczył ze swego ramienia na arbitra Dyrektora Departamentu Górniczo-Hutniczego P. Czesława Pechego, który arbitrażu tego dokonał.

Drogą tego arbitrażu ustalone zostały następujące zasady obydwóch umów:

1) klucz przydziałowy dla poszczególnych towarzystw węglowych eksportowanych ilości węgla został utrzymany w poprzedniej wysokości;

2) w związku z tem została utrzymana również możliwość udzielania przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu poszczególnym towarzystwom dodatkowych ilości (superkontyngentów) węgla dla wywozu;

3) zostało zachowane oddzielne kontyngentowanie rynków eksportowych z wyjątkiem rynku włoskiego, co do którego nastąpi rewizja arbitrażu w grudniu r. b.;

4) stawki wpłat na fundusz wyrównawczy nadal będą opłacane od każdej tonny licencyjnej Polskiej Konwencji Węglowej;

5) stawki te zostały obniżone generalnie o 10% przy pozostawieniu dotychczasowych wymiarów dla poszczególnych zagłębi i towarzystw węglowych;

6) kontyngent niepremijowanego węgla eksportowanego został określony na 10% pełnego eksportu na rynki zamorskie;

7) wreszcie ustalono, że superkontyngenty, udzielane towarzystwom przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, będą również zasiłkowane z funduszu wyrównawczego;

8) wszelkie inne wnioski do arbitrażu, a w szczególności zmiana podstawy funduszu wyrównawczego, nie zostały przez arbitra uwzględnione.

Zasadniczą tendencją nowego arbitrażu było, oczywiście, wzmoczenie i dalsze podtrzymanie jak najsilniejszej ekspansji eksportowej przemysłu węglowego i danie możliwości także i mniejszym przedsiębiorstwom węglowym wzięcia udziału w eksporcie. Do tego między innymi zdąża obniżenie minimum eksportu niepremijowanego.

Jakkolwiek stawki wpłat na fundusz wyrównawczy zostały generalnie obniżone o 10%, to jednakże globalna kwota funduszu wyrównawczego w porównaniu z ubiegłym okresem powiększył się, a to wskutek spodziewanej zimowej zwiększonej konsumpcji węgla na rynku wewnętrznym.

Podstawy kalkulacyjne funduszu wyrównawczego nie zostały zmienione i opierają się na poprzednich przesłankach, jeśli zaś zajdą zmiany cyfrowe w tym funduszu, to wynikną one ze zmniejszonej obecnie

obsady robotniczej i zredukowanej liczby urzędników oraz wskutek zamkniętych w międzyczasie paru kopalń.

Przypuszczać należy, że i w obecnym okresie półrocznym zarówno konwencja eksportowa, jak i fundusz wyrównawczy, przyczynią się znakomicie do podniesienia intensywności eksportu węgla polskiego na rynki zamorskie, jak to miało miejsce w półroczu ubiegłym.

Ponowny zaś, aczkolwiek nieznaczny, spadek funta angielskiego i walut skandynawskich wymaga tem większego od przemysłu węglowego wysiłku, aby utrzymać zdobyte poprzednio pozycje eksportowe.

Stwierdzić należy, że przemysł węglowy zdaje sobie ze stanu rzeczy rację i nie traci nadziei na pomyślny wynik walki z angielską konkurencją.

PRZEMYSŁ WĘGLOWY W SIERPNIU 1932 R. — Wydobyte węgla kamiennego w sierpniu 1932 r. przedstawiało się następująco:

Tabl. I **Wydobyte węgla kamiennego — w sierpniu 1932 r.**

Rejony węglowe	Sierpień		Styczeń — sierpień			
	1	9 3 2	1	9 3 2	1 9 3 1	
	tonn	1913=100	tonn	1913=100	tonn	
Śląski	1,792.259	66'83	13,890.903	64'75	18,349.901	
przec. dzienna	68.933	63'83	69.804	64'64	92.211	
Dąbrowski .	472.837	83'21	3,332.023	73'04	4,384.777	
przec. dzienna	18.186	78'67	16.744	72'43	23.034	
Krakowski .	168.613	102'67	1,150.690	87'58	1,359.398	
przec. dzienna	6.485	98'06	5.782	87'43	6.831	
Ogółem:	2,433.709	71'28	18,373.616	67'23	24,094.076	
przec. dzienna	93.604	67'97	92.330	67'04	121.076	

Spadek (—) wzgl. wzrost (+) wydobywania w sierpniu r. b. w porównaniu z miesiącem poprzednim oraz tym samym miesiącem r. ub. wykazuje poniższe zestawienie:

W s t o s u n k u :

Rejony	do lipca 1932		do sierpnia 1931	
	tonn	%	tonn	%
Śląski	+ 27.336	1'55	— 705.847	28'26
Dąbrowski . .	+ 45.177	10'56	— 138.472	22'65
Krakowski . .	+ 6.922	4'28	— 23.398	12'19
Ogółem: +	79.435	3'37	— 867.717	26'28

Jak wynika z powyższego zestawienia, wydobywanie węgla kamiennego w sierpniu w porównaniu z lipcem wzrosło o 79.435 t. j. o 3'37%. Również wzrosło w tym samym stosunku przeciętne dzienne wydobywanie i wynosiło 93.604 t wobec 90.549 t w lipcu. W porównaniu do sierpnia r. ub. wydobywanie węgla kamiennego w sierpniu r. b. spadło bardzo poważnie, a mianowicie o 867.717 t, czyli o 26'28%, wskutek pogorszenia się ogólnej koniunktury gospodarczej zarówno wewnątrz kraju, jak i zagranicą. Spadek wydobywania w okresie styczeń — sierpień r. b. w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. wynosi 5.720.460 t, t. j. 23'74%.

Sezonowy wzrost zapotrzebowania wpłynął na zwiększenie się ogólnego zbytu węgla kamiennego w sierpniu, który w porównaniu do lipca wzrósł o 83.220 t, co nastąpiło głównie pod wpływem zwiększenia się eksportu, podczas gdy zbyt na rynku wewnętrznym tylko nieznacznie przewyższył poziom z miesiąca poprzedniego. Udział zbytu krajowego w zbyciu ogólnym wynosił w sierpniu 58'41%, udział zaś eksportu 41'59%. Wzrost (+) wzgl. spadek (—) zbytu krajowego oraz eksportu w sierpniu w stosunku do lipca ilustruje poniższe zestawienie:

Rejony	Zbyt w kraju		Eksport	
	tonn	%	tonn	%
Śląski	17.205	1'97	+ 45.156	6'28
Dąbrowski	26.421	9'77	+ 33.442	28'39
Krakowski	4.592	3'36	+ 30	5'88
Ogółem: +	4.592	0'36	+ 78.628	9'39

Zbyt węgla kamiennego w kraju — w sierpniu 1932 r.

Tablica II

Rodzaj odbiorców	Sierpień 1932 tonn	Styczeń — sierpień			
		1932		1931	
		tonn	%	tonn	%
I.—Przemysł					
Hutniczy:					
żelazny	70.256	492.362	5'07	815.695	6'86
innych metali	24.893	299.609	3'08	484.292	4'07
Koksiarnie	131.799	946.458	9'74	1.196.265	10'06
Brykociarnie	19.015	129.556	1'33	207.423	1'74
Gazownie	18.532	183.939	1'89	202.501	1'70
Górnicy (kopalnie rud i kopalnie nie mające węgla własnego) ¹⁾	1.006	13.150	0'14	52.765	0'44
Naftowy	2.159	51.290	0'53	72.929	0'61
Solny	10.820	79.150	0'81	74.788	0'63
Cementowy, ceramiczny oraz cegielniane i wapienniki	59.124	337.088	3'47	483.129	4'06
Obróbczy (metalowy i inny)	7.435	60.306	0'62	77.163	0'65
Chemiczny	28.410	227.754	2'34	252.764	2'12
Garbarski i przetwórczy zwierzęcych	2.369	18.484	0'19	17.643	0'15
Rolniczy (przetwórczy rolny, browary, młyny i gorzelnie)	43.050	369.245	3'80	511.330	4'30
Cukrowniczy	48.287	226.198	2'33	307.108	2'58
Papierniczy	16.698	168.524	1'73	189.998	1'60
Włókienniczy	52.388	410.578	4'22	464.286	3'90
Inne gałęzie	94.014	821.232	8'48	1.076.731	9'05
Razem przemysł¹⁾:	630.255	4.838.283	49'77	6.486.810	54'52
II.—Inni odbiorcy					
Koleje żelazne	281.675	2.065.020	21'24	2.213.603	18'61
Żegluga	935	8.100	0'08	8.560	0'07
Instytucje miejskie (oprócz gazowni)	31.639	266.600	2'74	294.763	2'48
Wojskowość	42.334	204.161	2'10	196.892	1'65
Instytucje państw. Opał domowy ²⁾	14.527	71.854	0'74	79.499	0'67
Opał domowy ²⁾	127.578	1.126.778	11'59	1.249.350	10'50
Pośrednicy	157.372	1.141.172	11'74	1.367.739	11'50
Razem inni odbiorcy²⁾:	656.060	4.883.685	50'23	5.410.406	45'48
Ogółem w kraju:	1.286.315	9.721.968	100'00	11.897.216	100'00

Jak widać z tablicy II, zbyt krajowy węgla kamiennego wzrósł w sierpniu w porównaniu z lipcem wskutek zwiększenia się zbytu dla innych odbiorców do 656.060 t wobec 651.389 t w lipcu. W tej grupie odbiorców nastąpiły dość znaczne przesunięcia w zapotrzebowaniu poszczególnych odbiorców, a mianowicie dostawy kolejowe spadły o 61.242 t, jednak ubytek ten został z pewną nadwyżką skompensowany zwiększeniem zapotrzebowaniem węgla dla opału domowego. Ogólny zbyt węgla na cele przemysłowe we wrześniu utrzymał się na poziomie poprzedniego miesiąca. Z poszczególnych gałęzi prze-

mysłów wzrost zapotrzebowania wykazywały następujące przemysły: koksarski, brykociarski i włókienniczy, natomiast pewien spadek zapotrzebowania wykazał przemysł cukrowniczy, cementowy i ceramiczny łącznie z cegielniami i wapiennikami; inne gałęzie przemysłu nie wykazały w miesiącu sprawozdawczym poważniejszych odchyleń. W ciągu okresu styczeń — sierpień r. b. zbyt krajowy wyniósł 9.721.968 t wobec 11.897.216 t w analogicznym okresie roku poprzedniego, a zatem spadł o 18'28%.

Jak ilustruje tablica III, eksport węgla w sierpniu w porównaniu z lipcem wzrósł, głównie wskutek zwiększenia wysyłek do Szwecji, Norwegii, Finlandji i Włoch oraz wskutek zapoczątkowania wysyłek do Irlandji. Ogółem wyeksportowano w sierpniu 916.046 t wobec 837.418 t w lipcu. Od początku roku do końca sierpnia r. b., t. j. za okres 8 miesięcy 1932 r., eksport wynosił 6.470.593 t wobec 9.065.683 t w analogicznym okresie r. ub., a zatem spadł o 2,595 090 t, t. j. o 28'63%.

Eksport węgla kamiennego — w sierpniu 1932 r.

Tablica III

KRAJE	Sierpień 1932 tonn	Styczeń — sierpień			
		1932		1931	
		tonn	%	tonn	%
I. — Rynki licencyjne					
Austria	116.574	933.449	14'43	1.135.635	12'53
Czechosłowacja	29.618	393.732	6'08	495.559	5'47
Jugosławia	1.910	11.090	0'17	38.884	0'43
Niemcy	775	4.887	0'07	2.217	0'02
Węgry	755	10.100	0'16	233.240	2'57
II.—Rynki, objęte konwencją eksportową					
Dania	678.412	4.592.053	70'97	6.125.428	67'57
Norwegia	111.189	865.079	13'37	1.171.195	12'92
Szwecja	82.460	586.231	9'06	505.681	5'58
Estonia	271.285	1.578.481	24'39	1.985.972	21'91
Finlandja	1.770	8.256	0'13	30.418	0'34
Łotwa	41.237	201.169	3'11	354.012	3'90
Litwa	5.115	83.948	1'30	272.731	3'01
Kłajpeda	690	30.851	0'48	62.807	0'69
Islandja	2.990	19.114	0'29	31.701	0'35
Belgia	3.373	15.580	0'24	21.035	0'23
Francja	18.175	96.592	1'49	134.224	1'48
Holandja	60.345	452.914	7'00	883.846	9'75
Włochy	3.100	70.314	1'09	86.094	0'95
Włochy	76.683	583.524	9'02	585.712	6'46
III.—Inne rynki europejskie					
Szwajcaria	34.233	112.885	1'74	205.970	2'27
Rumunia	7.854	75.211	1'16	81.598	0'90
Hiszpania	4.279	15.574	0'24	27.450	0'30
Z. S. R. R.	—	—	—	29.978	0'33
Portugalia	—	—	—	66.894	0'74
Irlandja	—	—	—	50	—
IV.—Rynki pozaeuropejskie					
Algier	6.358	68.290	1'06	85.685	0'94
Egipt	6.358	51.155	0'79	57.082	0'63
Turcja Azjatycka	—	2.750	0'04	7.975	0'09
Syria	—	450	0'01	7.500	0'08
Palestyna	—	1.895	0'03	—	—
Brazylja	—	730	0'01	—	—
Argentyna	—	—	—	13.128	0'14
Argentyna	—	11.310	0'18	—	—
V.—Węgiel okrętowy					
Razem zagran.:	889.104	6.313.351	97'57	8.874.569	97'89
VI.—W. M. Gdańsk	26.942	157.242	2'43	191.114	2'11
Ogółem:	916.046	6.470.593	100'00	9.065.683	100'00

Całkowity obrót węgla, jak również koksu i brykietów, w sierpniu r. b. podaje tablica IV, z której przy porównaniu z danymi za poprzednie okresy wynika, że zapasy węgla kamiennego na zwalach kopalnianych zmniejszyły się w ciągu sierpnia o 9.649 t. Sezonowy wzrost eksportu węgla kamiennego przyczynił się do wzrostu wydobycia, co pociągnęło za sobą zwiększenie się

1) Bez zużycia na cele techniczne kopalni

2) Bez zużycia na deputaty.

liczby wszystkich dniówek odrobionych do 1,722.211, t. j. o 37.748 (2,24%). W tej liczbie wzrosła liczba dniówek zwykłych odrobionych do 1,685.213, t. j. o 37.985 (2,31%), natomiast liczba dniówek nadliczbowych spadła o 189 (0,51%), wynosząc 36.998.

Liczba dniówek opuszczonych spadła w sierpniu o 55.129 (8,15%) i wynosiła 621.286. Do spadku tych dniówek przyczyniło się zmniejszenie dniówek, opuszczonych z przyczyn niezależnych od robotnika, t. zw. „świętówek”, których liczba wynosiła w sierpniu 414.956, w porównaniu więc z lipcem spadła o 18.550 (4,28%), oraz spadek dniówek urlopowych o 40.567 (24,10%), których liczba stanowiła 127.789.

W związku z unieruchomieniem szybu „Carmer” na kopalni

„Giesche” oraz dalszym zwalnianiem robotników na innych kopalniach węgla kamiennego liczba przeciętnie zatrudnionych robotników spadła o 671 (0,74), wynosząc 88.712.

Przeciętne wydobycie na jedną robotniko-dniówkę wynosiło w sierpniu w rej. śląskim 1.611 kg wobec 1.579 kg w lipcu, w rej. dąbrowskim 1.030 kg wobec 1.012 kg i w rej. krakowskim 1.118 kg wobec 1.123 kg, przeciętnie dla całego Państwa 1.413 kg wobec 1.398 kg w lipcu, czyli w sierpniu wzrosło o 15 kg.

Przeciętny całkowity zarobek dorosłego mężczyzny na dniówkę opłaconą w rej. śląskim i krakowskim utrzymał się mniej więcej na tym samym poziomie i wynosił w rej. śląskim w sierp-

Obrót węgla kamiennego, koksu, brykietów i węgla brunatnego — w sierpniu 1932 r.
(w tonnach)

Tablica IV

REJONY WĘGLOWE	Pozostałość z poprzed. miesiąca	Wydobycie (produkcja)	Do dyspozycji ¹⁾	R O Z C H Ó D							Pozostałość na zwalczach na następ. miesiąc	
				Z B Y T			Z U Ż Y C I E			Ogółem		
				W kraju	Zagranicę	Razem	Na cele własne	Deputaty robot. urzęd.	Razem			
W ę g i e l k a m i e n n y												
Śląski	1.884.890	1.792.259	3.670.083	856.398	764.261	1.620.859	120.504	22.494	1.836	144.833	1.765.692	1.904.356
Dąbrowski	620.541	472.837	1.092.862	296.867	151.245	448.112	52.466	8.646	1.008	62.120	510.232	582.630
Krakowski	121.257	168.613	289.870	132.850	540	133.390	23.098	3.089	280	26.467	159.857	130.013
Ogółem:	2.626.688	2.433.709	5.052.820	1.286.315	916.046	2.202.361	196.068	34.228	3.124	233.420	2.435.781	2.617.039
K o k s												
Śląski	284.568	95.628	380.194	65.235	30.751	96.006	28	—	2	30	96.036	284.158
B r y k i e t y												
Śląski	802	15.114	15.916	14.761	95	14.856	—	—	—	—	14.856	1.060
W ę g i e l b r u n a t n y												
Zawiercki	—	1.263	1.263	1.034	—	1.034	195	32	2	229	1.263	—
Wschodnio-Małop.	78	193	271	37	—	37	—	—	—	—	37	234
Poznańsko-Pomorski	—	517	517	517	—	517	—	—	—	—	517	—
Ogółem:	78	1.973	3.051	1.588	—	1.588	195	32	2	229	1.817	234

niu \mathcal{Z} 9'72, wobec \mathcal{Z} 9'76 w lipcu i w rej. krakowskim \mathcal{Z} 7'50 wobec \mathcal{Z} 7'40, natomiast w rej. dąbrowskim zarobek wzrósł i wynosił w sierpniu \mathcal{Z} 8'11 wobec \mathcal{Z} 7'66 w poprzednim miesiącu.

Przeciętny dochód dorosłego mężczyzny w sierpniu wzrósł w rej. śląskim i dąbrowskim z powodu wzrostu liczby dniówek odrobionych, i wynosił w rej. śląskim \mathcal{Z} 200'35, wobec \mathcal{Z} 199'57 w lipcu, w rej. dąbrowskim \mathcal{Z} 170'15, wobec \mathcal{Z} 159'45, natomiast w rej. krakowskim, wskutek zmniejszenia się liczby dniówek odrobionych, przeciętny dochód mężczyzny spadł i wynosił w sierpniu \mathcal{Z} 165'39 wobec \mathcal{Z} 166'66 w lipcu²⁾.

WYWÓZ WĘGŁA KAMIENNEGO W I POŁOWIE PAŹDZIERNIKA 1932 R. — Eksport węgla kamiennego w I połowie października w porównaniu z przeciętną za połowę września przy tej samej ilości dni roboczych (13) wzrósł o 37 tys. t i wynosił 496 tys. t.

Wzrost wywozu dotyczył zarówno rej. śląskiego, jak i dąbrowskiego, przyczem z rej. śląskiego wywieziono 402 tys. t, t. j. o 27 tys. t więcej, a z rej. dąbrowskiego 94 tys. t, czyli o 10 tys. t więcej w porównaniu z przeciętną za połowę września.

Na rynki licencyjne wywieziono ogółem 63 tys. t, t. j. o 1 tys. t mniej w porównaniu z przeciętną za połowę września, przyczem spadek dotyczył głównie Austrii, co pozostaje w związku ze skontyngentowaniem importu węgla obcego pochodzenia oraz dalszych restrykcji w dziedzinie dewizowej. Natomiast pewnej wyższe uległy wysyłki węgla do Czechosłowacji, nie osiągając jednak wysokości zagwarantowanego nam traktatem

kontyngentu. Na rynki, objęte konwencją eksportową, wywieziono ogółem 380 tys. t, t. j. o 33 tys. t więcej, przyczem z grupy tych państw wzrosły wysyłki do Szwecji, Danii i Holandji, natomiast eksport do pozostałych państw, objętych konwencją eksportową, utrzymał się mniej więcej na poziomie przeciętnym za połowę września, prócz Finlandji, do której wysyłki zmniejszyły się o 26 tys. t, i Włoch — o 6 tys. t.

Eksport na inne rynki europejskie wzrósł o 5 tys. t, głównie wskutek zwiększenia się wysyłek do Irlandji.

Wysyłki na rynki pozaeuropejskie wynosiły 7 tys. t, t. j. spadły o 1 tys. t, przyczem wzrosły wysyłki do Argentyny przy jednoczesnym zaprzestaniu wysyłek do Algieru i Turcji.

Wysyłki do W. M. Gdańska oraz ilość wwiezionego węgla okrętowego nie wykazują poważniejszych odchylen.

Przeciętna dzienna wysyłka węgla kamiennego (łącznie z węglem okrętowym) w okresie 1—15 października, wynosiła 38 tys. t wobec 35'5 tys. t we wrześniu, a zatem wzrosła o 2'5 tys. t.

Przeładunek węgla w polskich portach w pierwszej połowie października zmniejszył się o 5 tys. t i wynosił 370 tys. t, z czego na Gdańsk przypada 169 tys. t, t. j. o 13 tys. t mniej, a na Gdynię 201 tys. t, a zatem o 8 tys. t więcej w porównaniu z przeciętną przeładunku za połowę września.

PRZEMYSŁ NAFTOWY

PRZYMUSOWA ORGANIZACJA ZAGRANICZNEGO OBROTU NAFTOWEGO. — W Nr. 89 „Dziennika Ustaw R. P.” z dn. 18 b. m. ukazało się rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 12/X 1932 r. w sprawie przymusowej organizacji obrotu zagranicznego olejem skalnym i produktami naftowymi. Rozporządzenie to ukazało się na podstawie ustawy z dn. 18 III r. b. w sprawie regulo-

¹⁾ Z uwzględnieniem przypisów i skreśleń przy sprawdzaniu zapasów oraz obrotu między kopalniami.

²⁾ Szczegółowe dane, dotyczące stanu zatrudnienia, wydajności pracy i zarobków robotniczych, publikuje kwartalnik Ministerstwa Opieki Społecznej „Praca i Opieka Społeczna”.

wania stosunków w przemyśle naftowym („Dz. Ust. R. P.” Nr. 30, poz. 306).

Pełny tekst tego rozporządzenia brzmi, jak następuje:

„Na podstawie art. 1 punkty a), c), g), h), j) ustawy z dn. 18 marca 1932 r. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym („Dz. Ust. R. P.” Nr. 30, poz. 306) zarządzam, co następuje:

§ 1. — Powołuje się do życia przymusową organizację dla zagranicznego obrotu handlowego (przywóz i wywóz) olejem skalnym i produktami naftowymi pod nazwą „Polski Eksport Naftowy”, z siedzibą we Lwowie.

§ 2. — Organizacja „Polski Eksport Naftowy” posiada osobowość prawną.

§ 3. — Uczestnikami tej organizacji są wszystkie, znajdujące się na terytorjum Rzeczypospolitej, przedsiębiorstwa naftowo-rafineryjne i gazolinowe, z wyjątkiem przedsiębiorstw, wymienionych w § 12.

§ 4. — Minister Przemysłu i Handlu w ciągu 14 dni od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zwoła organizacyjne zebranie uczestników organizacji, powołując równocześnie komisarza rządowego dla przeprowadzenia wszelkich czynności, związanych z organizowaniem „Polskiego Eksportu Naftowego”.

Na zebraniu organizacyjnym wybrana zostanie dla opracowania statutu „Polskiego Eksportu Naftowego” komisja, składająca się z 5 osób.

O ile ta komisja nie zostałaby z jakiegokolwiek powodu wybrana, wtedy Minister Przemysłu i Handlu na wniosek komisarza rządowego wyznaczy taką komisję.

Komisja opracuje w ciągu dni 21 statut organizacji, który to statut złożony będzie Ministrowi Przemysłu i Handlu do zatwierdzenia za pośrednictwem komisarza rządowego.

Gdyby komisja z jakiegokolwiek powodu nie dotrzymała powyższego terminu, lub też opracowany przez nią statut nie uzyskał zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu — statut organizacji wydany będzie przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 5. — Statut organizacji „Polski Eksport Naftowy” będzie ogłoszony w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski” i na podstawie tego statutu ukonstytuowane zostaną władze organizacji. Ukonstytuowanie organizacji zostanie również ogłoszone w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski”.

§ 6. — Nadzór nad organizacją „Polski Eksport Naftowy” sprawuje Minister Przemysłu i Handlu przez komisarza rządowego powołanego przez siebie.

Szczegółowy zakres działalności i uprawnień komisarza rządowego określi statut.

§ 7. — Koszty, połączone z nadzorem, sprawowanym przez komisarza rządowego, ponosi w ustalonej przez Ministra Przemysłu i Handlu wysokości organizacja „Polski Eksport Naftowy”.

§ 8. — Należące do organizacji przedsiębiorstwa naftowo-rafineryjne oraz gazolinowe obowiązane są wydzielać dla eksportu z wszystkich wytwarzanych przez siebie produktów określony procent tej wytwórczości i te wydzielone ilości nie mogą być zbywane na rynku krajowym.

Procent ten będzie oznaczany co pół roku zgóry dla każdego produktu oddzielnie na podstawie danych statystycznych wytwórczości, zbytu krajowego i eksportu z tego samego półrocza roku poprzedniego, z uwzględnieniem wszelkich w międzyczasie zmian. Szczegółowe zasady określania tego procentu ustali statut organizacji.

Powyżej oznaczone stosunki procentowe mogą być zmieniane na wniosek komisarza rządowego w razie poważnych zmian w produkcji surowca, konsumpcji wewnętrznej lub innych ważnych okoliczności.

Odnośnie do dobrowolnych organizacji przedsiębiorstw naftowo-rafineryjnych i gazolinowych, regulujących obrót krajowy, Minister Przemysłu i Handlu zarządzić może, by ilości procentowe, przeznaczone do eksportu, przypadające na przedsiębiorstwa, zrzeszone w tych organizacjach, były obliczane na zasadzie powyższej dla tych organizacji globalnie.

§ 9. — Mniejszym przedsiębiorstwom rafineryjnym, będącym w ruchu, o łącznej wytwórczości do 6.000 tonn rocznie każde, zmniejsza się ilości, które w myśl § 8 tego rozporządzenia obowiązane są wydzielać do eksportu, jak następuje:

- a) przedsiębiorstwom o wytwórczości do 2.000 tonn rocznie o 30%,
- b) przedsiębiorstwom o wytwórczości do 4.000 tonn rocznie o 25%,
- c) przedsiębiorstwom o wytwórczości do 6.000 tonn rocznie o 15%.

§ 10. — Będące w ruchu przedsiębiorstwa rafineryjne, o łącznej wytwórczości do 6.000 tonn rocznie każde, będą mogły zwalniać się od obowiązku, ustalonego w § 8, przez uiszczanie

na rzecz popierania wiertnictwa naftowego specjalnych opłat, które będą wynosiły:

- a) dla przedsiębiorstw o wytwórczości do 2.000 tonn rocznie — 45% różnicy między ceną krajową a eksportową danego produktu,
- b) dla przedsiębiorstw o wytwórczości do 4.000 tonn rocznie — 60% tej różnicy,
- c) dla przedsiębiorstw o wytwórczości do 6.000 tonn rocznie — 70% tejże różnicy.

§ 11. — Przedsiębiorstwa gazolinowe, o łącznej wytwórczości do 6.000 tonn rocznie, będą mogły zwalniać się od obowiązku, ustalonego w § 8, przez uiszczanie na rzecz popierania wiertnictwa naftowego specjalnych opłat, które będą wynosiły 80% różnicy między ceną krajową a eksportową wytwarzanych produktów.

§ 12. — Przedsiębiorstwa naftowe, których łączny przerób ropny nie przekracza 1.000 tonn, lub łączna wytwórczość gazoliny — 300 tonn rocznie dla każdego z tych przedsiębiorstw — wolne są od obowiązku, ustalonego w § 8, i od opłat, przewidzianych w §§ 10 i 11 niniejszego rozporządzenia.

§ 13. — Sposób udzielania zwolnień w myśl §§ 10 i 11, sposób uiszczania opłat oraz dysponowania funduszami, powstałymi na zasadzie przepisu § 10 i § 11 niniejszego rozporządzenia, reguluje oddzielne rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 14. — Obrót zagraniczny olejem skalnym może odbywać się jedynie przez organizację „Polski Eksport Naftowy”, za każdorazowym zezwoleniem Ministra Przemysłu i Handlu, po wysłuchaniu opinii zainteresowanych organizacji przemysłu naftowego.

§ 15. — Od chwili rozpoczęcia działalności organizacji „Polski Eksport Naftowy” wszelki obrót zagraniczny produktami naftowymi poza organizacją jest wzbroniony.

§ 16. — Wszelkie umowy i zobowiązania, dotyczące przywozu lub wywozu produktów naftowych, powstałe przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, winny być zgłoszone organizacji „Polski Eksport Naftowy” najpóźniej w przeciągu dni 14 od dnia ukonstytuowania się tej organizacji (§ 5 ustęp 2) i winny być wykonane pod nadzorem tejże organizacji.

Unormowany dotychczasowo umowami eksport parafiny odbywa się w myśl tych umów, jednak również pod nadzorem organizacji „Polski Eksport Naftowy”.

§ 17. — Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jak widzimy, rozporządzenie powyższe stwarza tylko ogólne ramy dla organizacji pod nazwą „Polski Eksport Naftowy”. Szczegółowy statut tej organizacji ma być ułożony przez przedsiębiorstwa, do niej należące, a prace organizacyjne będą prowadzone pod nadzorem specjalnego komisarza rządowego, wyznaczonego na podstawie § 6 rozporządzenia.

Rozporządzenie to przesądza jedynie ulgi i przywileje, które Minister Przemysłu i Handlu, stosownie do wymagań powołanej ustawy, przyznał mniejszym przedsiębiorstwom przeróbczym, i co do tego wspomniany statut nie będzie mógł już zaprowadzić żadnych zmian ani odchyżeń.

Najważniejszą sprawą do omówienia między przedsiębiorstwami pozostanie rozrachunek co do ich dotychczasowego aparatu eksportowego i określenie aportów rzeczowych lub gotówkowych, z którymi te przedsiębiorstwa będą miały wejść do nowej wspólnej organizacji. Oczywiście, co do tej sprawy rozporządzenie Ministra wypowiedzieć się nie mogło, gdyż jest to kwestja ścisłego rachunku i kalkulacji. Gdyby w tej sprawie przedsiębiorstwa nie doszły między sobą do porozumienia, to statut, wydany przez Ministra, określi charakter aparatu eksportowego nowej organizacji i ustali sposób jego utworzenia. W interesie samych przedsiębiorstw rafineryjnych leży dobrowolne tutaj porozumienie, tem bardziej, że niezgodnione punkty mogłyby być załatwione ewentualnie w drodze arbitrażu.

Bardzo ważnym problemem jest sprawa reprezentacji „Polskiego Eksportu Naftowego” na rynkach zagranicznych, gdzie dziś poszczególne przedsię-

biorstwa rafinerijne posiadają swoje indywidualne oddziały, przedstawicielstwa i swoich komisantów. Ta sprawa bowiem może być załatwiona różnorako, albo w ten sposób, że nowa organizacja przejmie pewne przedstawicielstwa na swój rachunek i pod swoją firmę, albo stworzy nowe, albo też wreszcie przedstawicielstwa obecne będą nadal pracować czy to na podstawie indywidualnych umów kołomyjskich, czy też na podstawie normalnych stosunków ofertowych kupieckich, jakgdyby były samodzielnymi odbiorcami zagranicznymi polskich produktów naftowych. W tym względzie rozporządzenie także nie ograniczyło swobody przedsiębiorstw eksportowych, a więc jest to sprawa, która musi być rozwiązana również w drodze kupieckich porozumień. Dopiero gdyby te porozumienia nie nastąpiły i gdyby statut organizacji był nadawany przez Ministra Przemysłu i Handlu, wtedy rozwiązanie tego zagadnienia musiałby wziąć na siebie czynnik rządowy.

Zarówno z analizy tekstu rozządzenia, jak i z powyższych uwag, jest widoczne, że w zorganizowaniu „Polskiego Eksportu Naftowego” i w ułożeniu stosunków wewnętrznych między członkami tej organizacji zostawiona została pełna swoboda.

Termin pierwszego zebrania organizacyjnego, i nominacja komisarza organizacyjnego niebawem mają nastąpić.

UROCZYSTOŚCI NAFTOWE W KROŚNIE. —

W dn. 22 i 23 b. m. odbędą się uroczystości naftowe w Krośnie, w których weźmie udział Pan Minister Przemysłu i Handlu Dr. Ferdynand Zarzycki w charakterze reprezentanta Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz Pan Minister Poczty i Telegrafów Inż. Ignacy Boerner w charakterze reprezentanta Pana Prezesa Rady Ministrów.

Mianowicie, w dn. 22 b. m. nastąpi otwarcie VI Zjazdu Naftowego, w czasie którego zostaną wygłoszone na posiedzeniu plenarnym 3 referaty: referat o „polskim programie naftowym” wygłosi P. Dyr. Dep. Górn.-Hutn. Czesław Peche, referat o „organizacji przemysłu naftowego” wygłosi P. Min. Inż. Marjan Szydłowski oraz referat o „aktualnych zagadnieniach naftowych” wygłosi P. Dyr. Dr. Ignacy Wągard. Poza tem Zjazd będzie obradował w sekcjach.

W dn. 23 b. m. nastąpi odsłonięcie pomnika Ignacego Łukasiewicza, odkrywcy nafty i pierwszego konstruktora lampy naftowej.

W wymienionych uroczystościach wezmą udział przedstawiciele miejscowej administracji z PP. Wojewodami: Lwowskim i Krakowskim na czele, oraz przedstawiciele wszystkich ugrupowań przemysłu naftowego.

SYTUACJA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO WE WRZEŚNIU 1932 R. —

Blisko trzytygodniowy strajk, wywołany wypowiedzeniem zbiorowej umowy i ogłoszeniem nowego cennika płac, dał się przeważnie odczuć w większych ośrodkach, grupujących kopalnie większych firm. To też najwięcej, bo o około 52%, spadła produkcja głównego ogniska — kopalń boryslawskich. W tych zaś rejonach, gdzie przeważają mniejsze kopalnie, spadek produkcji był mniejszy, stanowiąc: 45% dla rejonów pozaboryslawskich okręgu drohobyckiego, 41% w okręgu stanisławowskim i najmniej, bo 27%, w rejonie jasielskim. Ogólny spadek produkcji ropy wyniósł 46%.

We wrześniu wydobyto zatem około 2.649 cyst. brutto (w sierpniu 4.955 cyst.), a mianowicie: w okręgu jasielskim wydobyto 594 cyst., drohobyckim 1.864 cyst. i stanisławowskim 191 cyst. Z tych ilości na ropę marki podstawowej przypadało 1.427 cyst. i na marki specjalne 1.222 cyst. Cena ropy marki

podstawowej, zakupywanej przez Państwowe Zakłady Naftowe, wynosiła bez zmiany zł 1.540 za cysternę loco zbiorniki.

Produkcja gazu wynosiła około 700 m³ na minutę. Za 1 m³ gazu w Boryslawiu płacono bez zmiany gr 4'76.

Dotkliwiej odczuł strajk przemysł rafinerijny, którego wytwórczość produktów naftowych w porównaniu z sierpniem zmniejszyła się o 58%. Przerobiono zaledwie 1.964 cyst. ropy (w sierpniu r. b. 4.480 cyst.) i otrzymano 1.768 cyst. produktów (w sierpniu 4.120 cyst.), w tem (w cysternach): benzyny 163, nafty 597, oleju gazow. i opał. 294, olejów smarowych 291, parafiny 82 i innych produktów 341.

Wysłano do spożycia w kraju produktów naftowych 2.750 cyst. (w sierpniu 2.678), w tem (cystern): benzyny 623, nafty 1.098, oleju gazowego i opałowego 464, olejów smarowych 318, parafiny 102 i innych produktów 145. Wywieziono zagranicę 1.298 cyst. (w sierpniu 2.169 cyst.), w tem: benzyny 235, nafty 477, oleju gazowego i opałowego 248, olejów smarowych 143, parafiny 77 i innych produktów 118.

Zapasy w końcu września wynosiły 21.019 cyst. (w końcu sierpnia 23.340 cyst.), w tem (cystern): benzyny 1.480, nafty 3.933, oleju gazowego i opałowego 1.140, olejów smarowych 4.577, parafiny 599 i innych produktów 10.290.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY WE WRZEŚNIU

1932 R. — Według danych Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim stan zatrudnienia w wielkim przemyśle bawełnianym Łodzi przedstawiał się w ostatnim tygodniu września następująco: przez 6 dni w tygodniu pracowało 21 fabryk, 5 dni — 8, 4 dni — 2, 3 dni — 4. Ogółem w 36 fabrykach tego przemysłu zatrudnionych było 40.200 robotników.

W porównaniu z sierpniem ogólna sytuacja rynku bawełnianego uległa w Łodzi pogorszeniu. Pogorszenie to, wywołane 2 czynnikami: wahaniami się cen surowej bawełny i upalnymi pogodami — nie ujawniło się zbyt silnie, jeżeli chodzi o produkcję, lecz raczej w zmniejszonych obrotach sprzedażnych. W produkcji bowiem nastąpiło raczej pewne polepszenie, gdyż liczba robotników, zatrudnionych w wielkim przemyśle bawełnianym we wrześniu, jest o 2.200 większa aniżeli w sierpniu. Na zwiększenie stanu zatrudnienia w fabrykach wpłynęło zbliżenie się chłodnych pógód i oczekiwany w związku z tem wzrost zapotrzebowania na bawełniane towary zimowe. Z drugiej strony niewielkie zapasy tych towarów w składach fabrycznych zmuszają przemysł pomimo niezwykle ostrożnej polityki produkcyjnej do uzupełnienia zapasu materiałów sezonowych. Obroty sprzedażne były mniejsze aniżeli w sierpniu i to zarówno w przemyśle, jak i w handlu hurtowym oraz detalicznym. Kupiectwo bowiem wobec wahań cen surowej bawełny, która po ogłoszeniu w dn. 8/IX raportu Urzędu Statystycznego w Waszyngtonie zmniejszała bardzo wydatnie, zajęło stanowisko wyczekujące.

Wahania cen surowej bawełny odbiły się w pierwszym rzędzie na sytuacji rynku przędzy bawełnianej. Ceny przędzy już w II tygodniu miesiąca obniżone zostały o 1 cent, na 1 kg, a w następnych tygodniach o dalsze 2—3 cent. Transzacje zawierane były przez odbiorców naogół niechętnie, gdyż oczekiwano dalszej poważnej niżki cen surowej bawełny, która jednak nie nastąpiła. Przędzalnie pracowały przez cały wrzesień przez 46 godzin tygodniowo. Przy zmniejszonym zapotrzebowaniu i niezredukowanym uruchomieniu zapasy przędzy bawełnianej wykazywały, zwłaszcza w II połowie września, tendencję do wzrostu i w ostatnim tygodniu miesiąca wynosiły 1.383.904 kg, co w porównaniu z okresem poprzednim wykazuje zwiększenie składów o 92.408 kg. Naskutek zwiększania się zapasów uruchomienie w październiku ograniczone zostało do 40 godzin tygodniowo. Na podkreślenie zasługuje inicjatywa kupców, handlujących przędzą bawełnianą, zmierzająca do opanowania nielegalnego handlu przędzą.

Rynek tkanin bawełnianych pod wpływem nastrojów na rynku surowca i półfabrykatu notował obroty mniejsze aniżeli w sierpniu. Obawy budzi możliwość pogorszenia wypłacalności w tej branży, gdyż podczas sierpniowej haussy bawełnianej zrealizowane zostały znaczniejsze transzacje, a zakupione w tym okresie towary zostały sprzedane tylko częściowo. Miarą pogorszenia sytuacji finansowej przemysłu bawełnianego jest również fakt, iż ramsze, które przez długi czas nie były rzucane przez fabryki, ostatnio znalazły się znowu na rynku. Kilka fabryk przemysłu bawełnianego rzuciło na rynek większe partie towarów zimowych po bardzo niskich cenach.

W wielkim przemyśle wełnianym pracowało przez 6 dni w tygodniu 13 fabryk, 5 dni — 6, 4 dni — 2, 3 dni — 1. Ogółem

w 26 fabrykach zatrudnionych było 13.467 robotników. W porównaniu z sierpniem oznacza to wzrost liczby zatrudnionych robotników.

W przeciwieństwie do sytuacji w bawełnie, koniunktury na rynku wełnianym kształtowały się we wrześniu dość pomyślnie. Zwyżka cen surowej wełny, trwająca przez cały czas VI serii aukcyjnej londyńskich, odbiła się na sytuacji rynku przędzy czesankowej oraz tkanin wełnianych. Uruchomienie przędzalni czesankowych było zadowalające, ceny wykazywały tendencję zwykłą, zapasy uległy zmniejszeniu. Upalne pogody wrześniowe wpłynęły na osłabienie tempa transakcyjnej, gdyż tak, jak i w branży bawełnianej, odbiorcy powstrzymywali się od większych zakupów. Również i na prowincji obroty były ni-wielkie. Ceny towarów kształtują się w granicach o 10 — 15% niższych aniżeli w sezonie zeszłorocznym. Sądzić jednak należy, że wobec zwyżki cen wełny oraz w miarę wzrostu zapotrzebowania na towary zimowe — cenniki tkanin wełnianych zostaną zmienione. Ujemnym czynnikiem była sytuacja, wytworzona na rynku przędzy czesankowej w dziedzinie cen. Przędza u handlarzy bowiem była tańsza aniżeli u fabrykantów, gdyż ceny przędzy zostały po sierpniowej haussie podniesione, a ceny tkanin pozostały bez zmian.

W przemyśle dzianym nastąpił we wrześniu wzrost uruchomienia do pełnych 6 dni w tygodniu. Szybkie przystąpienie do zwiększonej produkcji towarów zimowych tłumaczy się całkowitą prawie likwidacją zapasów towarów sezonowych, na które oczekiwany jest w październiku bardzo znaczny popyt. Cenniki towarów zimowych w przemyśle dzianym podwyższone zostały w porównaniu z r. ub. przeciętnie o 8%. Pozostaje to w związku ze zwyżką cen surowca i przędzy. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż uruchomienie w drobnym przemyśle uległo raczej redukcji. Przyczyną tego jest podrożenie przędzy przy równoczesnym żądaniu ze strony przędzalniaków pokrycia gotówkowego. Utrudnia to więc drobnemu przemysłowi trykotażowemu konkurencję z wielkim przemysłem przy pomocy systematycznego obniżania cen. Ceny przędzy trykotażowej pod koniec września kształtowały się następująco (w cent. za 1 kg): Nr. 20 z baw. am. 44,— z baw. eg.—35, Nr. 24 z baw. am.—46,— z baw. eg.—55, Nr. 32 z baw. am. 55,— z baw. eg. 63.

W przemyśle sztucznego jedwabiu horoskopy sezonu zimowego przedstawiają się pomyślnie. Ceny przędzy sztuczno-jedwabnej pomimo ostrej konkurencji 3 fabryk nie uległy obniżeniu, a nawet na niektóre gatunki zostały podwyższone. Fabryki przygotowują się bardzo intensywnie do produkcji, której główne natężenie przypada na grudzień. Dodatkiem zjawiskiem jest wyczerpanie składów oraz wzrost eksportu. Zwłaszcza wywóz na Daleki Wschód uległ ostatnio zwiększeniu, a na podkreślenie zasługuje poprawa koniunktur zbytu na polską przędzę s tuczno-jedwabną w Japonii.

Wykończalnie i farbiarnie zatrudniały w okresie września ogółem 3.684 robotników, pracujących w 15 przedsiębiorstwach, z których 6 dni w tygodniu pracowało 11 firm, 5 dni—3, 4 dni—1.

Średni przemysł zatrudniał—według danych Krajowego Związku Przemysłu Włókienniczego—w 106 fabrykach 10.745 robotników, 6 dni w tygodniu pracowało 88 fabryk, 5 dni — 10, 4 dni—5, 3 dni—3. Zrównoważenie uruchomionych fabryk, jak i zatrudnionych robotników we wrześniu w porównaniu z sierpniem uległa zwiększeniu.

W przemyśle bielskim, analogicznie, jak w Łodzi, upalne pogody hamowały rozwój transakcyjny towarów zimowemi. Ożywienie zauważyć się dało na rynku towarów wełnianych dopiero w II połowie września. Z tego względu znaczna część wyprodukowanych towarów zimowych znajduje się jeszcze w składach fabrycznych, i dopiero w październiku oczekiwany jest poważniejszy wzrost obrotów. Ujemnym czynnikiem jest istnienie stosunkowo dużych zapasów towarów z sezonu zeszłorocznego. Z tego też względu pomimo zwyżki cen surowej wełny oraz przędzy ceny towarów wełnianych nie uległy zmianie. Wobec zwiększonej produkcji na sezon zimowy zatrudnienie fabryk w porównaniu z sierpniem uległo zwiększeniu. Również i w przemyśle jutowym uruchomienie zostało zwiększone, co pozostaje w związku ze zwiększeniem zamówień zagranicznych. Eksport towarów jutowych z Bielska we wrześniu wyniósł 92.834 kg, eksport tkanin wełnianych 3.931 kg ogólnej wartości zł 1.020.204.

W przemyśle białostockim produkcja w dalszym ciągu była dość intensywna, gdyż wykonywano towary sezonowe oraz

transporty tkanin i konfekcji na eksport. Większość fabryk w dalszym ciągu tak jak w sierpniu pracowała na 2 zmiany.

M. K.

KONSOLIDACJA WYKOŃCZALNICTWA BIELSKIEGO. — Na terenie przemysłu włókienniczego Bielska podjęte zostały ostatnio poczynania, zmierzające do konsolidacji organizacyjnej wykończalni i farbiarni tego okręgu. Przedsiębiorstwa te zorganizowane były dotąd jedynie w luźnym porozumieniu producentów, która to forma organizacyjna wobec całego szeregu doniosłych problemów okazała się nie wystarczająca, tem bardziej, iż w skład porozumienia nie wchodziły wszystkie przedsiębiorstwa tej gałęzi, która na terenie przemysłu bielskiego odgrywa bardzo poważną rolę.

Jednym z czynników, które przyspieszyły konsolidację organizacyjną wykończalni i farbiarni okręgu bielskiego, jest wzmagająca się konkurencja drobnych przedsiębiorstw włókienniczych, które wytwarzają towary niskogatunkowe. Towary te oddawane są następnie do farbowania i wykończania, poczem rzucane są na rynek jako wysokogatunkowe. Ponieważ koszty administracyjne oraz produkcyjne tych przedsiębiorstw są niewielkie, ceny produkowanych przez nie towarów są znacznie niższe aniżeli przedsiębiorstw wielkiego i średniego przemysłu bielskiego. Wywołuje więc to zamieszanie w dziedzinie cen i dezorganizuje rynek przez podkopywanie zaufania konsumentów do wysokogatunkowych towarów produkcji bielskiej. Z tych właśnie względów poczynania organizacyjne farbiarni i wykończalni bielskich idą w kierunku przyjmowania do wykończania i farbowania towarów od przedsiębiorstw, posiadających przynajmniej 5 własnych warsztatów. Realizacja tej uchwały natrafi jednak w praktyce na poważne trudności, ponieważ drobne przedsiębiorstwa mogą się bronić przy pomocy wszelkiego rodzaju fikcyjnych zakupów i produkcji pod obcimi nazwiskami. Również i przeciwko drobnym producentom branży wełnianej Łodzi ma być przeprowadzona akcja, zmierzająca do wyeliminowania pewnych niezdrowych zjawisk. Liczne bowiem drobne firmy łódzkie wysyłają do Bielska produkowane w Łodzi niskogatunkowe towary do wykończania, sprzedając je następnie jako towary bielskie. Wreszcie nowa organizacja zamierza podjąć akcję w sprawie stabilizacji cen poszczególnych przedsiębiorstw, które w obliczu ostrej konkurencji cen pracowały ostatnio nierentownie.

Akcja powyższa może natrafić jeszcze na trudności, związane z tem, że drobni przedsiębiorcy pokrywają swe zobowiązania w farbiarniach i wykończalniach bielskich gotówką, której brak jest jedną z podstawowych bolączek przemysłu włókienniczego. Z tego też względu inicjatorzy konsolidacji liczą się nawet z możliwością powołania do życia syndykatu, jako jedynej formy, gwarantującej — ich zdaniem — należyta organizację tej branży.

POPIERANIE EKSPORTU KONFEKCIJ PRZEZ KARTEL PRZĘDZALNICZY. — W dniu 3 b. m. odbyło się doroczne walne zebranie członków Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Łodzi. Jednym z głównych punktów obrad była sprawa premjowania eksportu wyrobów bawełnianych, na który to cel wyznaczono w swoim czasie \$ 24 tys. Akcja ta rozwija się w ramach prac specjalnej komisji, złożonej z przedstawicieli Zrzeszenia oraz producentów tkanin. Wyłania się jednak bezwzględna potrzeba podjęcia premjowania eksportu konfekcji, co dotychczas natrafiało na trudności z uwagi na przeszkody techniczne przy kontroli wywozu odzieży. Sprawa przeprowadzania tej kontroli z udziałem władz celnych ma być w najbliższym czasie zafatwiona i odnośne wnioski zostały już przedstawione zarówno Izbie Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, jak i odnośnym Ministerstwu. Z uwagi na konieczność jak najwydatniejszego popierania eksportu walne zebranie uchwaliło — po wysłuchaniu rocznego sprawozdania za 1931/32 r. i jednogłośnie zaakceptowaniu bilansu oraz udzieleniu zarządowi absolutorjum — wyasygnować z nadwyżki dochodów, w kwocie ok. zł 182 tys., sumę przeszło zł 170 tys. na cele popierania eksportu towarów bawełnianych. Pozostałość nadwyżki dochodów w kwocie zł 10 tys., przeznaczono na cele akcji dożywiania dzieci.

K.

KOMPENSACYJNY IMPORT BAWELNY — p. str. 1266.

ROLNICTWO

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA ROLNICTWA

NOWE DEKRETY Z ZAKRESU USTAWODAWSTWA FINANSOWO-ROLNEGO.

— Rada Ministrów na ostatnim swem posiedzeniu uchwaliła 2 nowe rozporządzenia, wiążące się z t. zw. akcją finansowo-rolną. Pierwsze z nich — to rozporządzenie Prezydenta Rzplitej w sprawie uzupełnienia ustawy z dn. 12/III 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne. Wprowadzi ono w parcelacyjnym obrocie gruntami dalsze ułatwienia, zapoczątkowane już ustawą z dn. 12/III 1932 r., mające na celu zwiększenie obrotu nieruchomościami ziemskimi, zapobieżenie w tej drodze spadkowi cen ziemi oraz ułatwienie procesu likwidacji zobowiązań rolniczych przez odstąpienie części majątku.

Rozporządzenie to uchyli nieżyciowe dziś i trudne do zrealizowania w praktyce przepisy art. 51 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, przewidującego, że parcelowane obszary winny być zużytkowane przede wszystkim na uzupełnienie karłowatych gospodarstw, oraz art. 53 tej ustawy, zastrzegającego pierwszeństwo do nabycia ziemi z parcelacji dla pewnych kategorii osób. Dąży więc ono w ten sposób do rozszerzenia kręgu nabywców działek z parcelowanych majątków, znajdujących się w specjalnie ciężkich warunkach finansowych.

Następnie, rozporządzenie zniesie m. in. odwoływanie się do drugiej instancji od decyzji, zatwierdzającej projekt parcelacji (co powinno przyspieszyć postępowanie parcelacyjne), oraz poważnie obniży opłaty hipoteczne, notarialne i alienacyjne.

Wszystkie te zmiany, rozluźniające obecne przepisy, krępujące obrót ziemią, bądź wprowadzające ułatwienia w nabywaniu ziemi z parcelacji — powinny wpłynąć dodatnio na zwiększenie się tego obrotu. Ponieważ zmiany te wprowadza się pod kątem widzenia aktualnych konieczności i celów, które po pewnym czasie mogą okazać się bezprzedmiotowymi, Rada Ministrów uzyska uprawnienie do uchylecia w stosownym czasie bądź całej ustawy z dn. 12/III 1932 r., bądź niektórych jej przepisów, zmieniających postanowienia, obowiązujące przed datą wejścia tych przepisów w życie.

Drugie z zaznaczonych rozporządzeń dotyczy pierwszeństwa hipotecznego i konwersji zaległości od pożyczek instytucji kredytu długoterminowego. Przewiduje ono, że należności instytucji kredytu długoterminowego od pożyczek, zabezpieczających listy zastawne bądź obligacje, powstałe do dnia ogłoszenia rozporządzenia (przypadające z tytułu rat umorzonych, odsetek, opłat administracyjnych, podatków, przejętych przez dłużnika do zapłaty, odsetek zwłoki i kosztów egzekucyjnych), zarówno bieżące, odroczone w drodze ulgi, oraz zaległe — posiadać będą bez względu na termin ich płatności pierwszeństwo hipoteczne, równe z kapitałem pożyczki, i nie będą ulegały przedawnieniu.

Instytucje kredytu długoterminowego uzyskają prawo skonwertowania tych należności, w całości lub w części, na pożyczkę dodatkową długoterminową w gotowiznie, bądź — za zgodą Ministra Skarbu — w listach zastawnych lub obligacjach. Konwersja ta będzie mogła być dokonana nawet wbrew odmiennym postanowieniom statutu instytucji lub umów. Tej dodatkowej pożyczce, wraz z jej należnościami ubocznymi, przysługiwać będzie pierwszeństwo hipoteczne równe z pożyczką, z której powstały skonwertowane należności.

Prawo dokonywania tej konwersji będzie przysługiwało tylko tym instytucjom kredytu długoterminowego, którym odpowiedniego zezwolenia udzieli Minister Skarbu postanowieniem, ogłoszonym w „Monitorze Polskim”.

Powyższe najbardziej zasadnicze przepisy nowego rozporządzenia o pierwszeństwie hipotecznym i konwersji zaległości od

pożyczek instytucji kredytu długoterminowego pozostają w związku z akcją ulg dla rolnictwa. W obecnych warunkach prawnych udzielanie dalej idących ulg dłużnikom rolniczym nie zawsze było możliwe, wobec tego, że często zagrażało instytucji kredytowej przedawnienie lub utrata miejsca hipotecznego w stosunku do niektórych zaległości. Rozporządzenie usuwa więc tę niedogodność i sankcjonuje zasadę, że wszelkie zaległości od pożyczek instytucji kredytu długoterminowego ziemskiego mają równe pierwszeństwo hipoteczne z kapitałem tych pożyczek.

Przewidziana w rozporządzeniu konwersja zaległości od pożyczek długoterminowych ma na celu uniknięcie przejmowania przez instytucje kredytowe na własność majątków, obciążonych pożyczkami.

Należy spodziewać się, że z chwilą wejścia w życie przepisów powyższego rozporządzenia instytucje kredytu długoterminowego będą miały większą łatwość w udzielaniu ulg w zakresie spłaty pożyczek przez rolników.

AKCJA ZWALCZANIA CHORÓB I SZKODNIKÓW ROŚLIN UPRAWNYCH.

— Rolnictwo polskie ponosi każdego roku dotkliwe straty, powodowane przez rozmaite choroby i szkodniki roślin uprawnych. Według obliczeń fachowców straty te sięgają przeciętnie około 30% normalnych plonów, a w niektórych wypadkach, w odniesieniu do poszczególnych upraw, nawet znacznie przekraczają wymienioną liczbę. Jako przykład tego może służyć chociażby tegoroczna klęska rdzy żdźbłowej na pszenicy, która, według dotychczasowej oceny, w południowych województwach obniżyła plon pszenicy blisko o 60% w stosunku do normalnych zbiorów z lat poprzednich.

W r. b. dało się zaobserwować szczególnie silne wystąpienie szeregu groźniejszych chorób i szkodników roślin. Poza wspomnianą wyżej klęską rdzy notowano również większe nasilenie niektórych chorób grzybkowych, a w szczególności zgorzeli podstawy żdźbła u zbóż ozimych, która w znacznym stopniu przyczyniła się do tegorocznego nieurodzaju pszenicy. Zboża jare ucierpiały, zwłaszcza w województwach zachodnich, od helmintosporiozy (brunatnienie i zamieranie młodych liści). Poza tem pasożytowały również na zbożach bardziej pospolite grzybki, jak: śnieć, sporysz i głownie. Na roślinach okopowych wystąpiły silniej niż w latach poprzednich chwościk burakowy i zaraza ziemniaczana. W wyniku tegorocznych lustracji upraw ziemniaczanych wykryto szereg nowych ognisk raka ziemniaczanego w woj. zachodnich, gdzie choroba ta występuje od kilku lat i jest zwalczana na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 3/VIII 1932 r.

W sadach źle pielęgnowanych, gdzie drzewa nie były opryskiwane cieczami grzybobójczymi, stwierdzono znaczne porażenie owoców ziarnkowych przez czarny grzybek. Zaobserwowano także gnienie owoców na drzewach w okresie dojrzwania, powodowane przez grzybki pasożytnicze. Na krzewach jagodowych i ozdobnych występowały w większym niż zwykle stopniu rdze i mączniaki.

Lekka zima i stosunkowo suche lato sprzyjały również rozwojowi szkodników pochodzenia zwierzęcego, które poczyniły wielkie spustoszenia, zwłaszcza w sadach i warzywnikach. Masowo wystąpiły w różnych okolicach kraju takie szkodniki drzew owocowych, jak: kuprówka rudnica, brudnica nieparka, niestrzęp głogowiec, wznosik doparek, prądka pierścienica i zwójkówki owocówki. Szkody, wyrządzone przez powyższe szkodniki w sadach, są bardzo znaczne. Niektóre z tych szkodników zaś, przez zniszczenie na drzewach związków, spowodują także obniżenie plonu owoców w roku następnym.

Niektóre warzywa ucierpiały bardzo od śmietki cebulanki, śmietki kapuścianej i bielinka kapustnika. Rzepaki były silnie atakowane przez słodyszka rzepakowego i w wielu wypadkach wskutek tego musiały być przyorane. Duże szkody na polach, w warzywnikach i szkółkach drzew poczyniły pędraki chrabaszczka. Istnieje obawa, że ostatnio rozszerza się w woj. zachodnich groźny szkodnik sadów jabłoniowych — mszyca krwista, której obowiązek tępienia jest ustanowiony rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dn. 8/VIII 1928 r.

Ze szkodników spichrzowych szerzy się coraz bardziej wółek zbożowy, który w ostatnich czasach poważnie zagraża przechowywanym w spichrzach i magazynach zapasom zboża.

Naogół straty, powodowane przez choroby i szkodniki roślin uprawnych—o ile nie przyjmują rozmiarów kłuskowych—uchodzą zazwyczaj uwagi większości rolników, mimo iż obniżają one w dużym stopniu dochodowość gospodarstw, a w sumie przynoszą poważny uszczerbek gospodarce krajowej.

Walkę z większością chorób i szkodników roślin można prowadzić skutecznie przy pomocy odpowiedniej uprawy, doboru odmian, pielęgnacji kultur uprawnych oraz rozmaitych środków grzybo- i owadobójczych. Wielu jednak rolników nie posiada niezbędnych w tym zakresie wiadomości i dlatego też zarówno w interesie własnym, jak i całego kraju winni korzystać w jak największym stopniu z pomocy zakładów ochrony roślin, które udzielają bezpłatnie wszelkich wskazówek i porad fachowych.

Właściwymi zakładami ochrony roślin dla terenów poszczególnych województw są następujące: dla woj. lubelskiego—Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego—Wydział Ochrony Roślin w Puławach; dla woj. lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego—Państwowy Instytut i Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego—Stacja Botaniczno-Rolnicza we Lwo-

wie; dla woj. pomorskiego—Pomorska Izba Rolnicza w Toruniu; dla woj. poznańskiego—Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu; dla woj. białostockiego, łódzkiego, warszawskiego i poleskiego—Stacja Ochrony Roślin T-wa Ogrodniczego Warszawskiego w Warszawie oraz Oddział Stacji w Łodzi; dla woj. wileńskiego i nowogródzkiego—Stacja Ochrony Roślin Woj. T-wa Org. i Kółek Roln. w Wilnie; dla woj. kieleckiego i krakowskiego—Stacja Ochrony Roślin Małopolskiego T-wa Rolniczego w Krakowie; dla woj. wołyńskiego—Wołyńska Stacja Ochrony Roślin w Lucku; dla woj. śląskiego—Śląska Stacja Ochrony Roślin w Cieszynie.

W razie silniejszego wystąpienia szkodnika lub choroby roślin uprawnych zainteresowani rolnicy winni zwracać się o poradę do właściwej stacji ochrony roślin. Dla ułatwienia rozpoznania szkodnika lub choroby należy koniecznie dostarczyć stacji próbek uszkodzonej lub schorzałej rośliny. Porady udzielane są tam ustnie lub pisemnie. W wypadkach, gdy poczynienie przez rolników spostrzeżenia wzbudzą podejrzenie pojawienia się raka ziemniaczanego, konieczne jest niezwłocznie zawiadanie o tem zarządu właściwej gminy.

HANDEL

HANDEL ZAGRANICZNY

KOMPENSACYJNY IMPORT BAWELNY.—W częściowej realizacji programu zwiększenia eksportu włókienniczego wysunięta została koncepcja związania tego zagadnienia z kwestją importu kompensacyjnego bawełny do Polski. Odbyla się nawet w Łodzi specjalna konferencja ten temat, z udziałem przedstawicieli Min. Przemysłu i Handlu, Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi oraz związków przemysłu włókienniczego, a także przemysłu bawełnianego, importującego dla potrzeb przedsiębiorstwa surowiec bawełniany do Polski.

W dyskusji nad tem doniosłem zagadnieniem omówiono sprawę kompensacji z uwagi na poważną pozycję, jaką stanowi import surowej bawełny w bilansie handlowym Państwa oraz ze względu na potrzeby eksportowe gospodarstwa polskiego.

Jeżeli chodzi o głównego importera surowej bawełny, t. j. Stany Zjednoczone—obrót kompensacyjny posiada mniejsze stosunkowo możliwości realizacji z uwagi na niewielkie dotychczas rozmiary eksportu polskiego na ten rynek oraz ze względu na poważne ułatwienia kredytowe, z jakich przy zakupie surowca polski przemysł bawełniany korzysta w Ameryce. Monopolistyczne w pewnej mierze stanowisko Egiptu, jako importera bawełny, stwarza również w tej dziedzinie trudności. Główny więc nacisk winien być położony przy realizowaniu tej koncepcji raczej na te kraje, w których produkcja surowca bawełnianego nie posiada jeszcze długoletniej tradycji, a które odczuwają trudności zbytu z uwagi na swe położenie geograficzne. Do krajów tych zaliczyć należy: Z. S. R. R., Persję i Turcję. Oczywiście, wysuwając koncepcję importu kompensacyjnego bawełny rosyjskiej do Polski, czynniki miarodajne powodują się koniecznością zwiększenia nie tylko eksportu włókienniczego, ale i eksportu polskiego wogóle. Nie ulega jednak żadnej wątpliwości, że przedstawienie chociażby częściowe polskiego przemysłu bawełnianego w dziedzinie zaopatrywania się w ten surowiec—dać może dodatnie wyniki w postaci nie tylko rozszerzenia wywozu artykułów, które są już do Rosji eksportowane, ale i wprowadzenia na ten rynek całego szeregu innych produktów polskich. Jako moment dodatni podkreślić należy zmniejszenie się w związku z realizacją „piatiletki” nadwyżek eksportowych zboża, co zmusza, siłą rzeczy, Z. S. R. R. do wydatnego podniesienia eksportu innych artykułów, a m. in. bawełny, której powierzchnia uprawy uległa w ostatnich latach wydatnemu zwiększeniu. Drugim momentem dodatnim o charakterze technicznym jest niewątpliwie fakt, iż bawełna turkietańska już przed wojną była importowana do Łodzi i zblizona jest stosunkowo do surowca amerykańskiego. Z tego względu zastosowanie jej na szerszą skalę w przemyśle polskim nie nastrąca żadne specjalne trudności techniczne.

Analogicznie przedstawia się sytuacja w stosunku do Persji i Turcji, przyczem oba te rynki przed wojną i w pierwszych latach powojennych stanowiły dość pojemne tereny zbytu dla włókiennictwa polskiego. Bawełna perska pod względem gatunku odpowiada surowcowi indyjskiemu, stanowiąc zupełnie nie dla bawełny rosyjskiej.

M. K.

POPIERANIE EKSPORTU KONFEKCJI PRZEZ KARTEL PRZEDZALNICZY — p. str. 1264.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE¹⁾

ZBOŻA I PRZETWORY

RUCH CEN ZBÓŻ w okresie od 1 do 15 października r. b. kształtował się następująco (ceny za 100 kg):

	1-8/X		9-15/X		Wzrost (+) Spadek (-) %
	zł	\$	zł	\$	
Pszenica					
Warszawa	25·25½	2·83½	25·65	2·88	+ 1·5
Poznań	23·58	2·65	23·58	2·65	—
Lwów	23·81	2·67	25·00	2·81	+ 4·9
Przeciętna	24·21	2·72	24·74	2·78	+ 2·1
Żyto					
Warszawa	15·92½	1·79	16·15	1·81	+ 1·4
Poznań	15·23	1·70½	15·21	1·70½	— 0·1
Lwów	15·62½	1·75½	15·56	1·86	+ 6·0
Przeciętna	15·59	1·75	15·97	1·79	+ 2·4
Owies					
Warszawa	17·00	1·91	17·09	1·92	+ 0·5
Poznań	13·96	1·57	14·65	1·64½	+ 4·9
Lwów	14·78	1·66	16·56	1·86	+ 12·0
Przeciętna	15·24	1·71	16·10	1·81	+ 5·6
Jęczmień browarowy					
Warszawa	18·60	2·09	18·40	2·06½	— 1·0
Poznań	18·50	2·08	18·29	2·05	— 1·1
Lwów	17·75	1·99	17·75	1·99	—
Przeciętna	18·28	2·05	18·14	2·03½	— 0·7
Jęczmień zwykły					
Warszawa	16·25	1·82½	16·25	1·82½	—
Poznań	15·28	1·71½	15·06	1·69	— 1·4
Lwów	14·00	1·57	14·00	1·57	—
Przeciętna	15·17½	1·70½	15·10	1·69½	— 0·4

— Okres sprawozdawczy (od 10 do 15 października) minął na giełdach zbóż chlebowych przy tendencji spokojnej nie przynosząc naogół większych różnic w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego. Na giełdzie warszawskiej olbrzymia większość cen pozostała bez zmiany, a niewielkie odchylenia (po zł 0·50 na 100 kg) wykazują: jęczmień browarowy—zniżkę, zaś owies jednolity oraz otręby pszenne—zwyżkę. Giełda poznańska wykazuje nieco liczniejsze odchylenia: nieznaczną poprawę uzyskała pszenica oraz mąki pszenne i żytnia, nieco zaś większą owies (zł 1·00), natomiast cena jęczmienia browarowego i przemiatowego nieznacznie spadła. Niewielkie i nieliczne były również wahania cen na giełdzie gdańskiej, gdzie niewielkie straty wykazują otręby pszenne i żytnie. Poszczególne giełdy prowincjonalne miały w okresie

¹⁾ Na podstawie danych Min. Przemysłu i Handlu i Min. Rolnictwa, sprawozdań organizacji gospodarczych, własnych korespondentów, depesz P. A. T. i t. d.

sprawozdawczym tendencję nieco mocniejszą, nie pociągnęło to jednak za sobą wyższe cen, które utrzymywały się naogół na poziomie ostatnich tygodni.

Warszawa. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica czerwona, jara szklista (132 hfl.) 27'50 — 28'00, — jednolita 126 hfl. 25'50 — 26'00 (25'50 — 26'00), — zbierana 124 hfl. 24'50 — 25'00 (24'50 — 25'00), żyto standard I (119 hfl.) 16'20 — 16'50, — standard II (117 hfl.) 16'00 — 16'20 (16'00 — 16'50), jęczmień brow. 117 hfl. 17'50 — 18'50 (18'00 — 19'00), — przemiałowy 16'00 — 16'50 (16'00 — 16'50), owies jednolity 78 hfl. 17'25 — 18'00 (17'00 — 17'50), — zbierany 73 hfl. 16'50 — 17'00 (16'50 — 17'00), mąka pszenna luksusowa wym. 40 — 50% 45'00 — 50'00 (45'00 — 50'00), — pszenna 4/0 wym. 50 — 60% 40'00 — 45'00 (40'00 — 45'00), — żytnia pyłkowa I gat. 65 — 55% 27'00 — 29'00 (27'00 — 29'00), — sitkowa II gat. po 55% 21'00 — 23'00 (21'00 — 23'00), — razowa 95% 22'00 — 24'00 (22'00 — 24'00), otręby pszenne łuski — szale 11'00 — 11'50 (10'50 — 11'00), — pszenne średnie 10'50 — 11'00 (10'00 — 10'50), — żytnie 8'50 — 9'00 (8'50 — 9'00).

Poznań. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej): pszenica 23'25 — 24'25 (23'00 — 24'00), żyto 15'00 — 15'30 (15'00 — 15'30), jęczmień brow. 17'50 — 19'00 (17'75 — 19'25), — przemiałowy 64 do 66 kg 14'50 — 15'00 (14'75 — 15'25), — 68 — 69 kg 15'00 — 15'75 (15'25 — 16'00), owies 14'75 — 15'00 (13'75 — 14'25), mąka pszenna 65% — owa wraz z workiem 36'75 — 38'75 (36'50 — 38'50), — żytnia 65% — owa wraz z workiem 23'25 — 24'25 (23'00 — 24'00), otręby pszenne grube 10'00 — 11'00 (10'00 — 11'00), — pszenne średnie 9'00 — 10'00 (9'00 — 10'00), — żytnie 8'75 — 9'00 (8'75 — 9'00).

Gdańsk. — Notowano — w guld. gd. za 100 kg (jak wyżej): pszenica biała o wadze 128 hfl. nowa 15'00 (15'00 — 15'25), — czerwona, kolorowa o wadze 124 hfl. 14'25, żyto nowe przemiałowe o wadze 120 hfl. 9'80 (8'50), — eksportowe 120 hfl. 9'60 (9'60 — 9'65), jęczmień nowy wyborowy 10'50 — 11'00 (10'50 — 11'00), — średni 9'80 — 10'25 (10'00 — 10'25), — mierny 108 hfl. 9'50 — 9'65 (9'50 — 9'65), owies 8'75 — 9'25, otręby pszenne 6'50 (6'75), — żytnie 6'00 (6'20).

PASZA

— Ostatnie sześć tygodni minęło na rynku paszy przy tendencji dość spokojnej. Ceny siana, słomy oraz wytlóków buraczanych poprawiły się, makuchy przeważnie utrzymały się na dotychczasowym poziomie. Zapotrzebowanie średnie.

Warszawa. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg przy dostawie wozowej (w nawiasach podane są notowania z końca sierpnia r. b.): siano nowe 12'00 — 13'00 (9'00 — 11'00), siano koniczynowe 13'00 — 14'00 (13'00 — 14'00), słoma prosta 8'50 — 9'00 (8'00 — 9'00); franco wagon stacja załadowania: siano 7'50 — 8'50 (7'00 — 7'50), słoma 5'00 — 5'50 (4'75 — 5'00); franco skład Warszawa (detal): mączka arachidowa (z orzecha ziemnego) 55% białka i tłuszczu w workach brutto za netto 33'00 — 34'00 (32'00 — 33'00), kuch sojowy śrutowy 46% w workach brutto 30'00 — 31'00 (30'00 — 31'00), kuch palmowy 29'00 — 30'00 (29'00 — 30'00), kuchy słonecznikowe w taflach 19'00 — 20'00 (19'00 — 20'00), — mielone 20'50 — 21'50 (20'50 — 21'50), — lniane 21'00 — 22'00 (21'00 — 22'00), — mielone 22'00 — 23'00 (22'00 — 23'00), — rzepakowe w taflach 18'00 — 19'00 (18'00 — 19'00), — mielone 19'00 — 20'00 (19'00 — 20'00), wytloki buraczane wraz z workiem 13'00 — 14'00 (11'00 — 12'00), mączka mięsokostna loco skład 25'00 — 30'00 (25'00 — 30'00), — zagraniczna w detalu 45'00 — 50'00 (45'00 — 50'00); parytet wagon Warszawa: makuchy lniane 19'00 — 20'00 (19'00 — 20'00), — rzepakowe 16'50 — 17'00 (16'00 — 16'50), — słonecznikowe 42 — 44% 17'00 — 17'50 (16'00 — 16'50), otręby pszenne szale 11'00 — 11'50 (12'00 — 12'50), — pszenne średnie 10'50 — 11'00 (12'00 — 12'50), — żytnie 8'50 — 9'00 (8'50 — 9'00).

Poznań. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej): siano nadnoteckie luzem 5'25 — 6'00 (5'25 — 6'00), — prasowane 6'25 — 6'75 (6'25 — 6'75), — nowe zwykłe luzem 5'00 — 5'25 (5'00 — 5'25), — prasowane 5'50 — 6'00 (5'50 — 6'00), słoma pszenna i żytnia luzem 2'75 — 3'00 (2'75 — 3'00), — prasowana 3'25 — 3'50 (3'25 — 3'50), — owsiana i jęczmienna luzem

2'75 — 3'00 (2'75 — 3'00), — prasowana 3'25 — 3'50 (3'25 — 3'50), otręby pszenne grube 10'00 — 11'00 (10'75 — 11'75), — pszenne średnie 9'00 — 10'00 (9'75 — 10'75), — żytnie 8'75 — 9'00 (10'25 — 10'50).

Kraków. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Kraków: siano słodkie nowe 8'50 — 9'00, — średnie nowe 7'00 — 7'50, — kwaśne nowe 6'00 — 6'50, koniczyna pastewna nowa 9'00 — 10'00, słoma długa 6'50 — 7'00, — mierzwa luzem 5'50 — 6'00, — prasowana 6'50 — 7'00, makuchy lniane 22'00 — 23'00, — słonecznikowe 46% białka i tłuszczu 18'50 — 19'00, śrut soja 46% 29'00 — 29'50, otręby pszenne 8'00 — 9'00, — żytnie 8'00 — 8'50.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 10 do 15 października 1932 r.

— Zainteresowanie akcjami na giełdzie warszawskiej uległo w okresie sprawozdawczym dalszemu zmniejszeniu; z wyjątkiem stale będących w obrocie akcji Banku Polskiego, wszystkie pozostałe, nawet najpopularniejsze, akcje notowane są sporadycznie. Dla większości akcji panowała tendencja słabsza, nie przynosząc jednak poważniejszych różnic kursowych.

W grupie akcji bankowych nadal notowane były jedynie akcje Banku Polskiego; straciły one w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego zł 1'75 na akcji. Grupy akcji przedsiębiorstw chemicznych oraz cementowych miały niewielkie obroty: tak akcjami S. A. Eksploatacji Soli Potasowych, jak i akcjami Wysokiej dokonywano transakcji po kursach dotychczasowych. Ożywienie grupy przedsiębiorstw metalurgicznych silnie się zmniejszyło; nieliczne transakcje akcjami Starachowic zawierane były po kursie bez zmiany, Lilpop stracił zł 0'25 na akcji, natomiast akcje „S. A. Norblin, Bracia Buch i T. Werner” wykazują w porównaniu z notowaniami z pierwszych dni września zniżkę o zł 10'00 (ok. 30%); te ostatnie akcje notowane są z dn. 13 października r. b. bez kuponu za 1931/32 (bez wartości). Poza powyższymi akcjami notowane były akcje Haberbuscha i Schielego — kurs obniżył się o dalsze zł 1'00, oraz rzadko ukazujące się na rynku akcje Warsz. T-wa Pożyczkowego na Zastaw Ruchomości — po kursie nieco wyższym od parytetu.

Na giełdach prowincjonalnych obroty akcjami wykazują w okresie sprawozdawczym dalsze zmniejszenie; nieliczne transakcje zawierane były naogół po kursach dotychczasowych.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs w dn. 15 X
Bank Polski	zł 100	89'50	88'00	88'00
S. A. Eksploatacji Soli Potasowych	zł 100	75'00	75'00	—
Wysoka	zł 100	47'00	47'00	47'00
Lilpop	zł 25	13'25	13'00	—
Norblin	zł 100	23'00	23'00	— ¹⁾
Starachowice	zł 50	9'25	9'25	—
Haberbusch i Schiele	zł 100	45'00	45'00	—
Warsz. T-wo Poż. na Zastaw Ruchomości	zł 100	103'00	103'00	—

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje (maksymum i minimum — w zł; w nawiasach podane są notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Jarorzno — 11'25 (11'50 — 11'00).

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje (jak wyżej): Tesp — 75'00.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje (jak wyżej): Bank Polski — 90'00 — 89'50 (88'00).

¹⁾ Bez kuponu za 1931/32 r.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

KOSZTY WŁASNE PRZEWOZU WĘGLA DO PORTÓW. — Wyjątkowo niski wymiar taryfy, ustalonej dla wywozu węgla przez porty w jednakowej stawce $\text{zł } 7.20$ za tonnę bez względu na stację wysłania — co przy przeciętnej odległości 600 km czyni $\text{zł } 1.2$ za tonnę i kilometr, — sprawiał, iż np. w zawodowej publicystyce niemieckiej taryfę tę przytaczano jako dowód „rozruttnej gospodarki taryfowej P. K. P.”, prowadzonej w imię „ekonomicznie nieuzasadnionej i dla światowego gospodarstwa „szkodliwej” tendencji popierania wywozu przez porty kosztem „ogromnych strat”. Z dniem 1 maja r. b., naskutek zabiegów przemysłu węglowego i celem utrzymania stanu zatrudnienia na kopalniach Ministerstwo Komunikacji zgodziło się na dopuszczenie zniżki od tej wyjątkowej taryfy w postaci stosowania opłaty $\text{zł } 5.50$ do każdej tonny węgla, wywiezionej przez porty Gdańsk i Gdynia ponad 500 tys. t miesięcznie. Ta ostatnia norma ustalona została jako minimum wywozu przez porty, które pozostanie przy nich także przy taryfie dotychczasowej, o czym świadczą ilości wywozu w okresie ostatnich 4 lat, mianowicie (w tonnach):

1928 r.	7,268.677	1930 r.	8,565.690
1929 r.	7,816.027	1931 r.	10,698.182

Zdawałoby się, że tak znaczne ustępstwo od taryfy wyjątkowej, której niski wymiar wywoływał nawet interpelacje w Sejmie, stanowi maksimum ofiary, której przemysł węglowy mógł oczekiwać od przedsiębiorstwa P. K. P., jako pomocy w walce o zachowanie dotychczasowych rynków zbytu i o utrzymanie produkcji. Nie upłynęły jednak 2 miesiące od wprowadzenia ulgowej taryfy, a już Konwencja Węglowa nie tylko wystąpiła z obszernym memorjałem do Ministerstwa Komunikacji, ale i z ostrym artykułem swego warszawskiego reprezentanta w „Kurjerze Warszawskim”¹⁾, w których domaga się dalsze zniżki taryfy wywozowej przez porty, przeprowadza obliczenia, które udowadniają mając niezdolność zarządu kolejowego zrozumienia własnych korzyści z przyznania takiej zniżki, zaleca P. K. P. „zerwać z dotychczasowymi sztywnymi, nie dość elastycznymi metodami, któremi się rządzi”, wreszcie rozciąga ponury obraz skutków, które wywoła nieuwzględnienie tego żądania.

Ministerstwo Komunikacji żądania nie uwzględniło — bo nie mogło uwzględnić dla przyczyn, które dalej wyłożymy — a wywóz węgla przez porty ulegał stałej progresji (maj 587.200 t, czerwiec 598.800 t, lipiec 689.600 t). Konwencja Węglowa zaś otrzymała zwrotu przewoźnego z tytułu wywozu 375.600 t nadwyżki ponad 500 tys. t w 3 miesiącach maj — lipiec — $\text{zł } 638.500$. Przytoczone miesięczne ilości wywozu węgla przez porty są w r. b. niższe niż w r. ub., ale niewiele ustępują ilościom wywozu w 1930 r. Na zmniejszenie to wywarły wpływ przyczyny natury ogólnej, jak kryzys ekonomiczny, połączony z ograniczeniem zapotrzebowania węgla w krajach odbiorczych, spadek waluty w Anglii i wzmocnienie przez to jej zdolności eksportowych, wprowadzenie przez niektórych naszych odbiorców dotychczasowych, jak np. Finlandja, zakupu węgla w Anglii w drodze wymiany na odpowiednie ilości materiałów drzewnych, i t. p. przyczyny, których nie można stawiać na jednej płaszczyźnie z ograniczonymi w swych możliwościach zarządzeniami kolejowo-taryfowymi. Taryfa może być jednym z ogniw w łańcuchu środków zaradczych, ale wszelka próba przełożenia na kolej obowiązku znacznie zgo wyrównania warunków współzawodnictwa międzynarodowego, musi być zgóry skazana na niepowodzenie, zwłaszcza w naszych warunkach, kiedy taryfa towarowa

poliska ustalona została na poziomie tak bliskim kosztów własnych przewozu.

Właśnie na zakwestjonowaniu wysokości tych kosztów oparł P. Olszewski swoje domaganie się zniżki taryfy wywozowej na węgiel. Posiłkując się pracą Inż. Krzyżanowskiego „Obrachunek kosztów własnych przewozów na kolejach żelaznych”, autor memorjału bierze za punkt wyjścia podział wydatków kolei na koszty stałe, które muszą być ponoszone we wszelkich warunkach, o ile placówka ma być utrzymana przy życiu, i na koszty zmienne, zależne od intensywności ruchu. Zdaniem autora, wszelkie przewozy, za które opłata pokrywa jedynie koszty, zależne od ruchu, winn być uznane za korzystne dla kolei we wszystkich tych wypadkach, w których zdolność przewozowa nie jest wykorzystana w zupełności. Wychodząc z tego założenia, Inż. Olszewski poddaje analizie wszystkie koszty eksploatacyjne i dokonywa podziału ich na koszty stałe i na koszty zmienne, czyli zależne od ruchu, przyczem wydatki osobowe wszystkich służb zalicza do kosztów stałych, oprócz służby konduktorskiej i parowozowej, w których na koszty zmienne odnosi 50% wydatków osobowych.

Na podstawie tak przeprowadzonego obliczenia ustala P. Olszewski stosunek kosztów zmiennych do stałych na 48.2% i, zastosowując tę normę do całkowitego kosztu przewozu 1 tonny węgla na 1 km w składzie całych pociągów na linii Herby-Ostrów-Bydgoszcz — $\text{zł } 2.23$ od tonno-km, określa koszt przewozu tonny węgla z zagłębia do portów na odległość 620 km w wysokości $\text{zł } 6.65$. W tej jednak kwocie P. Olszewski uważa za konieczne wprowadzić zmiany w kierunku zniżki, w zależności przede wszystkim od dwukrotnej redukcji płac personelu, którą to redukcję określa na 30%, a następnie od zmniejszenia wydatków rzeczowych P. K. P. wskutek spadku cen wszystkich ważniejszych artykułów, równego 10%. Redukując wskutek tego koszt wyżej obliczony ($\text{zł } 6.66$) o 20%, otrzymuje autor opłatę $\text{zł } 5.33$, którą uznaje za rzeczywisty koszt transportu tonny węgla z zagłębia do portu, i na tej podstawie żąda ustalenia taryfy na wywóz węgla w wysokości $\text{zł } 6$ od tonny, zamiast dotychczasowych $\text{zł } 7.20$ i stosowania jej do całości transportów węgla przez porty. Przez zarządzenie to kolej wzmocze eksport, a równocześnie nie tylko pokryje własne koszty zmienne, ale i uzyska na pokrycie kosztów stałych po $\text{zł } 0.67$ przy każdej tonnie.

Niestety, ani te pracowite obliczenia, ani pocieszające wnioski nie są w stanie zmienić istotnego stanu rzeczy, który przedstawia się dużo gorzej. Przede wszystkim sama koncepcja możliwości ustalania, bez strat dla kolei, taryf na poziomie tylko kosztów zmiennych może mieć zastosowanie w wypadkach zgoła wyjątkowych, kiedy chodzi o nieznaczne ilościowo przewozy, których wykonanie nie pociąga za sobą bądź dodatkowych nakładów na zwiększenie sprawności kolei — w wypadkach wzrostu przewozów, bądź też nie wymaga zmian w przeprowadzonych już zarządzeniach oszczędnościowych pod wpływem przewidzianego spadku przewozów. Koncepcja ta nie daje się jednak zastosować do przewozów węgla do portów, które, sięgając przeciętnie 9 miljn. t i 5.4 milj. tonno-km rocznie, stanowią ilościowo 15%, a w przebiegach 30% całkowitej pracy towarowej P. K. P. W razie jej zrealizowania konieczne byłoby przerzucenie odpowiedniej części, t. j. 30% kosztów stałych, na przewozy pozostałe w drodze zwykłej taryfy, co, oczywiście, nie byłoby ani sprawiedliwe, ani wykonalne.

Co więcej, właśnie na te przewozy węgla spada ciężar dodatkowy kosztów stałych w postaci oprocentowania kapitałów, użytych na budowę magistrali węglowej Herby — Gdynia.

¹⁾ Nr. 198 z r. b.

Aczkolwiek bowiem w obrachunku kosztów własnych ogólnych nie brano dotąd pod uwagę oprocentowania i amortyzacji kapitałów zakładowych, to czyniono to jedynie ze względu na to że sieć kolei naszych odziedziczona została po okupantach na podstawie ogólnego rozrachunku między państwami, który gospodarki kolejowej opłatami z tego tytułu nie obciążał. Inaczej się ma rzecz z magistralą węglową, budowaną częściowo z funduszy własnych P. K. P., częściowo zaś z pożyczki zagranicznej, które muszą być oprocentowane. Ale gdybyśmy nawet wyłączyli własne wkłady na tę budowę, sięgające kwoty zł 130 miljn., to w każdym razie musi być uwzględnione oprocentowanie pożyczki zagranicznej, uiszczane efektywnie w kwocie 32 miljn. fr. fr. od pierwszej transzy 400 miljn. fr. fr., a wzrastające, w miarę realizacji dalszych transz pożyczki, obliczonej ogółem na 1 miljard. fr. fr. do 80 miljn. fr. fr. rocznie. Ponieważ przy obecnym stanie budowy magistrali jest ona w stanie przepuścić 3 miljn. t węgla, na każdą przeto tonnę węgla przypadnie z tytułu oprocentowania kapitału zagranicznego 8 fr., czyli ok. zł 2'80. O tę przeto kwotę należy w każdym razie powiększyć koszty, obliczone jako koszt własny przewozu węgla do portów.

W obliczeniach P. Olszewskiego są jednak i inne niedokładności, na które należy zwrócić uwagę. Przedewszystkiem więc całkowite niemal wyłączenie kosztów personelu z kosztów zmiennych jest o tyle niesłuszne, że część personelu, mianowicie pracownicy nieetatowi, stanowiący 35% ogółu pracowników, ulegają bardzo znacznym redukcjom w związku ze spadkiem przewozów. Jeżeli się jednak kosztu personelu nie uwzględniało, to zupełnie niesłuszne jest pomniejszanie następnie ogólnego kosztu własnego kolei z tytułu zmniejszenia płac personelu. Wreszcie niesłuszna jest redukcja kosztów własnych kolei z powodu spadku cen artykułów, nabywanych przez kolej, gdyż spadek ten nie dotknął zupełnie artykułów najważniejszych: węgla, szyn, żelaza, smarów i nafty jako towarów zsyndykalizowanych, o cenach sztywnych.

P. Inż. Krzyżanowski, którego Ministerstwo Komunikacji prosiło o sprawdzenie obrachunku Inż. Olszewskiego, ustalił dla okresu 1930/31 r. normy następujące:

Całkowity koszt przewozu tonny węgla z kopalni do Gdyni	zł 13'83
Stosunek kosztów zmiennych do ogółu kosztów	54%
Koszt częściowy, zależny tylko od ruchu	zł 7'47
Tenże koszt częściowy po potrąceniu 15% redukcji płac personelu nieetatowego i 5% spadku cen	zł 6'98

W obliczeniu tem nie przyjęte są ponadto koszty stałe, wpływające z tytułu oprocentowania kapitału zagranicznego, użytego na budowę magistrali węglowej, oraz większy w stosunku do normalnego odsetek wagonów, wracających z portów w stanie próżnym.

Widzimy zatem, że hałas, wszczęty przez Konwencję Węglową około taryf węglowych, okazał się bezpodstawnym, że ponowne ścisłe obliczenie kosztów własnych stwierdza słuszność twierdzenia P. K. P., iż taryfa do portów ustalona była poniżej tych kosztów, że wreszcie ulga, przyznana przez Ministerstwo Komunikacji na rzecz poparcia wywozu węgla przez porty w postaci dalszej czasowej obniżki tej taryfy do poziomu zł 5'50, była świadomą ofiarą pieniężną z budżetu P. K. P., uczynioną w imię interesów ogólnopństwowych, a nie ustępstwem dla słusznych, rzekomo, domagań się węglarzy.

J. Gieysztor

ULGI TARYFOWE DLA EKSPORTU ZBOŻ PRZEZ PORTY.

— Polityka interwencyjna na rynku zbożowym wzmocniona została ostatnio zarządzeniami taryfowo-kolejowymi.

Zarządzenia te zmierzają do wzmocnienia aktywności eksportowej okręgów, bardziej oddalonych od naszych portów, przez obniżenie o 15% taryfy na wywóz przez porty zboża, jakoteż nasion roślin strączkowych, wyrobów młynarskich i słodu. Powyższa zniżka obowiązuje przy przewozach na odległość 600 km i wyżej. Stopniowe działanie tej ulgi rozpoczyna się już jednak na odległościach bliższych, leżących w strefie od 470 do 600 km, w której stawki przywozowe stanowią przejście od obniżonego baremu za 600 km do obecnego baremu taryfy wyjątkowej P. B. 1.

W ten sposób już na 500 km zniżka wynosić będzie zł 1'20 na tonnie. Przy odległości 700 km rozmiar ulgi wynosi zł 7 na tonnie, a przy 1.000 km — zł 18'60.

Obok wyżej opisanej ulgi wprowadzono ulgę specjalną o większym rozmiarze dla jęczmienia i owsa celem zabezpieczenia eksportu naszego podstawowego zboża eksportowego, jakim jest jęczmień, i ułatwienia zabrania ciężących na rynku nadwyżek owsa. Dla obu tych zbóż, wywożonych przez nasze porty, przyznana została zniżka taryfy o 30% przy przewozach na odległości dalsze, poczynając od 600 km, z baremem przejściowym na bliższe odległości, tak że stopniowe działanie tej ulgi rozpoczyna się już na odległości 340 km. W ten sposób już przy odległości przewozu 400 km zniżka wyniesie zł 2'80 na tonnie, a na 500 km zł 7'10. Rozmiar pełnej ulgi na 700 km daje różnicę z dotychczasowym stanem rzeczy w wysokości zł 13'90 na tonnie, a przy 1.000 km — zł 26'40.

ZNIŻKA CEN KOLEJOWYCH BILETÓW WYCIECZKOWYCH.

— Jak wiadomo, P. K. P. wprowadziły t. zw. bilety wycieczkowe, dzięki którym ludność miast będzie mogła na koniec tygodnia wyjeżdżać do letnisk i uzdrowisk na wypoczynek, korzystając w obie strony ze znacznej zniżki. Bilety takie wydają kasy kolejowe na pewnych bardziej uczęszczanych szlakach turystyczno-wycieczkowych, nie dalej jednak jak na odległość 150 km. Bilet taki nabyć można w soboty i dnię przedświąteczne, w niedziele i święta, od godz. 12 w piątek przed świętami Wielkiej Nocy i przed Zielonemi Świętami i, wreszcie, od 23 grudnia przed świętami Bożego Narodzenia. Dotychczas cena biletów wycieczkowych ustalana była według taryfy podmiejskiej, która jest niższa o 25% od taryfy normalnej.

Obecnie, od dn. 1/XI r. b. począwszy, cena biletów wycieczkowych będzie obliczona według taryfy normalnej ze zniżką 33 $\frac{1}{3}$ % w każdą stronę. Poza tą znaczną już zniżką Min. Komunikacji wydało polecenie, aby bilety te mogły być wydawane bez względu na odległość, oczywiście, w relacjach ustalonych. Zarządzenie to, idące na rękę wszystkim, którzy chcą spędzić wolny czas poza murami miast, przyczyni się niewątpliwie do zwiększenia ruchu na szlakach uzdrowiskowo-turystycznych.

Poza tem Min. Komunikacji rozciągnęło ulgi dla członków towarzystw turystycznych na miejscowości: Rzeszów, Sambor, Horzniec, Postawy i Turka nad Strwiążem, przyczem na Horyniec rozciągnięte zostały również ulgi dla narciarzy. Wreszcie Min. Komunikacji przyznało ulgi dla powracających z uzdrowisk na przeciąg całego roku następującym miejscowościom: Druskieniki, Rajcza i Zawoja (st. kol. Maków).

NADAWANIE TELEGRAMÓW W POCIĄGACH.

— Z dn. 1/X r. b. Ministerstwo Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Min. Komunikacji wprowadziło przyjmowanie w pociągach pośpiesznych telegramów krajowych i zagranicznych.

Telegramy przyjmować będą w pociągach konduktorzy rewizyjni, przyczem konduktor nadaje telegram do najbliższej stacji, skąd tekst depeszy przesyłany jest dalej drogą telegraficzną. Telegram nadany w pociągach zawierać może najwyżej 14 wyrazów łącznie z adresem i podpisem. Należność za telegram pobiera się zawsze za 14 wyrazów z zaokrągleniem sumy według obowiązującej taryfy telegraficznej krajowej lub zagranicznej. Poza tem nadawca uiszcza opłatę manipulacyjną za przyjęcie telegramu przez konduktora.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

PRACA PORTU GDYŃSKIEGO WE WRZEŚNIU 1932 R. — Stabilizacja pracy portu gdyńskiego, którą stwierdzamy stale od paru miesięcy, utrzymywała się w pełni także przez wrzesień — i to pomimo strajku, który trwał w porcie w pierwszym tygodniu miesiąca sprawozdawczego. Absolutne liczby obrotów wrzesniowych nawet wzrosły w stosunku do sierpnia, osiągając poziom rekordowego w r. b. lipca. Mianowicie ogólne obroty towarowe portu w ostatnich 3 miesiącach wynosiły kolejno: 482.964, 458.541 i 478.705 t.

Ruch statków w pod względem ilości zawijających okrętów jest bez zmian, pod względem zaś tonnażu statków jest nawet nieco mniejszy. Wobec równoczesnego wzrostu obrotów towarowych mamy do czynienia z lepszym niż dotychczas wykorzystaniem statków. Przyszło do portu we wrześniu 328 statków (w sierpniu 324) o pojemności 247.626 (255.876) nrt, wyszło zaś 323 (327) statków o pojemności 244.423 (262.439) nrt. Średni tonnaż statku, zawijającego do portu, znowu uległ zmniejszeniu, wynosząc 755'8 nrt wobec 789'7 nrt w sierpniu. Ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie, jest prawie że bez zmian: 32 wobec 33 w poprzednim miesiącu. Wreszcie średni postój statków, w związku ze zwiększeniem ładunków, wzrósł z 66 na 67'4 godzin. W kolejności głównych bander zaszła jedna tylko bardziej istotna zmiana. Mianowicie bandera duńska przeszła z 4-go miejsca na 3-cie, bandera niemiecka zaś, odwrotnie — z 3-go na 4-te. Pierwsze miejsce należy niezmiennie do Szwecji, drugie zaś do Polski. Na piątym miejscu utrzymuje się w dalszym ciągu Norwegia.

Obrót towarów, jak podano wyżej, ożywił się. W wymienionej wyżej liczbie 478.705 t — obrót towarowy zamorski wyniósł we wrześniu 476.785 t, w czym import stanowił 45.357 t, eksport zaś 431.428 t. Blizsze dane są następujące (w tonnach):

Przywóz	Wywóz
Owoce świeże 459	Ryż wyluszczonej 588
Owoce suszone 459	Mąka ryżowa 384
Kawa, kakao, herbata 383	Cukier 5.781
Tytoń 998	Spirytus 366
Śledzie solone 431	Bekony 6.051
Zużle Thomasa 12.832	Wędliny 559
Skóry 671	Jaja 1.783
Nasiona oleiste 1.834	Makuchy 880
Kauczuk 520	Drzewo 17.456
Rudy żelazne 1.630	Węgiel eksportowy 371.933
Piryty 6.800	Węgiel bunkrowy 11.767
Żelastwo (złom) 12.666	Koks 895
Celuloza 312	Nawozy azotowe 6.906
Papier 423	Szyny kolejowe 2.931
Bawełna 1.877	Cynk 382
Juta 564	Celuloza 1.341
Wełna 432	Papier 386
Różne 2.066	Tkaniny 177
	Różne 862
Razem: 45.357	Razem: 431.428

W przywozie nie zaszły we wrześniu w porównaniu do sierpnia żadne poważne przesunięcia. W przywozie surowców masowych panuje w dalszym ciągu ożywienie. Obroty są dużo mniejsze niż przed rokiem, a tem bardziej przed 2 laty, zastój jednak, który obserwowaliśmy w tej dziedzinie od początku r. b., nie jest już tak beznadziejny. Fosforytów we wrześniu nie przywożono, natomiast nadeszły 2 statki z pirydami, przywożąc 6.800 t (w sierpniu 2.225 t pirytów i 4.159 t fosforytów). Rudę przywiózł tylko jeden statek (1.630 t) wobec 3 statków w sierpniu (7.729 t). Złomu było we wrześniu nieco mniej: 12.666 t zamiast 15.470 t; natomiast zużli Thomasa cokolwiek więcej: 12.832 t zamiast 10.006 t. Nadeszły po przerwie dalsze transporty nasion oleistych dla Olejarni Gdyńskiej: 1.834 t. Łuszczarnia Ryżu natomiast i we wrześniu nie otrzymała nowych ładunków surowca. Bawełny przywieziono mniej: 1.877 t zamiast 3.756 t w sierpniu. Jest to jednak zjawisko przypadkowe: na październik zapowiedziane są znowu większe transporty. Natomiast juta już zaczęła iść regularnie (564 t we wrześniu). Stabilizują się także transporty wełny (432 t). Papieru od paru miesięcy idzie trochę mniej niż przedtem (423 t). Zaczął się sezon owoców suszonych (459 t). Poza tem wzmogły się niektóre przywozy drobnicy: skór (671 t), kauczuku (520 t), wyrobów

metalowych (153 t). Nadeszły wreszcie pierwsze po przerwie letniej transporty śledzi solonych (431 t).

W wywozie zwykłą obrotów (o ok. 22.000 t), tym razem w małym tylko stopniu, zapisać należy na dobro węgla, gdzie obroty zwiększyły się jedynie o 3.000 t (we wrześniu, łącznie z węglem bunkrowym, 383.700 t). Zwykłą dały: drzewo, cukier, nawozy azotowe, szyny kolejowe, bekony. Wysyłki drzewa są coraz bardziej poważne, wynosząc we wrześniu 17.456 t. Gdyby nie brak placów drzewnych w Gdyni, ilości te niewątpliwie mogłyby być jeszcze dużo wyższe. Zwiększenie wywozu cukru (z 1.293 do 5.781 t) jest przypadkowe; nowy sezon rozpocznie się dopiero za 2 miesiące. Eksport nawozów azotowych, głównie z Mościc, rozwija się coraz lepiej; wyniósł on we wrześniu 6.906 t, od początku zaś roku 33.474 t. Natomiast wywóz soli potasowych wypadł w r. b. dużo gorzej, wynosząc za cały czas zaledwie 7.303 t. Gros eksportu tego artykułu załatwia Gdańsk. Transporty sprzedanych przez nasze huty zagranicę szyn kolejowych odchodzą regularnie; we wrześniu ładowały 2 statki, wywożąc 2.931 t. Transporty celulozy, przeważnie czeskosłowackiej, rozpoczęte przed paru miesiącami, teraz dopiero stanowić zaczynają poważniejszą pozycję w obrotach portu gdyńskiego; we wrześniu wysłano 1.341 t celulozy. W eksporcie bekony do Anglii mamy również wyjątkowo wysoką liczbę: 6.051 t. Już teraz można prawie napewno orzec, że wynik całego roku będzie tu o 15—20% lepszy od wyniku zeszłorocznego. Eksporterzy jaj odrabiają zaległości z początku roku: we wrześniu wywieźli przez Gdynię 1.783 t, a więc ilość wyjątkowo dużą. Olejarnia Gdyńska wystąpiła partię makuchów — 880 t.

W obrocie z wnętrzem kraju drogą wodną zwiększone wysyłki ryżu Wisłą (733 t) oraz fakt otrzymania z Wisły kilku barek z cukrem (453 t) — stały się powodem pewnego ożywienia we wrześniu, zresztą nieznacznego. W przywozie z Wisły, poza wymienionym wyżej cukrem, nie figurowało nic, w wywozie na Wisłę liczba ogólna wyniosła 887 t. Cały obrót na tej drodze stanowił 1.340 t.

Ruch przybrzeżny, praktycznie równoznaczny z ruchem pomiędzy Gdynią a Gdańskiem, zróżnicował się w dalszym ciągu, ogólnie jednak zmalał, wynosząc 580 t zamiast 1.264 t. Wywóz z Gdyni do Gdańska pozostał zresztą bez zmiany: 424 i 431 t, natomiast w przywozie (157 i 834 t) o różnicy zdecydowała pozycja 680 t nasion oleistych w sierpniu, której zabrakło we wrześniu.

Ruch pasażerski zdecydowanie zmalał: przyjechało 1.105 osób wobec 3.028 osób w sierpniu, wyjechało 540 osób wobec 2.654 w miesiącu poprzednim. Dominował, jak zwykle, ruch transatlantycki.

RYNEK FRACHTOWY. — W ub. tygodniu notowano dalsze skurczenie się zapotrzebowania tonnażu, głównie pod ładunki zbożowe, z północnej i południowej Ameryki, co przy dużej ilości nieopatrnie na nowo uruchomionych statków oraz zniżkowej tendencji na płody rolne, bardzo ujemnie odbiło się na kształtowaniu się stawek frachtowych. Zawiodło również zwykle w okresie jesiennym ożywienie ze strony frachtujących. Na rynku La Platy zakontraktowano tylko 6 statków o łącznym tonnażu 41.900 t; zainteresowanie tak w ładunkach natychmiastowych, jak i późniejszych, było słabe, zwłaszcza wobec ogromnego przeładowania rynku wolnym tonnażem. Z portów górnego biegu rzeki do Antwerpii lub Rotterdamu płacono sh 15/3, do Anglii i Kontynentu sh 16, z Santa Fe do rejonu Antwerpja-Hamburg sh 17/6 do 17/9 na październik.

Rynek w Montreal wykazuje tendencję zniżkową stawek wobec nadmiernej podaży wolnego tonnażu, zamiast zwykłać, co byłoby normalnym objawem przed zamknięciem okresu nawigacyjnego. Natomiast z Kuby stawki zwykłąją; płacono za statki średniego typu do Anglii i Kontynentu przy załadunku w październiku sh 14/6, za większe statki na październik-listopad do sh 14.

Rynki wschodnie i Dalekiego Wschodu utrzymały się na poprzednim poziomie; zawarto szereg kontraktów na wywóz płodów strączkowych z portu D. lny do Kontynentu po sh 27/6 na listopad, sh 26/6 do 27 na grudzień, a sh 26/6 na styczeń. Rynki australijskie wykazywały również tendencję mocną przy ożywionym ruchu. Płacono sh 27 z portów zachodnich, a sh 29 z portów południowych. Zakontraktowano m. in. 3 żaglowce po stawkach od sh 27/3 do sh 27/9.

Notowano pewne ożywienie w frachtowaniu ładunków zbożowych z portów czarnomorskich Z. S. R. R. Zakontraktowano

¹⁾ Dane za sierpień — p. zesz. 40/1932, str. 1181.

ogółem 7 statków o łącznym tonnażu 50.200 t po stawkach sh 9/9 do 10 przy załadunkach w październiku i listopadzie do portów Anglii i Kontynentu. Rynek Dunajski wykazywał natomiast prawie zupełny zastój.

Na rynku Gdynia-Gdańsk w wywozie węgla notowano lekką poprawę stawek na ładunki do Francji i Finlandji. Również spodziewana jest wyżka stawek pod ładunki zbożowe do Belgji i Holandji. W eksporcie drzewa ruch ograniczony.

PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM

SĄDOWNICTWO HANDLOWE W INSTANCJACH APELACYJNYCH¹⁾. — Specjalny sposób organizowania wydziałów handlowych przy niektórych sądach okręgowych wskazuje wyraźnie, że prawodawca uznał za słuszne i konieczne w ważniejszych ośrodkach życia handlowo-przemysłowego powierzyć sądenie sporów świata handlowego takim specjalnym kompletom (sędzia - prawnik i 2 asesorów - kupców), dla których zwyczajnie handlowe i technika obrotów handlowych nie będą obce.

Stosunki prawne, jakie powstają między stronami, przy dzisiejszej technice obrotów stały się trudniejszymi do uchwycenia i rozpoznania. Siłą rzeczy i wymiar sprawiedliwości stał się trudniejszym, dlatego i ci, co ten wymiar sprawują, winni posiadać przy sądeniu spraw o specjalnym charakterze również i specjalne poza prawniczymi kwalifikacje, aby być w możności rozpatrywania nieraz bardzo skomplikowanych, specyficznych stanów faktycznych.

W sądach apelacyjnych, jako sądach II instancji, nie zasiadają, zupełnie zresztą słusznie, sędziowie kupcy, czy też przemysłowcy, jako nie posiadający z reguły niezbędnego wykształcenia prawniczego. Nie znaczy to, ażeby życie samo, jak to bardzo często daje się zaobserwować, nie wskazywało na konieczność posiadania przez orzekające komplety cywilne sądów apelacyjnych, poza znajomością prawa, dodatkowych, specjalnych wiadomości, tak teoretycznych, jak i praktycznych. Z dziedziny obrotów handlowo-przemysłowych oraz znajomości, tak bardzo dziś w porównaniu do ubiegłego stulecia skomplikowanej techniki księgowości handlowej, która ustala chronologicznie i w specyficzny sposób fiksuje poszczególne stosunki prawne, powstające między stronami podczas dokonywania t. zw. obrotów handlowych.

Poleganie sędziego wyłącznie na opinii biegłych handlowców, czy buchalterów, która często bywa rozbieżna, jest bardzo ryzykowne pod kątem widzenia słuszności w wyrokowaniu, które powinno być oparte przede wszystkim na dokładnej znajomości stosunków i techniki operacji handlowych. Przy obecnym stanie rzeczy obserwujemy dużą stratę czasu kompletu sądującego w apelacji na zorientowanie się w całej nieraz lawinie wyciągów rachunkowych, bilansów i t. p., a w związku z tem opóźnianie w uzyskaniu wyroku, którego wydanie, specjalnie w sprawach, dotyczących obrotu handlowego, powinno być szybkie, gdyż tego wymaga charakter specyficzny obrotów i tempo dzisiejszego życia.

Inaczej zupełnie ujmuje sprawę przy rozstrzygnięciu sporu między handlującymi sędzia-prawnik, który zna jednocześnie dokładnie kulisy obrotów i stosunków handlowych oraz posiada sam umiejętność odcyfrowywania zapisów buchalteryjnych i bi-

lansów, choćby znał tylko niektóre gałęzie handlu i przemysłu, a inaczej sędzia, który jest tylko prawnikiem.

Pozornie wypływałoby z tego wniosek, że sędzia powinien znać i medycynę i technikę i t. d. Twierdzenie takie byłoby niesłuszne. Obroty handlowe, jako jedna z funkcji życia gospodarczego — to ogrom stosunków prawnych, stanów faktycznych, który wywołał potrzebę ujęcia ich w oddzielne normy, i dlatego też mamy oddzielne kodeksy: handlowy, wekslowy, morski, a także oddzielne katedry dla studjowania tego prawa.

Dlatego też już od stu zgorą lat posiadamy specjalny ustrój, coprawda tylko dla sądownictwa I instancji, które rozpoznaje spory świata handlowego.

Gdyby znalazła się u nas odpowiednia liczba prawników-praktyków, którzy łączyliby w jednej osobie jednocześnie także wiedzę i rutynę handlowo-buchalteryjną, to możnaby zapewne w drodze wewnętrznej instrukcji nadać, na początek bodaj tylko w sądzie apelacyjnym stolicy, jednemu z wydziałów, czy też jednej z sekcji charakter wyłącznie handlowy, gdzie zasiadali by sędziowie z kwalifikacjami praktyków-prawników oraz buchalterów-handlowców. Niestety, kandydatów-praktyków z buchalteryjno-handlowo-sędziowskimi kwalifikacjami posiadamy bardzo niewiele.

W każdym razie w takim stanie rzeczy, jako pierwszy etap pójścia po linii reformy sądownictwa handlowego instancji apelacyjnej należałoby — mojem zdaniem — w miarę zgłaszania się kandydatów z odpowiednimi kwalifikacjami, przydzielać ich do jednego z wydziałów cywilnych sądu apelacyjnego, celem powierzenia w pierwszym rzędzie im, jako sędziom-referentom, tych spraw, które wpływają do apelacji z wydziałów handlowych sądów okręgowych.

Jednocześnie, w celu zachęcenia osób, posiadających te specjalne, połączone kwalifikacje, do wstępowania do sądownictwa, może udałoby się wprowadzić zmiany odnośnych przepisów prawnych w tym kierunku, aby takim kandydatom były zaliczane lata pracy w handlu i przemyśle oraz studia wyższe podwójne — jako lata pracy przygotowawczej do zawodu sędziego handlowego, do przyszłej emerytury i szczebla uposażenia.

Poza tem pożądane byłoby utworzenie na wydziałach prawnych w uniwersytetach katedry księgowości handlowej, jako przedmiotu bodaj fakultatywnego, dla tych prawników, którzy w przyszłości pragnęliby poświęcić się zawodowi sędziego handlowego.

Analogicznie jak w instancji apelacyjnej sądów cywilnych przedstawia się sprawa sędziów-handlowców w Trybunale Administracyjnym.

M. W.

KRONIKA BIEŻĄCA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Stosowanie przepisów prawa górniczego w wypadku, przewidzianym w art. 285 — rozp. Ministra Przem. i Handlu z dn. 12/VIII 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 87, poz. 742).

Wykonanie rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 11/VII 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych — rozp. Ministra Skarbu z dn. 10/IX 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Ref. Roln. oraz Przemysłu i Handlu („Dz. Ust. R. P.” Nr. 88, poz. 746).

Zmiany w rozp. z dn. 3 VIII 1927 r. do ust. o nadzorze państwowym nad buhajami — rozp. Ministra

¹⁾ Artykuł dyskusyjny.

Rolnictwa i Ref. Roln. z dn. 30/IX 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 89, poz. 753).

Przymusowa organizacja obrotu zagranicznego olejem skalnym i produktami naftowymi — rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 12/X 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 89, poz. 754).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

26 października:

— **S. A. Przemysłu Elektrycznego „Czechowice”** — o g. 16 w lok. S-ki w Czechowicach.

— **„GraKona”, S. A.** w likw. — o g. 17 w Bydgoszczy, Petersona 13.

2 listopada:

— **„Polesie”, S. A. dla Przemysłu i Handlu Leśnego oraz Przemysłu Górniczego** — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Sienkiewicza 2.

3 listopada:

— **Małopolskie T-wo Cukrownicze „Przeworsk”, S. A.** — o g. 13 w lok. S-ki w Przeworsku.

— **„Szwajcarsko - Polski Bank Kapitalizacyjny”, S. A.** w likw. — o g. 14 w W-wie, Czackiego 12, m. 2

— **„Kapeka”, Krajowy Przemysł Karoserji, S. A.** — o g. 18 w lok. S-ki przy ul. Mireckiego 5.

5 listopada:

— **„Radomska Przędzalnia Lnu”, S. A.** — o g. 15 w lok. S-ki w Radomiu, Marywilska 12.

— **„Stalownia Woźniak”, S. A.** — o g. 18 w lok. S-ki w Sosnowcu, ul. Montwiłła — Mireckiego.

— **„Kolej Żelazna Chabówka — Zakopane”, S. A.** — o g. 9 we Lwowie (gmach Dyr. Okr. Kolei Państw. IV p., pokój 453).

7 listopada:

— **Zjedn. Zakł. Chemiczne „Zagożdżon”, S. A.** — o g. 15 u Not. S. Zaborowskiego w W-wie, gm. Hipoteki.

9 listopada:

— **Fabryka Cukru „Choceń”, S. A.** — o g. 12 w gm. Banku Cukrownictwa w W-wie, Karowa 20.

— **Warszawskie T-wo Fabryk Wyrob. Metal. i Emalowanych „Wulkan”, S. A.** — o g. 11 u Not. R. Jelnickiego W-wie, Kapucyńska 6.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

SPRAWY BUDŻETOWE

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE WE WRZEŚNIU

1932 R. — Według danych tymczasowych dochody i wydatki budżetowe we wrześniu 1932 r. w zestawieniu z odpowiednimi kwotami za wrzesień 1931 r. przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	Dochody		Wydatki	
	wrzesień: 1932	1931	wrzesień: 1932	1931
A. — ADMINISTRACJA:				
Prezydent Rzeczypospolitej	9	16	254	295
Sejm	15	21	506	523
Senat	—	5	132	132
Kontrola Państwowa	—	—	392	442
Prezydium Rady Ministrów	—	—	259	268
Min. Spraw Zagranicznych	1.371	989	4.286	5.329
„ „ Wojskowych	189	236	63.673	65.950
„ „ Wewnętrznych	810	1.089	16.164	17.716
„ Skarbu	86.018	86.451	8.623	8.430
„ Sprawiedliwości	4.934	3.707	7.981	7.868
„ Przemysłu i Handlu	1.164	905	2.295	1.705
„ Komunikacji	35	54	256	292
„ Rolnictwa	105	535	1.400	1.990
„ Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.	151	158	24.508	26.835
„ Robót Publicznych	882	2.125	3.592	6.416
„ Pracy i Opieki Społecznej	34	272	6.143	7.270
„ Reform Rolnych	—	89	559	1.434
„ Poczta i Telegrafów	2	—	111	171
Emerytury	3.866	2.730	13.046	12.201
Renty inwalidzkie i pensje	—	—	10.074	12.851
Długi państwowe	—	—	17.212	3.978
Razem:	99.585	99.382	181.466	182.096

B. — PRZEDSIĘBIORSTWA:

Prezydium Rady Ministrów:				
a) Polska Agencja Telegraf.)				20
b) Drukarnie Państwowe	10	12	—	—
c) Wydawnictwa Państwowe.)	6	55	—	—
M-stwo Spraw Wojskowych:				
Państw. Wytwórnia Uzbrojenia.	—	—	285	—
Państw. Wytw. Prochu i Mat. Kruszących	—	—	400	—
Państw. Zakłady Inżynierji	—	—	—	—

M-stwo Spraw Wewnętrznych:

a) Zdrojowiska Państwowe 1 — — —

b) Państw. Zakł. Przemysł.-Zbożowe — — — —

Ministerstwo Skarbu:

Mennica Państwowa — — — —

M-stwo Przemysłu i Handlu:

Przedsiębiorstwa przem.-handl. i górn.-hutn. — 30 — —

Ministerstwo Komunikacji:

Polskie Koleje Państwowe 568 7.020 — —

Ministerstwo Rolnictwa:

Lasy Państwowe 1.000 4.998 — —

M-stwo Poczta i Telegrafów:

Polska Poczta, Telegraf i Telefon oraz przedsiębiorstwa pomocnicze 3.090 2.000 — —

Razem: 4.675 14.115 685 20

C. — MONOPOLE:

Monopol solny 4.000 3.221 — —

„ tytoniowy 30.000 32.001 — —

„ spirytusowy 15.544 23.358 — —

„ zapalczany 400 1.500 — —

Loterja państwowa — — — —

Razem: 49.944 60.080 — —

Ogółem: 154.204 173.577 182.151 182.116

Deficyt budżetowy — zjawisko stałe dziś we wszystkich państwach — wykazuje gospodarka budżetowa Polski stosunkowo w mniejszych rozmiarach; w bież. roku budżetowym za I półrocze, z reguły znacznie gorsze od II półrocza, nie przekroczył on 11% sumy wydatków. Deficyt ten wykazał we wrześniu jeszcze wyższe w stosunku do sierpnia, lecz — jak już podkreśliliśmy — wrzesień kończy okres mało wydajny pod względem dochodów dla Skarbu. Poza tem podkreślić należy, że w lipcu i w sierpniu r. b. uwzględnione były w dochodach Min. Skarbu wpływy po 20 miljn. z kredytu bezprocentowego w Banku Polskim. To przyczyniło się do zmniejszenia deficytu, który w lipcu wynosił tylko 170 miljn., w sierpniu 180 miljn., a we wrześniu 279 miljn.

Wzrost deficytu budżetowego we wrześniu w porównaniu z sierpniem nastąpił głównie dzięki skurczeniu się dochodów — z 162,8 miljn. do 154,2 miljn., a w mniejszym stopniu i dzięki jednoczesnej wyższej wydatków — z 180,8 miljn. do 182,2 miljn.

1) Przedsiębiorstwa „P. A. T.” i „Wydawnictwa Państwowe” zostały zgodnie z ustawą z dn. 10/III 1932 r. połączone.

Spadek dochodów we wrześniu nastąpił we wszystkich 3 grupach: 1) administracji (z zł 104'5 miljn. do zł 99'6 miljn.), gdzie spadek dotyczy dochodów Min. Skarbu (z zł 92'0 miljn. do zł 86'0 miljn.), stanowiących gros dochodów administracyjnych — aczkolwiek bowiem wpływy z danin wzrosły, ale odpadł kredyt z Banku Polskiego; 2) przedsiębiorstw (z zł 5'5 miljn. do zł 4'7 miljn.), tu bowiem zmniejszyła się do połowy wpłata z Lasów Państwowych, chociaż jednocześnie lekko wzrosły wpłaty Polskich Kolei Państwowych (o zł 0'1 miljn.) i Poczty i Telegrafu (o zł 0'2 miljn.); 3) monopolów (z zł 52'8 miljn. do zł 49'9 miljn.), bowiem obniżyły się nieco wpłaty wszystkich monopolów — prócz tytoniowego.

Lekka zwyżka wydatków we wrześniu wywołana została częściowo zjawieniem się w tym miesiącu dopłat do przedsiębiorstw (na sumę zł 0'7 miljn.), których w sierpniu (ani w lipcu) nie było, częściowo zaś zwyżką o zł 0'5 miljn. wydatków administracji, które w poszczególnych częściach budżetu wykazały bardzo niewielkie różnice w porównaniu z sierpniem.

W ciągu I połowy roku budżetowego 1932/33 dochody budżetowe wyniosły zł 1.006'9 miljn., a więc dość znacznie mniej niż w I półroczu 1931/32 r. (zł 1.140'0 miljn.); spadek wykazują wszystkie 3 grupy dochodów, najmniejszy — wpłaty monopolów, stosunkowo największy, bo do $\frac{1}{3}$ — wpłaty przedsiębiorstw (z zł 78'3 miljn. do zł 26'6 miljn.) — wobec znacznej redukcji wpłat P. K. P. i Lasów Państwowych, a mimo lekkiej zwyżki wpłaty Poczty i Telegrafu. Podkreślić jeszcze należy, że w dochodach administracji spadek wykazują przedewszystkiem dochody Min. Skarbu (daniny), natomiast zwiększyły się dochody Min. Sprawiedliwości (z zł 23'3 miljn. do zł 28'2 miljn.), a szczególnie silny wzrost nastąpił w zakresie opłat emerytalnych (z zł 18'0 miljn. do zł 28'9 miljn.). Wydatki budżetowe wyniosły w okresie I półroczu 1932/33 r. zł 1.127'7 miljn., gdy w tymże okresie 1931/32 r. zł 1.264'1 miljn.

Spadek dochodów w okresie I połowy roku budżetowego 1932/33 w stosunku do roku 1931/32 był w porównaniu ze spadkiem w tymże okresie 1931/32 r. w stosunku do roku 1930/31 w liczbie absolutnej mniejszy o zł 90'0 miljn. (zł 133'1 miljn. wobec zł 223'1 miljn.), a w procentowej mniejszy o 6'1 (11'7% wobec 17'8%). A więc tempo spadku dochodów zmniejszyło się. Jeśli chodzi o wydatki, to podkreślić należy, że w 1931/32 r. w stosunku do 1930/31 r. w omawianym okresie półrocznym wydatki (mimo silnego spadku dochodów) zmniejszyły się tylko o zł 94'2 miljn., t. j. o 6'9% natomiast w 1932/33 r. w stosunku do 1931/32 r. dzięki odpowiedniej polityce budżetowej Rządu wydatki zostały skurczone nieco silniej, niż spadły dochody, bo o zł 136'4 miljn., t. j. o 10'8%, naskutek czego zmniejszył się i deficyt (z zł 124'1 miljn. do zł 120'9 miljn.).

Stosunek dochodów i wydatków, osiągniętych w I połowie 1932/33 r., do sum, ustalonych w budżecie na cały rok budżetowy, przedstawia się następująco: dochody administracji stanowiły 43'7% budżetu, wpłaty przedsiębiorstw — 17'3%, wpłaty monopolów — 44'8%; wydatki administracji — 46'0% budżetu, dopłaty do przedsiębiorstw — 45'2%. Jak widzimy, zarówno dochody jak i wydatki budżetowe nie osiągnęły procentu, teoretycznie przypadającego na połowę roku (50%).

Obroty kasowe we wrześniu 1932 r. przedstawiały się następująco (w miljn. zł):

	Docho- dy	Wydatki
Pozostałość w dn. 31/VIII	118'2	—
Obroty budżetowe	154'2	182'2
Autonom. obroty budżetowe Woj. Śląskiego	5'5	6'5
Pożyczki państw. — obroty gotówką:		
8% pożyczka konwersyjna	—	0'0
4% " premjowa dolarowa	—	0'0
Sumy obrotowe	563'9	525'5
" obce	140'5	137'5
Pozostałość w dn. 30/IX	—	130'6
Ogółem:	982'2	982'2

WPŁYWY Z DANINI I MONOPOLÓW WE WRZEŚNIU 1932 R. — Według danych tymczasowych wpływy z danin publicznych oraz monopolów państwowych we wrześniu 1932 r. przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	Prelimi- narno- wano	Wpły- nęło
1. — PODATKI BEZPOŚREDNIE		
Podatki gruntowe	3.000	5.164
" od nieruchomości miejskich i nie- których wiejskich	5.200	5.028
Podatek przemysłowy	15.500	16.705
" dochodowy	9.600	8.531

Podatek wojskowy	10	21
" nadzwycz. od niektórych zajęć za wodowych	150	62
" od kapitałów i rent	200	280
Zaległości podatków zniesionych	1	9
Odsetki zwłoki, kary i grzywny	1.200	1.310
Podatek od energii elektrycznej	800	318

R A Z E M: 35.661 37.428

2. — PODATEK MAJĄTKOWY 200 305

3. — PODATKI POŚREDNIE

Podatek od wina	120	135
" " piwa	1.200	1.228
" " cukru	9.000	9.936
" " drożdży	1.000	906
" " olejów mineralnych	1.600	1.468
" " zapalniczek	—	—
" " kwasu octowego	20	48
Akcyzowe opłaty patentowe	40	43
Odsetki zwłoki, kary i grzywny	120	114
Podatki zniesione	—	1

R A Z E M: 13.100 13.879

4. — CŁO

Cło przywozowe	7.200	6.185
Wpływy uboczne od cła przywozowego	1.265	1.650
Cło wywozowe	33	19
Wpływy uboczne od cła wywozowego	2	3

R A Z E M: 8.500 7.857

5. — OPŁATY STEMPLOWE 10.000 9.484

6. — NADZWYCZ. DODATEK DO DANIN 5.798 5.926

7. — MONOPOLE

Monopol solny	4.000	4.000
" tytoniowy	30.000	30.000
" spirytusowy	19.000	15.544
" zapalczany	—	—
Loterja państwowa	200	400

R A Z E M: 53.200 49.944

O G Ó Ł E M: 126.459 124.823

Miesiące letnie, poczynając od czerwca, należą do najmniej wydajnych dla Skarbu Państwa — przedewszystkiem dla tego, że na te miesiące nie są wyznaczane terminy większych płatności ważniejszych podatków, poza tem zaś dlatego, że w czasie tym — choć produkcja wielu gałęzi sezonowo wzrasta — następuje ogólny spadek obrotów gospodarczych, a więc i związanych z niemi dochodów skarbowych. Wrzesień znajduje się na przełomie słabych miesięcy lata (przejściowa poprawa z reguły następuje w lipcu) i lepszych miesięcy końcowych roku kalendarzowego, wykazując zazwyczaj już lekką zwyżkę dochodów. Wahania wpływów skarbowych (w liczbach absolutnych) w okresie I połowy ostatnich 3 lat budżetowych ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	1930/31	1931/32	1932/33
Maj	+ 9'2	+ 4'4	+ 14'9
Czerwiec	- 25'3	- 23'0	- 22'7
Lipiec	+ 18'5	+ 6'2	+ 6'1
Sierpień	- 19'9	- 10'5	- 9'4
Wrzesień	- 9'0	- 0'8	+ 3'4

Jak widzimy, wahania wpływów w r. b. są analogiczne do wahań lat poprzednich z tą tylko różnicą, że w 1931/32 r. we wrześniu nastąpił jeszcze lekki spadek, a w r. b. — już wzrost. Poza tem podkreślić należy, że w r. b. wahania in minus są mniejsze niż w r. ub. (i niż w 1930/31 r.), natomiast wahania in plus są większe niż w r. ub. (z wyjątkiem czerwca, gdzie prawie równe).

W stosunku do preliminarza miesięcznego, ustalonego przez Min. Skarbu, wpływy, faktycznie osiągnięte we wrześniu r. b., wykazują lekką zniżkę, która jednak dotyczy tylko wpłat monopolów, gdyż daniny dały sumę większą od przewidywanej. W zakresie danin nadwyżkę ponad preliminarz wykazują dochody z podatków bezpośrednich (gruntowych i przemysłowego) oraz pośrednich (głównie podatek od cukru), jak również dochody nadzwyczajne: podatek majątkowy i 10%-owy dodatek do danin, natomiast wpływy ze źródeł, opierających się na zewnętrznym i wewnętrznym obrocie gospodarczym, a więc z ceł i opłat stempłowych, nieco zawiodły. W zakresie monopolów

jedynie wpłata monopolu spirytusowego została zredukowana w stosunku do preliminarza.

Wzrost wpływów we wrześniu w stosunku do sierpnia nastąpił w zakresie danin, z których dochód powrócił do poziomu z czerwca lipca, a był o zł 3,4 miljn. wyższy od sierpniowego. Wpłaty monopolów, które już w sierpniu obniżyły się o zł 2,4 miljn., we wrześniu spadły w dalszym ciągu o zł 2,9 miljn.

Podatki bezpośrednie wykazały we wrześniu dochód o zł 2,6 miljn. wyższy od sierpniowego. Wzrosły silnie — mianowicie o zł 2,4 miljn. do rekordowego w r. b. poziomu zł 5,2 miljn. — wpływy z podatków gruntowych, mimo że ani na wrzesień ani na sierpień nie przypadają terminy płatności tych podatków; poza tem zwykowały — o zł 1,0 miljn. — wpływy z podatku przemysłowego, którego płatność za II kwartał (poza comiesięczną zaliczką) była wyznaczona na ten miesiąc; w tywy z podatku od nieruchomości utrzymały się prawie na poziomie sierpniowym (w sierpniu była płatność tego podatku za II kwartał), a wpływy z podatku dochodowego (mimo że we wrześniu była płatna rata podatku skumulowanego) wykazały lekką zniżkę — o zł 0,3 miljn. W stosunku do września r. ub. wpływy we wrześniu r. b. wykazują zniżkę zaledwie o zł 0,2 miljn., przyczem silnie wyższe w r. b. były wpływy z podatków gruntowych (zł 5,2 miljn. wobec zł 2,8 miljn.) i z podatku od nieruchomości (zł 5,0 miljn. wobec zł 4,2 miljn.), a niższe — jedynie wpływy z podatku przemysłowego (zł 16,7 miljn. wobec zł 17,7 miljn.) i dochodowego (zł 8,5 miljn. wobec zł 9,9 miljn.).

Dochód z podatku majątkowego był we wrześniu nieco większy od sierpniowego (zł 0,3 miljn. wobec zł 0,2 miljn.), ale stanowił tylko niespełną połowę dochodu we wrześniu 1931 r. (zł 0,7 miljn.).

Wpływy z podatków pośrednich, które od maja do lipca wahały się w granicach zł 12—13 miljn., w sierpniu wykazały silniejszy spadek — do zł 11,8 miljn., lecz we wrześniu silnie wzrosły (o zł 2,0 miljn.), osiągając poziom rekordowy w bież. roku budżetowym — o zł 0,2 miljn. nawet wyższy od poziomu w kwietniu r. b. (zł 13,7 miljn.). O wrześniowym wzroście wpływów zdecydował podatek od cukru, z którego dochód podniósł się o zł 2,2 miljn.; poza tem jeszcze wzrósł nieznacznie (zł 0,1 miljn.) dochód z podatku od piwa; podatek od drożdży po 2-miesięcznym okresie zwyżki wykazał we wrześniu spadek o zł 0,1 miljn.; nieco poważniej, bo o zł 0,2 miljn., skurczył się podatek od olejów mineralnych, zniżkujący stale od początku roku budżetowego. Zwyżka wpływów z podatków pośrednich była w r. b. jednak słabsza niż w r. ub. tak, że dochód z tego źródła okazał się we wrześniu r. b. o zł 0,5 miljn. niższy niż we wrześniu r. ub. (w sierpniu było naodwrot); zniżkę wpływów wykazały przedewszystkiem podatki: od cukru — o zł 0,3 miljn. i od olejów mineralnych — o zł 0,3 miljn.; natomiast dochody z podatków: od piwa i od drożdży — były, każdy po zł 0,1 miljn., wyższe we wrześniu r. b. niż we wrześniu r. ub.

Dochód z ceł — po zwyżce w sierpniu — wykazał we wrześniu znowu spadek (o zł 0,8 miljn.), osiągając poziom rekordowo niski w bież. roku budżetowym. Na poziom dochodu z ceł, jak wiadomo, wpływają rozmiary i skład importu oraz wahania we wpłatach W. M. Gdańska. Porównanie dochodu z ceł we wrześniu 1931 r. i 1932 r. wykazuje spadek w r. b. o zł 2,4 miljn.

Co do opłat stemplowych, wyrażających do pewnego stopnia i sytuację obrotów gospodarczych, to wykazały one we wrześniu silny wzrost (o zł 1,6 miljn.), nie powróciły jednak do poziomu z lipca, czy rekordowego czerwca r. b., i były aż o zł 3,2 miljn. niższe niż we wrześniu r. b.

Wraz ze zwyżką wpływów z danin nastąpił i wzrost dochodu z nadzwyczajnego dodatku do danin, który dał we wrześniu o zł 0,7 miljn. więcej niż w sierpniu, aczkolwiek pozostał o zł 0,9 miljn. niższy niż we wrześniu r. ub. (zł 6,8 miljn.).

Wpłaty monopolów obniżyły się we wrześniu prawie we wszystkich działach. Jedynie wpłata monopolu tytoniowego utrzymała się we wrześniu na sierpniowym poziomie zł 30,0 miljn., natomiast wpłata monopolu solnego obniżyła się z zł 4,2 miljn. do zł 4,0 miljn., spirytusowego — z zł 17,1 miljn. do zł 15,5 miljn., loterji — z zł 1,5 miljn. do zł 0,4 miljn. W stosunku do września r. ub. wpłaty monopolów we wrześniu r. b. okazują się o zł 10,1 miljn. niższe, a mianowicie wpłata monopolu tytoniowego o zł 2,0 miljn., spirytusowego o zł 7,8 miljn., loterji o zł 1,1 miljn.; jedynie wpłata monopolu solnego była w r. b. o zł 0,8 miljn. wyższa niż w r. ub.

Zestawienie wpływów z danin i monopolów we wrześniu r. b. z przeciętną miesięczną wpływów, przewidzianych w budżecie na 1932/33 r., oraz z wpływami, osiągniętymi we wrześniu 1931 r., przedstawia się następująco (w miljn. zł):

	$\frac{1}{12}$ budżetu na 1932/33	Wrzesień 1932	Wrzesień 1931
Podatki bezpośrednie	54,6	37,4	37,7
Podatek majątkowy	1,7	0,3	0,7
Podatki pośrednie	14,7	13,9	14,4
Cło	12,5	7,9	10,3
Opłaty stemplowe	13,4	9,5	12,7
Nadzwycz. dodatek do danin	6,0	5,9	6,8
Monopole	58,0	49,9	60,1

Jak widzimy, wpływy, osiągnięte we wrześniu r. b., były niższe od teoretycznie obliczonej miesięcznej normy budżetowej.

Dochód z danin i monopolów w okresie I półrocza 1932/33 r. wyniósł zł 781,8 miljn., a więc mniej zarówno od dochodu, uzyskanego w tym samym okresie 1931/32 r. (zł 924,2 miljn.), jak i od kwoty, przewidzianej w budżecie ($\frac{1}{2}$ kwoty, preliminowanej na cały 1932/33 r. = zł 965,5 miljn.).

Zestawienie wpływów w okresie I połowy 1932/33 r. z wpływami, osiągniętymi w tym samym czasie w 1931/32 r., oraz z budżetem na 1932/33 r. przedstawia się następująco:

	I półrocze:		
	1931/32	1 9 3 2	2 / 3 3
	miljn. zł	% budżetu	
Daniny	593,0	469,8	38,0
Podatki bezpośrednie	285,9	243,1	37,1
w tem:			
podatki gruntowe	19,5	21,4	39,6
podatek od nieruchomości	23,2	26,6	40,3
" przemysłowy	121,9	96,4	41,9
" dochodowy	101,7	84,1	30,2
Podatek majątkowy	11,6	1,7	8,7
Podatki pośrednie	84,0	77,5	43,9
w tem:			
podatek od cukru	56,3	51,2	44,5
Cło	85,6	56,2	37,5
Opłaty stemplowe	76,8	56,9	35,4
Nadzwycz. dodatek do danin	49,1	34,3	47,3
Monopole	331,2	312,0	44,8
w tem:			
monopol tytoniowy	183,0	178,0	52,4
" spirytusowy	120,0	94,7	35,1
Ogółem daniny i monopole:	924,2	781,8	40,5

M.

KREDYT

ZNIŻKA PRYWATNEJ STOPY PROCENTOWEJ.

W dn. 21 b. m. ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu, obniżające (równocześnie z obniżką stopy dyskontowej Banku Polskiego) maksymalną granicę korzyści majątkowych, uzyskiwanych przy transakcjach kredytowych, z 15% na 12% w stosunku rocznym.

Obniżka stopy procentowej Banku Polskiego oraz wspomniane powyżej rozporządzenie zapoczątkowują w ten sposób akcję potaniaenia w Polsce kredytu. W związku z temi posunięciami należy spodziewać się potaniaenia również kredytu bankowego. Zniżka kosztów kredytu może przynieść znaczną ulgę życiu gospodarczemu, a pośrednio przyspieszyć przystosowawczy ruch zniżkowy cen artykułów przemysłowych.

W ten sposób akcja w kierunku obniżenia kosztów kredytu uzupełni dotychczasowe prace, zmierzające do ożywienia życia gospodarczego, którego warunkiem jest upłynnienie rynku pieniężno-kredytowego. Załamanie się tezauryzacji i powrót kapitałów z ukrycia, jaki rozpoczął się w ostatnich miesiącach, stanowił niezbędne podłoże, a zarazem impuls do wspomnianych posunięć Ministerstwa Skarbu i Banku Polskiego.

PRZYWILEJ EGZEKUCYJNY DLA INSTYTUCYJ KREDYTU DŁUGOTERMINOWEGO.

Instytucje kredytu długoterminowego, mające swe siedziby w b. zaborze rosyjskim, a więc wszystkie towarzystwa kredytowe ziemskie i miejskie, oraz Wileński Bank Ziemski, posiadają w zakresie egzekucji z nieruchomości przywileje ustawowe, pozwalające im na stosunkowo szybkie przeprowadzenie egzekucji. Przywilejów tych

pozbawione były natomiast instytucje kredytu długoterminowego, działające w b. zaborach austriackim i niemieckim. Celem wyrównania sytuacji tych instytucji w zakresie egzekucyj Rada Ministrów uchwaliła w dn. 17 b. m. projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o uprawnieniu niektórych towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych przy przeprowadzaniu egzekucyj z nieruchomości. Udzieli ono przywileju egzekucyjnego towarzystwom kredytowym ziemskim i miejskim oraz bankom hipotecznym, uprawnionym do statutowej działalności w okręgach sądów apelacyjnych w Toruniu, Poznaniu, Katowicach, Lwowie i Krakowie. Z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia wspomniane instytucje będą mogły podejmować i prowadzić egzekucję z nieruchomości przez przymusową ich sprzedaż we własnym zakresie, na podstawie specjalnych przepisów, zamiast w trybie powszechnie obowiązujących praw egzekucyjnych. Przywilej ten, w dzisiejszej sytuacji tych instytucji, posiada znaczenie bardzo istotne, dotychczasowy bowiem tryb przeprowadzania egzekucyj wymagał długiego okresu czasu i uniemożliwiał ściąganie zaległości w terminach, odpowiadających zobowiązaniom instytucji kredytu długoterminowego z tytułu terminowych opłat kuponów i umorzonych listów zastawnych lub obligacji.

Omawiane rozporządzenie mierza więc do wyposażenia towarzystw kredytu długoterminowego w narzędzia prawne, mające umożliwić im realizację zaległości dłużników dla spłaty bieżących zobowiązań bankowych. Egzekucja na podstawie tego rozporządzenia będzie dopuszczalna tylko celem zrealizowania zhipotekowanych na egzekwowanej nieruchomości wierzytelności, stanowiących zabezpieczenie listów zastawnych i obligacji, emitowanych przez wymienione w ustawie towarzystwa i banki.

Przepisy rozporządzenia wzorowane są w znacznej części na przywilejach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie.

Podobny przywilej egzekucyjny udzielony zostanie również Państwowemu Bankowi Rolnemu, na mocy odrębnego rozporządzenia, o wykonywaniu egzekucji z nieruchomości przez Państwowy Bank Rolny. Projekt rozporządzenia w tej sprawie uchwalony został przez Radę Ministrów w dn. 7 b. m.

POMOC DLA INSTYTUCYJ KREDYTOWYCH. — Pomimo, że polskie banki i instytucje kredytowe prowadziły w ostatnich paru latach naogół bardzo ostrożną politykę, nie angażowały się w zbyt ryzykowne kredyty i dążyły do utrzymania większego pogotowia kasowego — szereg z nich, pod wpływem powszechnego kryzysu i nieprzewidzianych wydarzeń w kraju i zagranicą (zachwianie się Kredytanstaltu w Wiedniu, Amstelbanku w Amsterdamie i t. p.) znalazło się w sytuacji, wymagającej pomocy ze strony Państwa. Pomoc ta udzielana była przez Rząd instytucjom kredytowym na mocy ustawy z dn. 28/XI 1925 r. o upoważnieniu Rządu do zaciągania pożyczek państwowych oraz o biletach skarbowych, bilonie i pomocy dla instytucji kredytowych, znowelizowanej rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dn. 17/V 1927 r., oraz ustawą z dn. 17 III 1931 r. Ta ostatnia ustawa upoważniła Ministra Skarbu do udzielania pomocy finansowej instytucjom kredytowym w granicach kwoty zł 20 milin.

Obecnie, ze względu na przeciągające się przesilenie gospodarcze i trwające nadal trudności, projektowane jest rozszerzenie ram i form tej pomocy finansowej dla instytucji kredytowych. Minister Skarbu ma uzyskać w tym celu odpowiednie upoważnienie ustawowe. Projektowane w tej sprawie rozporządzenie Prezydenta Rzplitej przewiduje, że pomoc finansowa instytucjom kredytowym będzie mogła być na przyszłość stosowana w formie pożyczek, przejęcia części lub całości kapitału akcyjnego, poręki państwowej i innych zobowiązań Skarbu Państwa w ramach kontyngentu, którego wysokość zostanie podwyższona, jak również w formie innych operacji finansowych, jakie okażą się niezbędne do zastosowania.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 10 do 15 października 1932 r.

— Okres sprawozdawczy minął przy tendencji słabszej dla walut, przyczem różnice kursowe w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego są naogół nieco większe. Niżej cenione były funty szterlingów, franki francuskie i szwajcarskie, belgi, liry włoskie, floreny holenderskie (zł 0'90 na 100 fl.) oraz guldeny gdańskie. Bez zmiany pozostał kurs koron czeskosłowackich, a jedynie dolary nieznacznie się poprawiły.

Zainteresowanie dolarami gotówkowymi było w okresie sprawozdawczym nadal niewielkie; oficjalnie nienotowane, w obrocie prywatnych wykazują pewien spadek kursu — do zł 8'9075 za \$ 1.

	Kurs najwyż- szy	Kurs najniż- szy	Kurs w dn. 15/X
	w zł		
Dolary St. Zjedn.	\$ 1 8'915	8'912	8'914
" " " telegr.	\$ 1 8'92	8'916	8'919
Funty szterlingi	£ 1 30 78	30 67½	30 70
Franki francuskie	100 fr. 35'06	34'96½	34 98
Franki szwajcarskie	100 fr. 172'65	172'10	172'10
Belgi	100 blg. 123'85	123'85	123'85
Korony czeskosłowackie	100 kor. 26'41	26'40	26 41
Liry włoskie	100 lir. 45'68	45'65	45'65
Floreny holenderskie	100 fl. 359'50	358'40	358'45
Guldeny gdańskie	100 guld. 173'65	173'60	—

W dziale papierów lokacyjnych państwowych panowała w okresie sprawozdawczym tendencja utrzymana, tak iż w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego większość kursów pozostała bez zmiany lub też wykazuje minimalne odchylenia. Wyżej nieco cenione były: 1% Pożyczka Inwestycyjna serie o zł 0'75, 3% Pożyczka Budowlana o zł 0'25, 4% Pożyczka Dolarowa o zł 0'25; zniżkowały: 4% Pożyczka Inwestycyjna sztuki o zł 1'00 oraz 5% Pożyczka Konwersyjna o 0'5%. Kursy 5% Pożyczki Konwersyjnej Kolejowej, 6% Pożyczki Dolarowej, 7% Pożyczki Stabilizacyjnej, 10% Pożyczki Kolejowej oraz listów zastawnych i obligacji banków państwowych utrzymały się na dotychczasowym poziomie.

Zainteresowanie listami zastawnymi nie uległo w okresie sprawozdawczym zmniejszeniu; przy tendencji dość spokojnej kursy naogół nie ulegały większemu wahaniom. Z listów ziemskich i miejskich nieco słabiej kształtował się kurs 4% L. Z. T-wa Kredytowego Ziemskiego oraz 5% L. Z. T-wa Kredytowego m. Warszawy, tracąc po 0'5%, pozostałe zaś wykazują niewielką poprawę. Z pośród listów zastawnych prowincjonalnych dobrym popytem cieszyły się 10% L. Z. T-wa Kredytowego m. Lublina oraz także listy m. Radomia, uzyskując poprawę o 1%; nieco słabiej kształtowały się 8% L. Z. T-wa Kredytowego m. Łodzi, zniżkując o 0'75%. Z pośród listów zastawnych w walucie obcej nadal notowano tylko 7% L. Z. T-wa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie 1928 r., których kurs obniżył się o 0'5%.

Dział obligacyjny miał w okresie sprawozdawczym niewielkie obroty: notowano 8% Obligacje Polskiego B-ku Komunalnego III em. — po kursie niezmiennym, oraz VIII i IX 6% Obligacje Pożyczki Konwersyjnej m. Warszawy 1926 po kursie niższym o 1%.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj- wyższy	Kurs naj- niższy	Kurs w dn. 15 X
	w zł			
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	38'75	38'35	—
4% " Dolarowa	\$ 5	50'00	49'35	49'75
4% " Inwestycyjna	zł w zł. 100	97'50	96'25	—
4% " " serie	zł w zł. 100	105'00	103'00	—
	w % nominalu			
5% Pożyczka Konwersyjna	zł	41'00	40'50	—
5% " Konwers. Kol.	zł	31'75	31'75	—
6% " Dolarowa	\$	57'00	54'75	57'00
7% " Stabilizacyjna ¹⁾	\$	62'00	52'50	53'13
				-54'00
				53'25

¹⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.

10%	Pożyczka Kolejowa	fr. w zł.	100'25	100'00	—	
7%	L. Z. Państ. Banku Roln.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25	
8%	" " " "	zł w zł. 1927	94'00	94'00	94'00	
7%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25	
8%	" " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00	
7%	Obl. Kom " " "	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25	
8%	" " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00	
8%	" Bud. " " "	zł w zł. 1927	93'00	93'00	—	
8%	Obl. Polskiego Banku Komunalnego III em.	zł w zł. 1924	93'00	93'00	—	
4%	L. Z. T-wa Kred. Ziems.	zł	29'50	29'00	—	
4½%	" " " " " "	zł	38'50	38'00	—	
7%	L. Z. T-wa Kred. Ziems. w Warszawie 1928 r.	\$ w zł.	50'50	50'50	—	
4½%	L. Z. T-wa Kred. m. Warsz.	zł	45'25	44'35	45'25	
5%	" " " " " "	zł	48'00	48'00	—	
8%	" " " " " "	zł	59'75	58'00	58'50	
5%	" " " " " Częstoch.	zł	42'00	39'50	—	
10%	" " " " " Lublina	zł	57'00	57'00	—	
8%	" " " " " Łodzi	zł	55'75	55'75	—	
10%	" " " " " Radomia	zł	57'75	57'25	57'75	
10%	" " " " " Siedlec	zł	53'50	53'50	—	
VIII i IX 6%	Obl. Pożyczki Konwers. m. Warszawy 1926 r.	zł	32'00	32'00	32'00	

ZŁOTY ZAGRANICA

1932	Gdańsk ¹⁾	Berlin ¹⁾	Wiedeń ¹⁾	Paryż ¹⁾	Zurych ¹⁾
10/X	57'50—57'61	47'175—47'375	79'31—79'79	—	58'00
11/ "	57'56—57'68	" "	" "	285'00	57'90
12/ "	57'61—57'73	47'15—47'35	" "	285'50	"
13/ "	57'58—57'70	" "	" "	286'00	58'00
14/ "	57'59—57'71	" "	" "	—	"
15/ "	57'57—57'68	" "	" "	—	"

1932	London ²⁾	Praga ¹⁾	New York ¹⁾	Amsterdam ¹⁾
10/X	30'75	377'30 — 379'30	—	—
11/ "	"	377'50 — 379'50	—	—
12/ "	"	377'70 — 379'70	—	—
13/ "	30'68	377'375 — 379'375	—	—
14/ "	"	377'20 — 379'20	—	—
15/ "	30'75	" "	—	—

POŻYCZKI POLSKIE

NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH³⁾

	26/IX—1/X	3—8/X	10—15/X
	(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach obroty)		
New -York			
6% dolarowa 1920	52½—51¼—52½ (30.000)	55—52½—55 (34.000)	54½—53½—54½ (9.000)
8% Dillon. 1925	58½—57½—58 (19.000)	59—57¼—58½ (49.000)	58½—57½—58 (44.000)
7% stabilizac. 1927	52¾—51—51½ (123.000)	52—51½—51¾ (123.000)	52½—51¼—52 (70.000)
7% Warszawy 1928	41¼—40¼—40¼ (19.000)	40⅞—40—40¼ (19.000)	41—39⅞—41 (34.000)
7% śląska 1928	43—40¼—43 (28.000)	42—41⅞—41⅞ (29.000)	42—41—41 (4.000)
London			
7% stabilizac. 1927	74'80—72'80—73'80	74'65—72'65—73'65	75'51—72'51—74'51
Zurych			
7% stabilizac. 1927	53'00—50'00—52'85	53'00—52'00—53'00	55'00—54'00—54'00
Paryż			
7% stabilizac. 1927	—	—	—

¹⁾ Za zł 100.

²⁾ Za £ 1.

³⁾ Kursy — w %-ach nominalu; obroty — w jednostkach walutowych danego kraju (we Włoszech — w tysiącach).

Medjolan			
7% włoska 1924	96'00—95'60—96'00 (75)	96'00—95'90—96'00 (550)	97'00—95'80—97'00 (560)

Z BANKU POLSKIEGO

ZNIŻKA STOPY DYSKONTOWEJ. — Na posiedzeniu Rady Banku Polskiego w dn. 20 b. m. została uchwalona zniżka z dniem 21 b. m. stopy dyskontowej z 7½% na 6% oraz stopy dla zastawów i kredytu otwartego, t. zw. stopy lombardowej — z 8½% na 7%.

Uchwała Rady Banku wynika z jednej strony z potrzeby potanienia kredytu dla życia gospodarczego, z drugiej zaś strony pozostaje w związku z utrzymującą się od paru miesięcy poprawą sytuacji Banku Polskiego, a mianowicie stałym wzrostem rezerw złoto-walutowych oraz w związku z silnym spadkiem portfelu wekslowego.

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 10 PAŹDZIERNIKA 1932 R.

— Pierwsza dekada października wykazuje dalsze postępowanie procesu likwidacji tezauryzacji. Podaż złotych monet utrzymywała się na wysokim poziomie tak, że skup złota przez oddziały Banku Polskiego osiągnął poważną kwotę zł 2'3 miljn. Jednocześnie wzmożła się silnie podaż banknotów dolarowych — tak, że Bank skupił ich w I dekadzie października za zł 1'3 miljn. Ogólne obroty walutowe kształtowały się również bardzo pomyślnie, przyczem skup walut i dewiz był nieomal dwa razy większy od sprzedaży ich przez Bank.

W związku z powyższym zwiększały zarówno rezerwy złota jak i walutowe instytucji emisyjnej. Zapas złota wzrósł mianowicie o wspomniane wyżej zł 2'3 miljn., przyczem zwyżka dotyczy, oczywiście, tylko zapasu złota w skarbcu Banku (z zł 282'5 miljn. do zł 284'8 miljn.), natomiast zapas złota zagranicą pozostał w dalszym ciągu (od dn. 10/VIII r. b.) niezmienny w wys. zł 206'3 miljn. Rezerwy walutowe Banku zwiększyły się w dekadzie sprawozdawczej z zł 138'0 miljn. do zł 143'9 miljn., przyczem rezerwy, wchodzące w skład pokrycia złoto-walutowego obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, wzrosły o zł 0'2 miljn. do zł 35'6 miljn., rezerwy zaś, niezaliczone do tego pokrycia (a tylko — zresztą niecałkowicie — do bankowego pokrycia obiegu banknotów) — zwiększyły się o zł 5'6 miljn. do zł 108'2 miljn.

Zmiany w stanie rezerw złoto-walutowych, stanowiących pokrycie obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań, w I dekadzie października i w okresie miesięcznym, od końca I dekady września poczynając, ilustruje następujące zestawienie (w tys. zł):

	10/IX	30/IX	10/X
Złoto	479.199	488.840	491.129
Waluty i dewizy netto . . .	47.201	35.400	35.640
Razem:	526.400	524.240	526.769

Jak widzimy, pokrycie złoto-walutowe w I dekadzie października osiągnęło poziom taki sam jak przed miesiącem i prawie taki sam jak w końcu I dekady lipca r. b. (zł 527'7 miljn.), t. j. przed 3 miesiącami, a było wyższe niż przed 2 miesiącami (zł 520'8 miljn.).

W stosunku do sumy obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań powyższe pokrycie złoto-walutowe wynosiło w dn. 10/X 44'13%, gdy w dn. 30/IX 43'42% i w dn. 10/IX 43'15% (pokrycie, przepisane statutem — 40%). Pokrycie samem złotem wynosiło: w dn. 10/X 41'14%, w dn. 30/IX 40'48% i w dn. 10/IX 39'28% (pokrycie statutowe — 30%).

Wzrost procentu pokrycia był w dekadzie sprawozdawczej stosunkowo większy niż sumy pokrycia (rezerw złoto-walutowych), a to z tego względu, że jednocześnie skurczyła się suma obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku z zł 1.207'4 miljn. do zł 1.193'8 miljn. Właściwie zmniejszył się, jak zwykle na początku miesiąca, tylko jeden składnik tej sumy — obieg biletów bankowych — z zł 1.055'8 miljn. do zł 1.025'6 miljn., podczas gdy drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — wykazał jednocześnie wzrost — z zł 151'6 miljn. do zł 168'2 miljn.

Wzrost zobowiązań powstał wyłącznie wskutek zwyżki lokat żyrowych, gdyż pozycja „różne rachunki” nietylko nie zwięks-

szyla się, ale wykazała nawet spadek (z zł 15'3 miljn. do zł 11'1 miljn.). Otóż, zwyżka pozostałości na rachunkach żyrowych (normalne zjawisko po ultimo) wyniosła zł 17'7 miljn. i doprowadziła ogólną sumę lokat żyrowych do poziomu wyższego niż w odpowiednim okresie poprzednich miesięcy (zł 154'1 miljn. w dn. 10/X wobec zł 148'6 miljn. w dn. 10 IX, zł 141'2 miljn. w dn. 10/VIII, zł 150'5 miljn. w dn. 10/VII, zł 132'6 miljn. w dn. 10/VI i t. d.), choć jeszcze dość znacznie niższego niż przed rokiem (w dn. 10/X 1931 r. — zł 183'9 miljn.). Zwyżka lokat w I dekadzie dotyczy zarówno lokat kas państwowych, które podniosły się z zł 19'6 miljn. do zł 20'8 miljn. (w dn. 10/IX 1932 r. tylko zł 4'3 miljn., a w dn. 10/X 1931 r. zł 25'2 miljn.), jak i lokat na rachunkach prywatnych, które zwyżkowały z zł 116'7 miljn. do zł 136'3 miljn. (w dn. 10/IX 1932 r. zł 144'3 miljn. i w dn. 10/X 1931 r. zł 158'7 miljn.).

Spadek obiegu w I dekadzie października o zł 30'2 miljn., t. j. o blisko 3% (w I dekadzie września o zł 32'6 miljn., w I dekadzie sierpnia tylko o zł 20'8 miljn., w I dekadzie lipca tylko o zł 21'5 miljn. i t. d.) — do poziomu o zł 23'5 miljn. niższego niż przed miesiącem, a o zł 161'4 miljn. niższego niż przed rokiem — stanowi przedewszystkiem odpowiednik wzrostu lokat na rachunkach żyrowych oraz silnego skurczenia się kredytów Banku. Hamująco na spadek obiegu oddziaływał znaczny dopływ złota i walut do Banku.

Portfel weksli krajowych (t. j. suma kredytów dyskontowych wykorzystanych) zmniejszył się w dekadzie sprawozdawczej o zł 31'0 miljn., a więc znacznie silniej niż w tym samym okresie we wrześniu (zł 20'8 miljn.), sierpniu (zł 23'2 miljn.), lipcu (zł 7'0 miljn.), czerwcu (zł 1'3 miljn.) i t. d. Suma portfela okazała się w dn. 10/X o zł 36'8 miljn. niższą niż przed miesiącem i o zł 30'2 miljn. niższą niż przed rokiem. Suma pożyczek zastawowych skurczyła się w I dekadzie października o zł 19 miljn., osiągając poziom o zł 2'0 miljn. niższy niż przed miesiącem, lecz o zł 4'8 miljn. wyższy niż przed rokiem. Portfel weksli zagranicznych (głównie z tytułu eksportu) wykazał w I dekadzie października spadek o zł 1'0 miljn. (w ciągu roku obniżył się o zł 38'8 miljn.).

Z innych — poza kredytami — pozycji bankowego pokrycia obiegu — zapas monet srebrnych i bilonu, przejętych przez Bank na własność, wykazał w dekadzie sprawozdawczej niewielki spadek — o zł 0'4 miljn., jeszcze mniejszy spadek — o zł 0'3 miljn. — wykazał zapas papierów procentowych własnych, dług zaś Skarbu Państwa (kredyt bezprocentowy) pozostał niezmienny w wys. zł 90 miljn.

Całe bankowe pokrycie obiegu przedstawiało się następująco (w tys. zł):

	10/IX	30 IX	10/X
Weksle	636 833	623.005	591.959
Weksle zagraniczne	77.261	74.211	73.232
Polskie monety srebrne i bilon	47 225	46.202	45 800
Pożyczki zabezpieczone zastawami	116.074	118.276	116.340
Papiery proc. własne	13.404	13.532	12.351
Dług Skarbu Państwa	90.000	90.000	90.000
Razem:	980.796	965.225	930.582

Obieg pieniędzy skarbowych wykazał w I dekadzie października — odmiennie niż obieg biletów Banku Polskiego — lekką zwyżkę, mianowicie z zł 288'5 miljn. do zł 289'8 miljn. Na sumę tę składa się: 1) obieg monet srebrnych (10., 5., 2- i 1-złotowych) w wys. zł 200'5 miljn. (w dn. 30/IX zł 200'1 miljn.), 2) obieg bilonu niklowego i brązowego w wys. zł 89'3 miljn. (w dn. 30/IX zł 88'4 miljn.).

Z PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO

PRZEKAZANIE NADZORU NAD BANKIEM ROLNYM MINISTROWI SKARBU. — Państwowy Bank Rolny, podlegający dotychczas Ministrowi Reform Rolnych, w najbliższych dniach przejdzie pod nadzór Ministra Skarbu, co dokonane zostanie na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzplitej, zmieniającego ustawę z dn. 10/VI 1932 r. w przedmiocie utworzenia P. B. R. Podporządkowanie tego Banku Ministrowi Skarbu było rzeczą spodziewaną ze względu na to, że Minister Skarbu koncentruje w swych rękach całokształt polityki kredytowej wszystkich instytucji państwowych, jak również posiada nadzór nad bankami prywatnymi. Od dłuższego już czasu kwestja ta była omawiana pomiędzy zainteresowanymi czynnikami; zniesienie Ministerstwa Reform Rolnych przyspieszyło decyzję.

Konsekwencją przekazania nadzoru nad P. B. R. Ministrowi Skarbu będzie szereg zmian, które rozporządzenie Prezydenta Rzplitej wprowadzi do ustawy, będącej podstawą prawną funkcjonowania Banku. M. in. statut P. B. R., rozwijający przepisy ustawy i określający szczegółowo działalność Banku, wydawany będzie i zmieniany w przyszłości przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych. Celem wykonywania nadzoru Minister Skarbu będzie miał prawo mianować swego komisarza i jego zastępców. Prawo powołania komisarza przysługiwać będzie również Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych, w celu przestrzegania zgodności działalności Banku, związanej z wykonywaniem ustroju rolnego, z odnośnymi przepisami prawnymi. Nadmienić należy, że zadania P. B. R. nie ulegną zmianie. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 3 ustawy, zadaniem Państwowego Banku Rolnego jest „popieranie i prowadzenie parcelacji, osadnictwa i regulacji rolnych, popieranie rozwoju rolnictwa i współdziałanie w organizacji kredytu rolniczego, tudzież administrowanie funduszami, przeznaczonemi na powyższe cele, na zasadach, ustalonych przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami”. Bankowi może być również powierzona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów likwidacja spraw instytucji państwowych, bądź przez Państwo gwarantowanych, które udzielały kredytu na cele agrarne.

Poza przekazaniem nadzoru nad P. B. R. Ministrowi Skarbu nowelizacja ustawy z dn. 10/VI 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego („Dz. Ust. R. P.” Nr. 75/1931, poz. 609) obejmie również szereg innych kwestyj, związanych z działalnością Banku. Unormowane zostanie prawo Banku do tworzenia oddziałów i przedstawicielstw, określony — zgodnie z obecnym stanem rzeczy — kapitał zakładowy Banku na zł 130 miljn., ustalone w sposób bardziej jasny fundusze Banku, uregulowany sposób pokrycia wydatków, związanych z administracją powierzonych Bankowi funduszy, oraz przeprowadzone zostaną inne zmiany, związane z zastosowaniami ulgami dla rolnictwa,

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEN POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

ANGLJA

SYTUACJA FINANSOWA. — Niezwykle powodzenie konwersji angielskich pożyczek państwowych, a w szczególności War Loan 5%, wywarło poważny wpływ na kształtowanie się sytuacji angielskich

rynków pieniężnych oraz na wzmocnienie pozycji brytyjskiego kredytu państwowego. Na rynku pieniężnym panuje wielka płynność, a weksle państwowe plasowane są przy stopie procentowej 1/2%. Nic dziwnego, iż w tych warunkach Rząd brytyjski przystąpił do emisji nowej pożyczki, mającej

pokryć £ 140 miljn. bonów skarbowych 4'5%, których termin spłacenia przypadał na dz. 1/XII r. b. W tym celu zapowiedziana została emisja £ 150 miljn. bonów skarbowych al pari, oprocentowanych na 2% i płatnych najpóźniej w 1938 r. Emisja pożyczki tej została w ciągu krótkiego

okresu czasu pokryta w całości, w gotówce. Wskazuje to na niezwykłą wprost płynność rynku. Ażeby spotkać drugą emisję pieniężną, tak nisko oprocentowaną, trzeba cofnąć się do ostatnich lat XIX stulecia.

Wobec sukcesu nowej emisji na giełdzie natychmiast wystąpiła zwyżka kursów angielskich papierów państwowych. M. in. 3½-procentowa pożyczka wojenna podniosła się do 102%. Przyczyna zwyżki tej leży również w tem, iż obecnie nie należy już obawiać się emisji pożyczki długoterminowej dla uzyskania środków w wysokości £ 160 miljn. na spłatę pożyczki wojennej, której termin płatności przypada również na dz. 1/XII. Możliwa jest jedynie ewentualność emitowania w tym celu nowej pożyczki średnio-terminowej.

Najważniejszy rezultat operacji konwersyjnej, polegający na odciążeniu budżetu państwowego, nie wystąpi jeszcze w bieżącym roku budżetowym. Uzyskana bowiem dzięki operacji konwersyjnej oszczędność w wysokości £ 23 miljn. w całej pełni uwydatni się dopiero w budżecie przyszlorocznym, gdyż w r. b. przypadają jeszcze płatności 1% bonusu konwersyjnego, który zaabsorbuje £ 18 miljn. Z tego względu nadzieje na zmniejszenie nacisku podatkowego zdają się być przedwczesne. Uwzględnić również należy problem spłaty długów wojennych Ameryce. Jakkolwiek Kanclerz Chamberlain nie uwzględnił w budżecie kwietniowym płatności na ten cel, to jednak Anglja mimo układów lozańskich zamierza w dn. 15/XII spłacić należne raty Ameryce, gdyż do dn. 15/IX nie skorzystała z możliwości przesunięcia swych płatności kapitałowych. Ogółem płatności te wyniosą w dn. 15/XII £ 33 miljn., z czego jedynie £ 8½ miljn. przypada na amortyzację kapitałów, reszta zaś na procenty, które i tak nie mogą ulec pronomagacie.

Środki na spłatę długów amerykańskich mają być uzyskane albo w formie przedłożenia dodatkowego budżetu i uzyskania niezbędnej kwoty z wpływów skarbowych, albo też w drodze emisji na ten cel bonów skarbowych. Niezależnie od tego, która z tych dróg będzie obrana, płatności długów amerykańskich obciążą znacznie sytuację finansów państwowych. Sytuacja ta nie przedstawia się zbyt pomyślnie, gdyż deficyt budżetowy od początku roku budżetowego wynosi już około £ 100 miljn.

Jest to w pierwszym rzędzie wynikiem zbyt optymistycznej oceny przez Kanclerza preliminowanych wpływów podatkowych na początku roku budżetowego. Wystąpienie zaś poprawy na odcinku gospodarczym mogłoby znaleźć oddźwięk w sytuacji skarbowej dopiero w roku przyszłym.

Jak dotychczas, wzrosły jedynie nieco wpływy z opłat stemplowych, w związku z ożywieniem ruchu giełdowego, a również i wpływy celne odpowiadają mniej więcej preliminowanym kwotom. Wysoce jednak wątpliwe jest, by wzrost wpływów w ostatnim miesiącu roku budżetowego mógł doprowadzić do zrównoważenia budżetu. To też, jeżeli nie dojdzie do przedłożenia dodatkowego budżetu, oczekiwać należy, iż Rząd angielski zmuszony będzie do dalszego kroczenia po linii polityki deflacyjnej na odcinku finansów państwowych, przede wszystkim przez dalsze oszczędności po stronie wydatków. Ostatnie oświadczenia angielskich sfer kierujących zdają się zresztą wyraźnie zapowiadać posunięcia w tym kierunku.

Dr. B. Rm.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Umowa handlowa angielsko-sowiecka została przez Anglję wymówiona, z podkreśleniem chęci do zawarcia nowego układu. Przyczyną są klauzule traktatu z Kanadą, nakładające na Anglję obowiązek ograniczenia importu, który naskutek działalności państwowej uniemożliwia skuteczne działanie preferencji brytyjskich.

— W Austrii utworzono ostatnio instytucję dla finansowania transakcyj sowieckich p. f. „Oetag”. Tem nie mniej mnożą się głosy niezadowolenia z racji pogłębiającej się bierności bilansu z Sowietami; projektowane jest więc wprowadzenie zakazu importu towarów sowieckich, przede wszystkim kaloszy i konserw.

— W Luksemburgu rozpoczęły się rokowania holendersko-belgijsko-luksemburskie w sprawie kontyngentów w okresie przejściowym, przed wejściem w życie układu z Ouchy.

— W trakcie niemiecko-czechosłowackich rokowań handlowych przedłużono umowę chmie-

lową, wygasającą z końcem września r. b., oraz uzgodniono niektóre kwestje weterynaryjne.

— Czechosłowacja zredukowała przywóz węgla niemieckiego do 60%. Mają się rozpocząć rokowania o zmianę dotychczasowej umowy w sensie korzystniejszym dla Niemiec.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH.—Ceny w okresie od 1 do 15 października r. b. kształtowały się następująco (w \$ za 100 kg):

	1-8/X	9-15/X	Wzrost (+) Spadek (-)
Pszenica:			
Berlin . . .	4'83½	4'78	- 1'2
Praga . . .	4'49½	4'48	- 0'3
Chicago . .	1'88	1'84	- 2'1
Buenos Aires	2'92	2'83	- 3'0
Liverpool .	2'27	2'27	-
Wiedeń . .	4'87	4'94	+ 1'2
Hamburg . .	2'19	2'14	- 2'2

	Żyto:		
Berlin . . .	3'74	3'74	-
Praga . . .	3'17	3'17	- 0'2
Chicago . .	1'33	1'33	-
Wiedeń . .	3'38	3'38	-
Hamburg . .	1'62	1'60	- 1'2

	O wies:		
Berlin . . .	3'27	3'26	- 0'5
Praga . . .	2'40	2'36	- 1'5
Chicago . .	1'15	1'12	- 2'6
Buenos Aires	2'35½	2'34½	- 0'4
Liverpool .	2'57	2'48	- 3'5
Wiedeń . .	2'74½	2'73	- 0'4
Hamburg . .	1'79½	1'75	- 2'7

	Jęczmień browarowy:		
Berlin . . .	4'26	4'29	+ 0'5
Praga . . .	2'61½	2'61½	-
Chicago . .	1'38	1'33	- 3'6
Wiedeń . .	3'65	3'65	-
Hamburg . .	1'58	1'55½	- 1'2

	Jęczmień zwykły:		
Berlin . . .	4'04	4'05	+ 0'2

PRZEDRUK DOZWOLONY, LEZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 412-66 (Red.), 412-73 i 335-35 (Adm.), 11-92-68 (Druk.).

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu.

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie— \mathcal{Z} 15, półrocznie — \mathcal{Z} 30, rocznie — \mathcal{Z} 60; **ZAGRANICA:** kwartalnie — \mathcal{Z} 25, półrocznie — \mathcal{Z} 50, rocznie — \mathcal{Z} 100.

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki \mathcal{Z} 1 200; II i III str. okł.— \mathcal{Z} 900; ½ str. okł.— \mathcal{Z} 500; str. zwycz.: 1 str.— \mathcal{Z} 600, ½ str.—350, ¼ str.— \mathcal{Z} 200, 1/8 str.— \mathcal{Z} 110. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓLEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str.— \mathcal{Z} 200, ½ str.— \mathcal{Z} 110, 1/3 str.— \mathcal{Z} 80, ¼ str.— \mathcal{Z} 70, 1/8 str.— \mathcal{Z} 55, 1/16 str.— \mathcal{Z} 40, 1/16 str.— \mathcal{Z} 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor Naczelny: **CZESŁAW PECHE**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Sekretarz Redakcji: **BOHDAN WITWICKI**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHAŁSKI

Redaktor działu relinowego:
LEONARD KRAWULSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIEYSZTOR

Wydawca: **MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU**

WPISY DO REJESTRU HANDLOWEGO

SĄDU OKRĘGOWEGO W WARSZAWIE

A. — FIRMY JEDNOOSOBOWE, SPÓŁKI FIRMOWE I KOMANDYTOWE

R. H. A XXXIV 296: „Wu-Ka-De” Maurycy Wilner” w Warszawie, Towarowa 52. Sprzedaż węgla, drzewa i koksu. Istnieje od 1932 r. Właściciel Maurycy Wilner z Warszawy.

R. H. A XXXIV 297: „Athena” Mojżesz Forma” w Warszawie, Chmielna 49. Drobna sprzedaż materiałów galanteryjnych i perfumeryjnych. Istnieje od 1932 r. Właściciel Mojżesz Forma z Warszawy.

R. H. A XXXIV 298: „Zelda Oliwensztejn” w Warszawie, Franciszkańska 30. Drobna sprzedaż skór miękkich. Istnieje od 1932 r. Właścicielka Zelda Oliwensztejn z Warszawy.

R. H. A XXXIV 299: „Bolesław Tarkowski” w Warszawie, Krak.-Przedm. 13. Magazyn jubilerski. Istnieje od 1932 r. Właściciel Bolesław Tarkowski.

R. H. A XXXIV 300: „Leja Ciechanowska” w Warszawie, Grójecka 98. Drobna sprzedaż wyrobów tytoniowych i artykułów spożywczych. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Leja Ciechanowska z Warszawy.

R. H. A XXXIV 301: „Władysław Borek” w Warszawie, Mokotowska 57. Hurtowo-komisowa sprzedaż węgla. Istnieje od 1925 r. Właściciel Władysław Borek z Warszawy.

R. H. A XXXIV 302: „Fejwel Widerszal” w Warszawie, Nalewki 19. Wytwórnia bielizny welonów i szali. Istnieje od 1924 r. Właściciel Fejwel Widerszal z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy, a małżonką jego Łają z domu Gezuntheim nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 26 października 1911 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIV 303: „Juventus” Biuro Handlowe dla Eksploatacji Wynalazków dr. Roman Ekes” w Warszawie, Marszałkowska 95. Eksploatacja wynalazków własnych i obcych, przedstawicielstwa i sprzedaż artykułów własnego patentu- aparatu Nr. 111. Istnieje od 1932 r. Właściciel dr. Roman Ekes z Warszawy.

R. H. A XXXIV 304: „Anszel Kolniczański” w Warszawie, Namiestnikowska 2, sklep, Solna 9. Zakup bydła i cieląt oraz sprzedaż mięsa. Istnieje od 1919 r. Właściciel Anszel Kolniczański z Warszawy.

R. H. A XXXIV 305: „Dawid Jagoda” w Nowym Rembertowie, ul. Skorupki 38. Handel win, wódek i towarów kolonialnych. Istnieje od 1932 r. Właściciel Dawid Jagoda z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy, a małżonką jego Mindlą z domu Milgram, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 14 grudnia 1927 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIV 306: „Josek Gelblum” w Warszawie, Grzybowska 38. Fabryka wyrobów żelaznych i okuć budowlanych. Istnieje od 1932 r. Właściciel Josek Gelblum z Warszawy.

R. H. A XXXIV 307: „A. Wajsman” w Grójcu, Mogielnicka 16a. Handel drzewem materjalnem, oraz budowlanem. Istnieje od 1910 r. Właściciel Abram Wajsman z Grójca.

R. H. A XXXIV 308: „Josef Kubeł” w Warszawie, Bonifraterska 11. Drobna sprzedaż oleju. Istnieje od 1932 r. Właściciel Josef Kubeł z Warszawy.

R. H. A XXXIV 310: „Bar Rozkosz” Roman Czubek” w Warszawie, Szpitalna 7. Istnieje od 1932 r. Właściciel Roman Czubek z Brwinowa pow. błońskiego.

R. H. A XXXIV 311: „D. Goldglass” w Warszawie, Wolska 46. Drobna sprzedaż desek. Istnieje od 1916 r. Właściciel Szyja-Dawid Goldglass z Warszawy.

R. H. A XXXIV 312: „Reprezentacja Browaru Okocimskiego Jerzy Mianowski” w Warszawie, Bryłowska 16/18. Rozlewnia i hurtowa sprzedaż piwa, oraz wytwórnia wody sodowej. Istnieje od 1932 r. Właściciel Jerzy Mianowski z Warszawy.

R. H. A XXXIV 313: „Inż. Kazimierz Skarzyński” w Warszawie, Uniwersytecka 1. Przedstawicielstwo firm zagranicznych. Istnieje od 1928 r. Właściciel inż. Kazimierz Maksymiljan Skarzyński z Warszawy.

R. H. A XXXIV 314: „Chaim Drykerman” w Warszawie, Nalewki 22. Sprzedaż obuwia gumowego i skózanego. Istnieje od 1932 r. Właściciel Chaim Drykerman z Warszawy.

R. H. A XXXIV 315: „Luxus-But” Dora Gliksberg” w Warszawie, Leszno 27. Drobna sprzedaż obuwia. Istnieje od 1932 r. Właścicielka Dora Gliksberg z Warszawy. Pomiedzy Joelem Gliksbergiem, a małżonką jego Dorą-Tobą Apfelbaum z domu Cypała, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 13 marca 1928 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIV 316: „Pracownia Jubilersko-Galanteryjna „Gloria” Maurycy Kirszbraun” w Warszawie, Grzybowska 18. Istnieje od 1927 r. Właściciel Maurycy Kirszbraun z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy, a małżonką jego Chają Ruchlą z domu Kupercyn, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 25 marca 1932 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIV 317: „Majer Szydłower i Majer Sztulman” w Warszawie, Przechodnia 6. Sprzedaż papieru i materiałów piśmiennych. Wspólnicy: Majer Szydłower z Warszawy, Majer-Szulim Sztulman z Siedlec. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 15 maja 1932 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, czeki, umowy, pełnomocnictwa, żyra i inne zobowiązania, podpisują obaj wspólnicy łącznie. Rachunki, korespondencję zwykłą, pokwitowania z odbioru towarów i t. p. podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Majerem Szydłowerem, a małżonką jego Marjem z domu Mordchelewicz nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 26 lutego 1914 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku. Pomiedzy Majerem-Szulimem Sztulmanem, a małżonką jego Leją z domu Tabakman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 20 sierpnia 1931 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIV 320: „S. Muszyński i N. Szajdholc” w Warszawie, Miodowa 25. Sprzedaż okryć damskich i futer na rachunek własny i komisowo. Wspólnicy: Sruł Muszyński, Nuta Szajdholc, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 lipca 1932 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, czeki, umowy i korespondencja zawierająca zobowiązania, podpisują obaj wspólnicy łącznie. Ży-

ra, korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności, wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek, pieniędzy, ładunków, oraz pełnomocnictwa do prowadzenia spraw sądowych i administracyjnych, podpisuje każdy ze współników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiędzy Srulem Muszyńskim, a małżonką jego Sonią-Perłą z domu Kalina, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 3 marca 1914 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku. Pomiędzy Nutą Szajdholcem, małżonką jego Heleną z domu Wizenfeld, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 4 sierpnia 1923 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIV 321: „Lucyna Guzik i S-ka, Fabryka Wód Mineralnych i Napij Gazowych, dawniej Jan Iwański, Spółka Firmowa” w Warszawie, Twarda 34. Wspólnicy: Lucyna Guzik, Władysław Bein, oboje z Warszawy. Dawidowi Guzikowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie ze współnikiem Władysławem Beinem. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 7 czerwca 1932 r. Do reprezentowania spółki upoważniony jest każdy ze współników. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisują oboje wspólnicy łącznie.

R. H. A XXXIV 322: „M. Kleinman” w Warszawie, Grzybowska 10. Sprzedaż fornierów i dykt. Istnieje od 1912 r. Właściciel Mordchaj Kleinman (Klajman) z Warszawy.

R. H. A XXXIV 329: „Łódzka Manufaktura, właściciel Sz. H. Rabinowicz” w Łodzi, Piotrkowska 60. Oddział w Warszawie, Gęsia 6. Kupno i sprzedaż towarów manufakturowych. Istnieje od 1922 r. Właściciel Szlama-Henoch Rabinowicz z Sosnowca. Dawidowi Stahlowi z Łodzi udzielono samodzielnej prokury. Firma zarejestrowana w Łodzi dnia 15 czerwca 1922 r. R. H. A. 7531.

R. H. A XXXIV 330: „Polsko-Amerykańskie Zakłady Przetworów Przemysłowych inż. Marcelej Widerszal” w Warszawie, Królewska 31. Generalna reprezentacja firm: „International Chemical Company Philadelphia U. S. A.”, „American Chemical Paint Company Ambler U. S. A.”, „Compagnie Française de Produits Industriels Asnieres (Seine)”, wyrób i sprzedaż środków do odrdzewiania, technicznego odtłuszczania i czyszczenia przemysłowego oraz reprezentacje innych firm krajowych i zagranicznych. Istnieje od 1932 r. Właściciel Marcelej Widerszal z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy, a małżonką jego Ireną z domu Prusicka, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 13 czerwca 1931 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIV 340: „Witold Chmielewski i Spółka” w Warszawie, Chmielna 34. Handel wyrobami żelaznymi, galanteryjnymi i naczyniami kuchennymi. Wspólnicy: Witold Chmielewski, Franciszek-Jan Olewniak, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 28 czerwca 1932 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, plenipotencje, podpisują obaj wspólnicy łącznie. Czeki, pokwitowania, żyra na wekslach, zwykłą korespondencję, podpisuje jeden ze współników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXIII 1: „Inżynier C. Podlecki, W. Słobodziński i S-ka. Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 7.

R. H. A XXXIII 70 (A XXXIV 252): „Hurtownia Perfumeryjno-Apteczna M. Chudak. Spadkobiercy” w Warszawie, Franciszkańska 32. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 kwietnia 1932 r. odroczenie wypłat udzielone firmie przedłużone zostało do dnia 29 lipca 1932 r. Decyzją tegoż Sądu z dnia 20 maja 1932 r. zarządzane zostało otwarcie postępowania układowego. Nadzór sądowy upoważnił Jakóba-Mojżesza Zalcberga do sprzedaży towarów z gotówką, pod-

pisywania korespondencji niezawierającej zobowiązań, kwitowania z odbioru towarów, przesyłek i wszelkiego rodzaju korespondencji z tem, że czeki na P. K. O. i banki, jak również żyra na wekslach i wszelkie zobowiązania oprócz podpisu Jakóba-Mojżesza Zalcberga winny posiadać dla swej ważności podpis nadzorcy sądowego.

R. H. A XXXIII 187: „Ozdopol” Zysia Figa” w Warszawie, Sierakowska 5 m. 2. Pomiędzy właścicielem firmy, a małżonką jego Libą z domu Zajczyk, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 3 lutego 1932 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIII 322: „Dom Handlowo-Ekspedycyjny Bronisław Hirszbein i S-ka. Właściciel Bronisław Hirszbein” w Warszawie, Długa 17. Szulimowi vel Szymonowi Hirszbeinowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A XXXIII 217: „Bolesław Radomski i S-ka” w Warszawie, Marszałkowska 95. Wspólnik Marcelej Roszkowski z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 30 kwietnia 1932 r. za nr. 893 Marcelej Roszkowski przyjęty został do spółki w charakterze współnika firmowego. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, pełnomocnictwa i akty urzędowe podpisują pod stemplem firmy wszyscy czterej wspólnicy łącznie.

R. H. A XXXI 88: „Stefan Drapiński” w Warszawie, Warecka 11. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXXI 186: „Międzynarodowe Biuro Informacyjno-Wywiadowcze „O Connor Detectif” Władysław Dzielski” w Warszawie, Nowogrodzka 36. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXXI 232: „Wiktor Rospedzichowski Apteka” w Warszawie, Elektoralna 35. Na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 26 kwietnia 1932 r. nr. 1737 i 1740 w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Wiktor Rospedzichowski i Franciszek Perkowski, Apteka i Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne w Warszawie”.

R. H. A XXX 368: „Polska Wytwórnia Przetworów Tłuszczowych „Wupete” Abram Engel” w Warszawie, Smocza 37. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Baranieckim w Warszawie dnia 13 maja 1932 r. za nr. 1301 całe przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Pereca Iserowa, który nadal prowadzi takowe pod firmą: „Polska Wytwórnia Przetworów Tłuszczowych „Wupete” Perek Iserow”.

R. H. A XXIX 283: „Biuro Techniczne Cegielski i Iwanicki Inżynierowie” w Warszawie, Górnośląska 16. Wspólniczka: Eugenia Gąsiorowska z Warszawy. Ryszardowi Cegielskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie ze współnikiem Stanisławem Iwanickim. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 10 marca 1932 r. za nr. 966, Ryszard Cegielski ze spółki wystąpił, cedując swój udział nowoprzyjętej wspólniczce Eugenii Gąsiorowskiej.

R. H. A XXVIII 7: „Dcm Handlowo-Przemysłowy Bolesław Mienowski i S-ka, z Działem Szwalni Elektrycznej” w Warszawie, Leszno 74. Mieczysław-Ignacy Majewski zmarł. Spadkobiercami jego są: Helena Majewska wdowa po zmarłym, Stelania-Ludwika Czerkas-Chodosowska, Stanisław-Hpolit Majewski, wszyscy z Warszawy. Pełnomocnikiem spadkobierców zmarłego Mieczysława-Ignacego Majewskiego do prowadzenia przedsiębiorstwa ustanowiona została wdowa Helena Majewska.

R. H. A XXVIII 124: **Apteka Sukcesorów Henryka Kolutowskiego** w Grodzisku Mazowieckim. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Bleszyńskim w Grodzisku Mazowieckim dnia 4 maja 1932 r. za nr. 2414, przedsiębiorstwo wydzierżawione zostało Stanisławowi Węgierskiemu na czas do dnia 1 maja 1932 r. zaś na mocy umowy z dnia 2 maja 1932 r. czas trwania dzierżawy prolongowany został do dnia 1 maja 1933 r.

R. H. A XXVI 10: **„Władysław Adamczewski i S-ka”** w Warszawie, Kopernika 5. Wspólnik Jerzy Krauze z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 29 marca 1932 r. za nr. 1182, Konstanty Krauze ze spółki wystąpił cedując swój udział na rzecz Jerzego Krauze.

R. H. A XXVI 48: **„Transunio”, Spółka Transportowa i Handlowa, współwłaściciele: Grynbaum - Grymiński Aleksander i Dambrot Józef** w Warszawie, Moniuszki 8. Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Moniuszki 4 m. 3.

R. H. A XXIV 225: **„Wincenty Murawski i S-ka, Apteka w Warszawie, Żłota 60.** Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 10 stycznia 1931 r. za nr. 123 Witold Stypiński wystąpił ze spółki cedując swój udział na rzecz Wincentego Murawskiego, który przedsiębiorstwo nadal prowadzi pod firmą: „Apteka mag. farm. Wincentego Murawskiego w Warszawie”.

R. H. A XXIII 70: **„Eska” Kazimierz Siennicki** w Warszawie, Chmielna 29. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Twardej 65.

R. H. A XXIII 137: **„Tadeusz Skośkiewicz i S-ka” w Warszawie, Chmielna 21.** Tadeusz Skośkiewicz mieszka obecnie, przy ul. Jeruzolimskiej 43. Pomiedzy Tadeuszem Skośkiewiczem, a małżonką jego Anielą z domu Synos, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 19 listopada 1931 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIII 199 (A XXXI 365): **„Mechaniczna Fabryka Obuwia „Lion” Pogorieli i Nirenberg” w Warszawie, Chłodna 43.** Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 stycznia 1932 r. zarządono otwarcie postępowania układowego między firmą a jej wierzycielami. Wyrokiem tegoż Sądu z dnia 13 maja 1932 r. zatwierdzony został układ zawarty między firmą a jej wierzycielami. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie w dniu 31 maja 1932 r. za nr. 1179, całe przedsiębiorstwo wraz z aktywami i pasywami przeszło na wyłączną własność Sruła Pogorieli, który nadal prowadzi takowe pod firmą: „Mechaniczna Fabryka Obuwia „Lion” Sruł Pogorieli”.

R. H. A XXIII 239: **„Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Firel” Ladecki, Landa i S-ka” w Warszawie, Sienna 72.** Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Nalewki 5 m. 21, mieszkanie Sz. Kwietnego.

R. H. A XXI 51 (A XXVII 276): **„Ernest Bomse i S-ka” w Warszawie, Galeria Luxemburga.** Na mocy umowy poświadczonej przez notariusza Jasińskiego w Warszawie dnia 1 czerwca 1932 r. za nr. rep. 1017 w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Ernest Bomse i S-ka”.

R. H. A XXI 66: **„Lion” Icek Srebro** w Warszawie, Marszałkowska 147. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXI 82: **„Adolf Sturm i S-ka, Skład Papieru i Drukarnia Antoni Szuster” w Warszawie, Ossolińskich 1.** Wspólnicy: Jerzy Sturm, Euzebjusz Bartuś, Marjan Sieradziński, wszyscy z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem

Zembruskim w Warszawie dnia 7 maja 1932 r. za nr. rep. 693, spadkobiercy zmarłego współnika Władysława Machowskiego ze spółki wystąpili, cedując przypadający im w spadku udział na rzecz nowoprzyjętych współników Euzebjusza Bartusia i Marjana Sieradzińskiego. Na mocy tegoż aktu współniczka Jadwiga Sturmowa część swego udziału scedowała również na rzecz nowoprzyjętego współnika Jerzego Sturma. Do reprezentowania spółki upoważnieni są: Adolf Sturm, Jadwiga Sturmowa, Jerzy Sturm i Euzebjusz Bartuś. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, pełnomocnictwa, akty notarialne i hipoteczne dotyczące nabycia, zbycia i obciążenia majątku spółki, podpisuje Adolf Sturm samodzielnie, lub dwie którekolwiek pozostałe osoby upoważnione do reprezentowania spółki łącznie.

R. H. A XXI 135: **„Adolf Gąsecki i Synowie” w Warszawie, Belgijska 7.** Firma obecnie brzmi: „Mokotowska Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna Adolf Gąsecki i Synowie”.

R. H. A XXI 154 (A XXXIV 7): **„Fabryka Stolarska Jan Bezeżyński” w Warszawie, Grochowska 26.** Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXI 377: **„Drukarnia i Litografia „Saturn” właścicielka Wanda Pessis”.** Na mocy umowy z dnia 20 lutego 1932 r. przedsiębiorstwo wydzierżawione zostało Mieczysławowi Rożańskiemu na czas do dnia 20 lutego 1935 r. z tem, że za wszelkie zobowiązania zaciągnięte przez dzierżawcę w czasie trwania dzierżawy odpowiada dzierżawca osobiście.

R. H. A XXI 408: **„Mordko Temkin” w Warszawie, Marszałkowska 143.** Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 kwietnia 1932 r. Mordko Temkinowi handlującemu pod firmą: „Mordko Temkin” ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Julian Bulzacki, kuratorem zaś adwokat Władysław Hakowski z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym.

R. H. A XXI 421: **„Tadeusz Skośkiewicz” w Warszawie, Al. Jeruzolimskie 41.** Tadeusz Skośkiewicz mieszka obecnie przy ul. Jeruzolimskiej 43. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Anielą z domu Synos nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 19 listopada 1931 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XX 170: **„Abram Podliszewski” w Warszawie, Gęsa 13.** Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 czerwca 1932 r. zmarłemu Abramowi Podliszewskiemu ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Arnold Szpinak, kuratorem zaś adwokat Mieczysław Przedborski z Warszawy.

R. H. A XX 487: **„Jakób Akawie” w Warszawie, Długa 33.** Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIX 137: **„Jechiel Byszkowicz” w Warszawie, Leszno 9.** Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Dorą z domu Barinbaum nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 17 grudnia 1930 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XIX 343: **„Brykner, Fibich i S-ka” w Warszawie, Al. Jeruzolimskie 34.** Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Sulowskim w Warszawie dnia 24 czerwca 1932 r. za nr. 1529, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XVII 231: **„Gobelin” S. Zonszajn i M. Goldberg” w Warszawie, Bagno 1.** Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 30 maja 1932 r. za nr. 877 spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na wyłączną własność Sruła Zonszajna, który nadal takowe prowadzi jednoosobowo pod firmą „Gobelin” właściciel Sruł Zonszajn.

R. H. A XVII 476: „Dom Handlowy Fels Tea Co, właściciel Aron vel Arnold Fels” w Warszawie, pl. Grzybowski 7. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 20 maja 1932 r. Aronowi vel Arnoldowi Felsowi handlującemu pod firmą: „Dom Handlowy Fels Tea Co, właściciel Aron vel Arnold Fels” ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Stanisław Cohn, kuratorem zaś adwokat Mieczysław Warm z Warszawy.

R. H. A XVI 23: „Feliks Lange Fabryka Białoskórnicza Sukcesorzy Bracia Lange” w Warszawie, Gęsta 18. Józefowi-Felksowi Lange z Warszawy udzielono prokury. Weksle, czeki, indosy, akty notarialne, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencje niezawierające zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy, korespondencji, przesyłek i towarów podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XVI 94: „M. Seidler i F. Lew” w Warszawie, Nalewki 18 m. 7. Odroczenie wypłat ustało.

R. H. A XVI 274: „Zakłady Radjotechniczne „Natawis” Adam Wiesenberg” w Warszawie, Królewska 25. Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 marca 1932 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dnia 22 czerwca 1932 r. Decyzją tegoż Sądu z dnia 15 kwietnia 1932 r. zarządzone zostało otwarcie postępowania układowego między Adamem Wiesenbergiem a jego wierzycielami.

R. H. A XVI 483: „M. Sukiennik i M. Szwarcbard” w Warszawie Nalewki 17. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Nalewki 25.

R. H. A XV 296: „Dom Handlowy L. Włoch” w Warszawie, Zielna 52 m. 12. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIV 74: „Robert Krauze” w Warszawie, Mazowiecka 11. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 kwietnia 1932 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dnia 30 lipca 1932 r.

R. H. A XII 214: „Marja Iwańska i Ska” w Warszawie, Twarda 34. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Borkowskim w Warszawie dnia 25 października 1929 r. za nr. 1414 całe przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Marji Janowej Iwańskiej. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 2 maja 1932 r. za nr. 1819 Marja-Janowa Iwańska całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywną sprzedała Lucynie Guzik i Władysławowi Beinowi, którzy w celu dalszego prowadzenia tegoż przedsiębiorstwa zawarli spółkę pod firmą: „Lucyna Guzik i S-ka, Fabryka Wód Mineralnych i Napoi Gazowych dawniej Jan Iwański Spółka Firmowa”.

R. H. A XII 329: „Leon Błoński i Syn” w Warszawie, Nowy-Świat 64. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Masalskim w Warszawie dnia 8 maja 1932 r. za nr. 678 spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na własność Leona Józefa Błońskiego, który prowadzi takowe nadal pod firmą: „Leon Błoński i Syn”.

R. H. A XII 496: „Alfred Andersen Główny Przedstawiciel na Polskę Zjednoczonego Towarzystwa Okrętowego Sp. Akc. w Kopenhadze” w Warszawie, Senatorska 10. Siedziba przedsiębiorstwa mieści się obecnie przy ul. Senatorskiej 32. Alfred Andersen mieszka przy ul. Marszałkowskiej 19. Matjasowi Kobrynerowi z Warszawy udzielono prokury samodzielnej.

R. H. A XII 499: „Stanisław Wdziekoński i S-ka” w Warszawie, Chmielna 34. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem

Biernackim w Warszawie dnia 10 marca 1932 r. za nr. 453, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XII 515: „S. Brodzki, Spółka Firmowa” w Warszawie, Wielka 26. Prokura Benjam na Hozenpuda ustała.

R. H. A XI 39 (A XXX 189): „Fabryka Lakierów Angielskich i Emalji Kolcrowskich J. Czechowicz i K. Pajewski” w Warszawie, Madalińskiego 76/78. Prokura Kazimierza Pajewskiego została odwołana. Wpis powyższy w dniu 30 czerwca 1932 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 czerwca 1932 r. sekwestratorem mianowany został Jerzy Sturm z Warszawy.

R. H. A XI 597: „Stanisław Scharmach” w Warszawie, Hortensja 1. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A X 142: „Salomon Korngeld” w Warszawie. Prokura Moszka Wachtla ustała. Szyi Grynbergowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury. Wpis powyższy w dniu 16 kwietnia 1932 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Bielańskiej 7.

R. H. A X 453: „Juljan Gutt” w Warszawie, Nowy-Świat 48. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A VIII 462: „Adam Jaszczółt” w Warszawie, Śniadeckich 10. Adam Jaszczółt zmarł. Spadkobiercami jego są: Roman Jaszczółt i Ludwik Jaszczółt, obaj z Warszawy. Przedsiębiorstwo nadal prowadzą i firmę pod jej stemplem podpisują obaj spadkobiercy łącznie.

R. H. A A 20: „Amerykanka Bracia Tekel” w Warszawie, Bonifraterska 19. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 lutego 1932 r. i 11 marca 1932 r. Ickowi vel Izaakowi Teklowi i Moszkowi Teklai handlującym pod firmą: „Fabryka Cukrów i Czekolady Bracia Tekel” ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Juljan Balzacki, kuratorem zaś adwokat Stanisław Breiten z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym.

R. H. A B 11: „W. Borowski” w Warszawie, Al. Jerolimskie 73. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26, 27 lutego 1932 r. zabezpieczone zostało powództwo Wacława Michała Borowskiego przeciwko Janowi Borowskiemu i Zofji Kotarskiej przez oddanie w sekwestr apteki pod firmą: „W. Borowski”. Sekwestratorem mianowany został Antoni Gryzina-Laska z Warszawy.

R. H. A C 17: „W. Cybulski i S-ka” w Warszawie, Trębicka 9. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 30 października 1931 r. za nr. 4010, całe przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Elwiry Cybulskiej. Na mocy zaś aktu zeznanego przed notariuszem Zaborowskim w Warszawie dnia 7 stycznia 1932 r. za nr. 26 w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „W. Cybulski i S-ka, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. A D 24 (A XXXVIII 192): „Drukarnia Wł. Łazarzkiego w Warszawie”, Złota 7/9. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 czerwca 1932 Zygmunta Ignacemu Łazarzskiemu handlującemu pod firmą: „Drukarnia Wł. Łazarzkiego w Warszawie” ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Stanisław Breitkopf, kuratorem zaś adwokat Bolesław Zawadzki z Warszawy.

R. H. A F 9 (A XXIX 168): „Ch. L. Freindlich” w Warszawie, Nalewki 29. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 22 kwietnia 1932 r. upadłość firmy została ukończona i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A F 37: „Fink i Wille, wł. W. Fink i E. Szreder” w Warszawie, Elekoralna 23. Pomiedzy Wiesławem-Edwardem Szrederem a małżonką jego Haliną z domu Stadnicką nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 10 lutego 1931 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A. G 166 (A XXVII 108): „Gebethner i Wolff” w Warszawie, Zgoda 12. Ustaly prokury: Jana-Stanława Gebethnera, Wacława-Roberta Gebethnera, Tadeusza-Jerzego Gebethnera, dr. Aleksandra Słapy, Jana Nowickiego i Mieczysława Rulikowskiego. Inż. Stefanowi-Czesławowi Nowickiemu, Janowi Nowickiemu, Janowi-Stanisławowi Gebethnerowi, Wacławowi-Robertowi Gebethnerowi, Tadeuszowi-Jerzemu Gebethnerowi, wszystkim z Warszawy i dr. Aleksandrowi Słapie z Krakowa udz elono łącznej prokury z tem, że weksle, czek, indosy, akty, umowy, zobowiązania, oraz korespondencję niezawierającą zobowiązań podpisują inż. Stefan-Czesław Nowicki, lub Jan Nowicki łączne z jednym z pozostałych prokurentów. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, towarów i korespondencji nie wyłączając pieniężnej i wartościowej podpisuje jeden z prokurentów.

R. H. A H 26 (A XXXIII 56): „Bracia Hempel” w Warszawie, Leszno 100. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 kwietnia 1932 r. zatwierdzony został układ zapobiegawczy między firmą „Bracia Hempel” a jej wierzycielami.

R. H. A. H 108: „L. Heinsdorf” w Warszawie, Królewska 20. Lewek Heinsdorf zmarł. Spadkobiercami jego są: Aron Heinsdorf, Jakób Heinsdorf, Berek Heinsdorf, dożywcniczka wdowa Rojza Heinsdorf wszyscy z Warszawy. Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po zmarłym Lewku Heinsdorfie. Do prowadzenia przedsiębiorstwa i podpisywania firmy pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach upoważniona jest Rojza Heinsdorf.

R. H. A. J 28 (A XXXIV 319): „Józef Jagielski” w Warszawie, Królewska 17. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 czerwca 1932 r. firmie „Józef Jagielski” udzielono odroczenia wypłat do dnia 17 września 1932 r. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Ludwik Klewin, zaś nadzorcą sądowym adwokat Wiktor Natanson z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił Stanisława Jagielskiego i Jana Jagielskiego do dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa z tem, że wszelkie umowy i zobowiązania wymagają podpisu nadzorczy sądowego.

R. H. A. R 16: „Adolf Rosiński” w Warszawie, Wolska 38. Prokura Kazimierza-Edwarda Rosińskiego ustala. Ryszardowi Rady i Tadeuszowi Rosińskiemu obydwoim z Warszawy udz elono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie.

R. H. A. R 58: „B. Rudzki” w Warszawie, Marszałkowska 87. Sprzedaż gramofonów, płyt i instrumentów muzycznych. Otwarto Oddział w Katowicach.

Rz H. A. W 9 (A XXXIV 290): „Warszawska Fabryka Druku i Gwoździ „Druk” J. B. Rozenfeld” w Warszawie, Przyokopowa 24. Otwarto Oddział w Lublinie.

R. H. A XIX 77: „Rudolf Ginter” w Warszawie, Złota 41. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 maja 1932 r. firmie: „R. Ginter i H. Rybarska” oraz współnikom firmowym Rudolfowi-Edmundowi Ginterowi i Helenie z Rybarskich Zamowskiej udzielono odroczenia wypłat do dnia 13 sierpnia 1932. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Włodzimierz Horodyński. Decyzją tegoż Sądu z dnia 17 maja 1932 r. nadzorcą sądowym mianowany został adwokat Ludwik Szczerbiński.

R. H. A. F 76 (A. XXXIV 318): „Drukarnia Rotacyjna F. Fryze” w Warszawie, Marszałkowska 148. Marcelemu-Palemonowi Magnuskiemu z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A. C 38: „R. Ginter i H. Rybarska” w Warszawie, Marszałkowska 122. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 maja 1932 r. firmie: „R. Ginter i H. Rybarska” w osobach współników firmowych Rudolfa Edmunda Gintera i Heleny z Rybarskich Zamowskiej udzielone zostało odroczenie wypłat na okres trzech miesięcy. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Włodzimierz Horodyński, nadzorcą zaś sądowym adwokat Ludwik Szczerbiński. Całkowity zarząd firmy sprawuje nadzorca sądowy.

R. H. A X 370 (A XXXIV 256): „Jan Berezyński” w Warszawie, Królewska 6. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

B. — SPÓŁKI AKCYJNE I Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WPISY GŁÓWNE

R. H. B LVI 8099: „Wyręgment”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie pl. Grzybowski 10. Celem spółki jest wyrób i handel artykułami gumowymi i metalowymi. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządca Zelman Alter z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach za wyjątkiem aktów i umów dotyczących zbycia przedsiębiorstwa. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem: Dobrowolskim dnia 14 kwietnia 1932 r. za nr. 716 i Miszewskim dn a 6 maja 1932 r. za nr. 2019 na czas do dnia 15 kwietnia 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu, żaden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 23 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8100: „Warszawska Wytwórnia Siatek Gazowozarowych „Siat” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie Żelazna 67. Celem spółki jest wytwarzanie i sprzedaż siatek żarowogazowych na własny rachunek i kom sowo. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 50 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Wiktor Feldstein i Mojżesz Józef Stückgold obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, pełnomocnictwa prokury, weksle, żyra i czeki podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję oraz pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów i pieniędzy podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jelnckim w Warszawie w dniu 11 czerwca 1932 r. za nr. 1091 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 24 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8103: „Prasa Nowa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Twarda 27. Celem spółki jest wydawanie pism codziennych, periodycznych, oraz książek i prowadzenie drukarni i cecerni. Kapitał zakładowy zł. 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządca Szmul vel Stanisław Swisłocki z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania i dokumenty podpisuje pod stemplem firmy zarządca lub prokurent samodzielnie. Udzielono samodzielnej prokury Surze vel Zofji Swisłockiej z Warszawy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 17 czerwca 1932 r. za nr. 2155 na czas do dnia 1 lipca 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy dwuletnie o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie wypowie notarialnie spółki.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8104: „Międzynarodowe Biuro Informacyjno-Wydawnicze „O'Connor” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowogrodzka 36. Celem spółki jest eksploatacja koncesji na prowadzenie międzynarodowego biura informacyjno-wywiadowczego wydanej Władysławowi Dzielskiemu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dn. 28 marca 1922 r. nr. 154. Kapitał zakładowy zł. 2.100, podzielony na 21 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Władysław Dzielski, Władysław Galle i Marjan-Ludw k Kurnatowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisują wszyscy zarządcy łącznie. Korespondencje oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy i przesyłek podpisuje Władysław Dzielski łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dnia 9 czerwca 1932 r. za nr. 550 na czas do dnia 8 czerwca 1947 r.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8105: „Elsam” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Grzybowska 45. Celem spółki jest prowadzenie warsztatów elektrotechniki samochodowej. Kapitał zakładowy zł. 2.400, podzielony na 24 udziały, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Jonas Buchalcew, Zacharyasz Buchalcew, Brajndla Czarkowska, Wolf Czarkowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, umowy i pełnomocnictwa podpisuje Wolf Czarkowski lub Brajndla Czarkowska łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Korespondencje, oraz pokwitowania z odbioru korespondencji, pieniędzy, dokumentów, papierów wartościowych i towarów podpisuje którykolwiek z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Łodziewskim w Warszawie dnia 9 czerwca 1932 r. za nr. 684 na dwa lata z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy dwuletnie, jeśli na trzy miesiące przed upływem terminu nie zostanie powzięta uchwała przez walne zgromadzenie wspólników o rozwiązaniu lub likwidacji spółki.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8106: „Es-Ha-De-Es” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Gęsia 4. Celem spółki jest drobna sprzedaż towarów manufakturowych. Kapitał zakładowy zł. 4.000, podzielony na 50 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł. 750 gotowizną, na pozostałe zł. 3.250 oszacowano wkład rzeczowy. Zarządcą Berek Silberberg z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kosteckim w Warszawie dnia 17 czerwca 1932 r. za nr. 1562 na czas do dnia 17 czerwca 1935 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi drugiego o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8107: „Zakłady Stolarskie F. Bereżyński i S. Urban. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Solec 103. Celem spółki jest produkcja artykułów stolarskich i meblowych. Kapitał zakładowy zł. 3.000, podzielony na 100 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Jan Florjan Bereżyński, Janina Bereżyńska, i Stanisław Urban, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, kontrakty, umowy, akty notarialne i hipoteczne oraz wnioski, pełnomocnictwa, prokury, zapisy na sądy polubowne i poiednawcze podpisują dwaj którykolwiek zarządcy łącznie. Korespondencje oraz pokwitowania z odbioru korespondencji przesyłek towarów i należności podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Zaorskim w Warszawie dnia 2 maja 1932 r. za nr. 707 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8108: „Centrobudcwa”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Zieloncu pod Warszawą, ul. Sienkiewicza. Celem spółki jest sprzedaż materiałów budowlanych. Kapitał zakładowy zł. 6.000 podzielony na 300 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Bernard Klein, Koszykowa 32, Mendel Zaliwski, Prosta 18, Abram Lichtensztein, Nowolipie 50, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy, umowy kontrakty, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa prokury, weksle, zryra, czeki i wszelkie dokumenty mające charakter zobowiązań pieniężnych podpisują dwaj zarządcy łącznie Korespondencje niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przekazów, przesyłek, towarów i należności, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dnia 11 maja 1932 r. za nr. 861 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8109: „Komisowe Towarzystwo dla Handlu Zagranicznego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowogrodzka 36. Celem spółki jest prowadzenie biura komisowego-eksportowego i importowego. Kapitał zakładowy zł. 10.000 podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Helena Wekstein, Ludwik-Marjan Librach, Bolesław Librowicz i Antoni Dudziński, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania podpisuje dwóch zarządców łącznie. lub jeden zarządca łącznie z prokurentem. Korespondencje niezawierającą zobowiązań, oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy podpisuje każdy z zarządców, lub prokurent samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Anatolowi Weksteinowi z Warszawy udzielono łącznej prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 7 czerwca 1932 r. za nr. 2016 na czas do dnia 1 lipca 1935 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzechlecie, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu nie nastąpi wypowiedzenie spółki przez jednego ze wspólników.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8110: „Polski Węgiel”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Grójcka 62. Celem spółki jest handel węglem. Kapitał zakładowy zł. 6.000 podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Alfred Kubicki i Stanisław Mikulski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, pełnomocnictwa, prokury, kontrakty, umowy; akty notarialne i hipoteczne, podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencje niezawierającą zobowiązań, oraz pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów i należności, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed pełniącym ob. notariusza Zaorskim w Warszawie dnia 13 czerwca 1932 r. za nr. 961 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8111: „Z. Kucharski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Krucza 43. Celem spółki jest prowadzenie handlu materiałami opałowymi i warzywami. Kapitał zakładowy zł. 3.000 podzielony na 30 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Zdzisław Kucharski i Julja Ładówna, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, pełnomocnictwa, prokury, kontrakty; umowy; akty notarialne i hipoteczne, podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencje niezawierającą zobowiązań, oraz pokwitowania z odbioru korespondencji, przekazów, przesyłek, towarów i należności, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Zaorskim w Warszawie dnia 4 czerwca 1932 r. za nr. 901 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 20 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8112: „W. i M. Karmazyn, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 138. Celem spółki jest prowadzenie handlu futrami wszelkiego rodzaju i pracowni kuśnierskiej. Kapitał zakładowy zł. 10.000 podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Wolf vel Władysław Karmazyn i Mojżesz vel Mieczysław Karmazyn, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Umowy, zobowiązania, czeki, weksle, żyra, upoważnienia do odbioru pieniędzy, towarów i korespondencji winny być podpisywane przez obu zarządców łącznie. Korespondencję zwykłą podpisuje każdy zarządca samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Łódziewskim w Warszawie dnia 25 czerwca 1932 r. za nr. 831 na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z prawem automatycznego przedłużania spółki na dalsze okresy dwuletnie, o ile żaden ze wspólników nie zażąda rozwiązania jej na trzy miesiące przed upływem terminu.

Wciągnięto w dn. 1 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8113: „Andrzej Zawadzki i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Al. Ujazdowskie 28. Celem spółki jest wyrób i sprzedaż mebli różnego rodzaju. Kapitał zakładowy zł. 2.500 podzielony na 10 udziałów, całkowicie wkładem rzeczowym wniesiony. Zarządcą Andrzej Zawadzki z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 14 czerwca 1932 r. za nr. 1737 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 1 lipca 1932 r.

R. H. B XLI 8117: „Fabryka Wody Sodowej „Kalinka” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wołyńska 15. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wody sodowej oraz detaliczna sprzedaż wyrobów chłodzących i słodczych. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 30 udziałów z czego 500 zł. wpłacono gotówką i 2.500 zł. wkładem rzeczowym. Zarządcą jest Jakób Lejbuś Lberman z Warszawy. Zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania i dokumenty podpisuje zarządca pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dnia 21 czerwca 1932 r. za nr. 679 na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z prawem automatycznego przedłużania spółki na dalsze okresy trzechletnie, o ile na 6 miesięcy przed upływem terminu, żaden ze wspólników nie zawiadomi notarialnie pozostałego o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 5 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8118: „Termika” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Królewska 31. Celem spółki jest nabycie licencji na polskie zgłoszenie patentowe Nr. 28504 dotyczące licznika ciepła „Calorius”, wykonywanie i eksploataowanie liczników ciepła, oraz innych urządzeń technicznych. Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 50 udziałów, całkowicie gotówizną wpłacony. Zarządcami są: Henryk Makowski i Maurycy Rubel, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, żyra, umowy, prokury i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, oraz pokwitowania z odbioru korespondencji przesyłek, towarów i pieniędzy podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 20 czerwca 1932 r. za nr. 1014 na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 5 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8119: „Młyn Kosewko”, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w osadzie młynarskiej Kosewko, gminy Pomiechowo, pow. warszawskim. Celem spółki jest prowadzenie młyna, oraz handel zbożem i jego przetwo-

rami. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 30 udziałów, całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Alfred Pińskier, i Stanisław Szapiro, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania i dokumenty podpisuje każdy z zarządców samodzielnie pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 21 czerwca 1932 r. za nr. 2209 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 5 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8125: „M. Menkies i Ska. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Ciepła 24. Celem spółki jest prowadzenie przedstawicielstwa, sprzedaży i składów konsygnacyjnych wyrobów firmy: „Włóczki Wełny Trójkąt w Kole Sp. Akc.” w Bielsku. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotówizną wpłacony. Zarządcami są: Mendel Menkies i Pinkus Najfeld, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra, pełnomocnictwa, prokury, umowy, akty hipoteczne i notarialne i wszelkie inne zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek towarów, przekazów i wszelkiej korespondencji podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 27 maja 1932 r. za nr. 2301, na czas do dnia 1 stycznia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania spółki na dalsze okresy trzyletnie o ile na miesiącu przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałego notarialnie o chęci rozwiązania spółki, względnie nie nastąpi utrata przedstawicielstwa.

Wciągnięto w dn. 9 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8130: „Amolion” Radiotechniczne Towarzystwo Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Narbutta 29. Celem spółki jest handel artykułami branż technicznej i radiotechnicznej. Kapitał zakładowy 20.000 zł. podzielony na 200 udziałów, całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Gustaw Rüdiger vel Ridiger z Warszawy i Władysław Glocer willa Marta z Konstancina. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, indosy, czeki, prokury, pełnomocnictwa i umowy, podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencje, pokwitowania i wszelkie dokumenty niezawierające zobowiązań podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 16 czerwca 1932 r. za nr. 1768 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 12 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8132: „Wytwórnia Zeszytów „Norma” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 50. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa wytwórnicy zeszytów szkolnych. Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Józef Neufeld, Henryk Zarecki i Olgierd Zacharzewicz, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, żyra, pełnomocnictwa, cesje, umowy, podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden zarządca łącznie z prokurentem. Korespondencje niezawierające zobowiązań oraz pokwitowania z odbioru korespondencji, towarów, przesyłek i pieniędzy podpisuje jeden zarządca lub prokurent samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Łódziewskim w Warszawie dnia 16 czerwca 1932 r. za nr. 745 na czas do dnia 16 czerwca 1935 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze wspólników nie wypowie notarialnie dalszego udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 12 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8136: „Przedsiębiorstwo Przemysłowo Handlowe „Staba” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba

spółki w Warszawie, Krak. Przedm. 61 m. 2. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstw przemysłu drzewnego i budowlanego i handlu towarowego, oraz przyjmowanie przedstawicielstw firm krajowych i zagranicznych. Kapitał zakładowy 3 000 zł. podzielony na 30 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Michał Jel'ni i Mieczysław Mak Piątkowski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, indosy, czeki, umowy, prokury i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań oraz pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie w dniu 5 kwietnia 1932 r. za nr. 656 i w dniu 17 czerwca 1932 r. za nr. 1116 na czas do dnia 1 stycznia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne jednoroczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 15 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8137: „**Bcia Trysk, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Błomska 10. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa transportowego (przewozowego). Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Szymon Lejb Trysk i Chaim Dawid vel Henryk Trysk, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, przekazów, przesyłek, towarów, ładunków, korespondencję niezawierającą zobowiązań podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 6 maja 1932 r. za nr. 215 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 15 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8138: „**B. Śliwiński i Ska. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Hoża 25. Celem spółki jest hurtowy handel zbożem i jego przetworami. Kapitał zakładowy 6.000 zł. podzielony na 60 udziałów, z czego 5.000 zł. wpłacono gotówką i 1.000 zł. wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Bolesław Śliwiński i Maurycy Warszawski obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Łodziewskim w Warszawie dnia 24 czerwca 1932 r. za nr. 829 na czas do dnia 1 stycznia 1936 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy trzyletnie o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu żaden ze wspólników nie wyrazi chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 15 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8139: „**Tani Sklep, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Piasecznie, ul. Sienkiewicza 3. Celem spółki jest detaliczna sprzedaż artykułów kolonialnych, spożywczych i mieszanych. Kapitał zakładowy 5 000 zł. podzielony na 50 udziałów całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Izrael Bender, Dawid Pasternak, Lejba Majerfeld, Szaja Erichen Landsztajn i Aron Lejb Zylbersztajn, wszyscy z Piaseczna. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy prywatne i rejentalne, wszelkie zobowiązania podpisują trzej którzykolwiek zarządcy łącznie. Wszelką korespondencję, z wyjątkiem zawierającą zobowiązania, pokwitowania z odbioru przesyłek, towarów, pieniędzy i wszelkich wartości podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Glassem w Warszawie dnia 16 czerwca 1932 r. za nr. 739 na czas do dnia 31 grudnia 1933 r. z warunkiem przedłużania na dalsze okresy roczne o ile na trzy miesiące przed upływem

terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 15 lipca 1932 r.

R. H. B LVI 8148: „**Towarzystwo Eksploatacji Cegielni H. Marki, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Pustelniku gm. Marki, dom sukcesorów J. Lipowskiego i M. Zysajna. Celem spółki jest eksploatacja cegielni pod nazwą „Halberówka” w Pustelniku, wykonywanie wszelkich robót mających na celu przygotowanie gliny, wyrób surowki, wypalanie surowej cegły, oraz sprzedaż jej. Kapitał zakładowy 10.000 zł. podzielony na 100 udziałów. 4.000 zł. wpłacono gotówką, pozostałe 6 000 zł. wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Samuel Halpern z Pustelnika gm. Marki, Jakób Halber, Chmielna 26, Dawid Finkielkraut, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, oraz umowy sprzedaży cegły powyżej stu tysięcy sztuk z dostawą zamiejscową, podpisują wszyscy trzej zarządcy łącznie. Umowy sprzedaży cegły od trzydziestu tysięcy do stu tysięcy sztuk z dostawą zamiejscową, pełnomocnictwa szczególne i do prowadzenia spraw sądowych, oraz wszelkie inne zobowiązania podpisują dwaj którzykolwiek zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, towarów, pieniędzy z banków, instytucji państwowych, komunalnych i prywatnych podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Łodziewskim w Warszawie dnia 23 czerwca 1932 r. za nr. 814 na przeciąg jednego roku z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy o ile na dwa miesiące przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 19 lipca 1932 r.

R. H. B LVII 8186: „**Przedsiębiorstwo Wytwarzania i Skład Materjałów Budowlanych „Jeziorka” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Jeziornie Królewskiej gminy Jezorna pow. Warszawskiego. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa betonowego i handel materjałami budowlanymi. Kapitał zakładowy 15.000 zł. podzielony na 300 udziałów wniesiony aportem rzeczowym na złotych 9.900 i gotówką złotych 5.100. Jedynym zarządcą spółki jest Józef Zawadzki z Warszawy który podpisuje firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Różyckim w Piasecznie dnia 4 czerwca 1932 r. za nr. 367 i dnia 23 lipca 1932 r. za nr. 445 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 5 sierpnia 1932 r.

R. H. B LVI 8020: „**Rozbenz” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 20. Celem spółki jest drobna sprzedaż benzyny, olejów i smarów samochodowych. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Józef Eisenberg i Jankiel Icek Gurfinkel, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy, podpisując obaj łącznie firmę pod jej stemplem na wszelkich aktach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 11 maja 1932 r. za nr. 2097 na czas do dnia 15 maja 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy o ile na miesiąc przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałego listem poleconym o zamiarze rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 25 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8021: „**Osiedle Letnisko” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Pańska 7. Celem spółki jest kupno osiedli i terenów letniskowych i innych nieruchomości w celu parcelacji i rozsprzedaży oraz budowy na nich domów mieszkalnych. Kapitał zakładowy 20.000 zł. podzielony na 200 udziałów, całkowicie gotówką

wpłacony. Zarządcami są: Mowsza Kacenenbogen z Warszawy, Fajwel Szajnfarber z Łodzi, Ruchla Łaja Fetmanowa z Falenicy, Majer Icek Dancygier z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, akty notarialne i hipoteczne, umowy, czeki, weksle, indosy, pełnomocnictwa i prokury podpisują wszyscy czterej zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Zaorskim w Warszawie dnia 10 maja 1932 r. za nr. 744 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 27 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8023: „Anpolgum” Angielsko Polskie Towarzystwo dla Handlu Wyrobami Gumowymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Al. Ujazdowskie 49. Celem spółki jest handel oponami samochodowymi na własny i komisowy rachunek, prowadzenie warsztatów reperacji i zakładów, oraz handel pokrewnymi artykułami. Kapitał zakładowy 10.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Simon Beloff, Arkady Rubin, Stefan Suryn, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Zobowiązania, weksle, czeki, żyra na wekslach podpisuje bądź Arkady Rubin bądź też dwaj pozostali zarządcy. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, korespondencji, przesyłek, przekazów pieniężnych podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Hansowi Freysingerowi, Stanisławowi Leszczyńskiemu, Zygmuntowi Lisowi, wszystkim z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie lub jednego z nich łącznie z jednym z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 25 kwietnia 1932 r. za nr. 1504 i 29 kwietnia 1932 r. za nr. 1559, na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne okresy roczne o ile na dwa miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałych współników listem poleconym o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 27 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8024: „Automatic Sales Installation Company Biuro Instalacji i Sprzedaży Urządzeń Automatycznych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wilcza 9a. Celem spółki jest wykonywanie robót i instalacji w szczególności elektrotechnicznych, oraz wszelkich czynności z tem związanych, jak porady, opinie, zaprojektowania, kosztorysy i t. d. oraz kupno i sprzedaż detaliczna przyrządów i urządzeń elektrycznych pochodzenia krajowego i zagranicznego na rachunek własny i komisowy. Kapitał zakładowy 20.000 zł. podzielony na 20 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządca Artur James Leyland z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Zaborowskim w Warszawie dnia 10 maja 1932 r. za nr. 862 na okres sześcioletni z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze sześcioletnie okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie wymówi spółki listem poleconym.

Wciągnięto w dn. 27 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8026: „Hurtownia Mączna w Pruszkowie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Pruszkowie, Sienkiewicza 3. Celem spółki jest handel artykułami spożywczo-kolonjalnymi, zbożem i innymi ziemiopłodami na rachunek własny i komisowy. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 4 udziały całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Szmul Zanwel Nissencweig z Warszawy, i Jakób Zylbersztein z Pruszkowa. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, przekazy, czeki i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, rachunki, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przekazów pieniężnych, przesyłek, towarów i ładunków podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Straszewiczem w Warszawie dnia 29 kwietnia 1932 r. za nr. 721 na jeden rok od daty zarejestrowania z warunkiem automatycznego przedłużania spółki na następne jednoroczne okresy o ile na miesiąc przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 28 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8027: „Ontax”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Szpitalna 10. Celem spółki jest prowadzenie handlu artykułami perfumeryjnymi i galanterią kosmetyczną. Kapitał zakładowy 15.000 zł. podzielony na 300 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Salo Scharfspitz, Mojsze Hersz Zylberman, Hilel Lejb Lerer, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, żyra, umowy, indosy, kontrakty, pełnomocnictwa z wyjątkiem sądowych, prokury, czeki, umowy kupna towarów, podpisuje dwóch zarządców łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności, towarów, przesyłek, ładunków, korespondencji i przekazów pieniężnych podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 25 marca 1932 r. za nr. 604 na czas do dnia 31 grudnia 1934 r.

Wciągnięto w dn. 30 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8028: „Hampol” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Leszno 71. Celem spółki jest fabrykacja i sprzedaż taśmy hamulcowej oraz pasów pędnych. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 20 udziałów całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Władysław Kożuchowski z Warszawy i Lejbusz Horowicz z Widawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra, obligi, pełnomocnictwa, prokury, umowy, akty i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, pokwitowania z odbioru przesyłek, przekazów, pieniędzy i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 13 maja 1932 r. za nr. 898 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8029: „Modlińska Spółka Budowlana”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Modlinie. Celem spółki jest wykonywanie robót budowlanych i sprzedaż materiałów budowlanych. Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 10 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządca Stanisław Majcher z Modlina zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 6 maja 1932 r. za nr. 2017 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8030: „Sydney Stevens Co. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Smolna 17. Celem spółki jest import i eksport towarów kolonialnych i artykułów spożywczych. Kapitał zakładowy spółki 2.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Stefan Radliński i Sydney Grunspan vel Zelik Grynspent, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, indosy, umowy, pełnomocnictwa, akty notarialne i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru korespondencji, pieniędzy, przesyłek, towarów i t. p. podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Zaborowskim w Warszawie dnia 13 maja 1932 r. za nr. 888 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8031: „Ozjasz Türkel i Bernard Stark, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Sto-Jerska 16. Celem spółki jest dostawa siana, słomy, oraz wszelkiego rodzaju produktów rolnych dla wojska. Kapitał zakładowy 10.000 zł. podzielony na 10 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Zarządca Ozjasz Türkel vel Turkeltaub ze Stryja, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Bułharowskim w Warszawie dnia 2 kwietnia 1932 r. za nr. 478 na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 31 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8032: „Pracownia Okryć Damskich „Stefanja” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Mokotowska 33. Celem spółki jest prowadzenie pracowni okryć i sukien damskich. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 20 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Stefania Czerkas-Chedosowska, Cecylja Balska obie z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Zobowiązania, weksle, czeki, umowy, pełnomocnictwa, akty notarialne i inne dokumenty wiążące spółkę podpisują obie zarządczynie łącznie. Korespondencję, pokwitowania z odbioru należności, korespondencję, przesyłek i towarów podpisuje każda z zarządczyń samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 13 kwietnia 1932 r. za nr. 1175 na jeden rok od daty zarejestrowania z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jedna ze wspólniczek nie zawiadomi pozostałej wezwaniem notarialnym o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 30 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8033: „Centrala Sprzedaży Wełny Drzewnej, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Ceglana 6. Celem spółki jest kupno i sprzedaż wełny drzewnej. Kapitał zakładowy spółki 3.000 zł. podzielony na 25 udziałów, wpłacony całkowicie gotówką. Zarządcami są: Mieczysław Węgrowicz, Hszel Fels vel Felc i Hersz Brodady, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Weksle, rewersy, żyra, czeki i wszelkie inne zobowiązania, prokury i pełnomocnictwa podpisują dwaj zarządcy łącznie. Cesje na przekazach i zaliczeniach, korespondencję, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, listów, przesyłek podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Łódziewskim w Warszawie, dnia 6 maja 1923 r. z warunkiem automatycznego przedłużania spółki na dalsze okresy roczne o ile żaden ze wspólników nie zawiadomi spółki listem poleconym na dwa miesiące przed upływem roku kalendarzowego o chęci rozwiązania tej spółki.

Wciągnięto w dn. 30 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8034: „Polski Country Club, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Dworcowa 7. Celem spółki jest budowa i eksploatacja terenów sportowych. Kapitał zakładowy 20.000 zł., podzielony na 20 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Ewelina Zaleska, Szymon Landau, Stanisław ks. Lubomirski, Edward hr. Raczyński, Marjan Szumlakowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, indosy, czek, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i hipoteczne podpisuje dwóch zarządców łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, towarów i wszelkiego rodzaju korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 11 kwietnia 1932 r. za nr. 1544 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 31 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8035: „Przemysł Włóczkowy „Eniko” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nalewki 29. Celem spółki jest produkcja włóczki i handel takową. Kapitał zakładowy 18.000 zł., podzielony na 180 udziałów

całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Bernard Kopel z Łodzi i Natan Nower z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, czeki, żyra akty notarialne i w ogóle wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, pokwitowania z odbioru korespondencji, pieniędzy, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Biernackim w Warszawie dnia 29 kwietnia 1932 r. za nr. 755 na czas do dnia 1 maja 1935 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy o ile jeden ze wspólników na trzy miesiące przed upływem terminu nie wymówi spółki listem poleconym.

Wciągnięto w dn. 31 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8036: „Spółka Dzierżawna Cegielni Leopoldynów i Wojciechów, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Radzyminie, cegielnia Leopoldynów. Celem spółki jest prowadzenie cegielni Leopoldynów i wojciechów w powiecie radzyńskim, wydzierżawionej od Stefana Wiencika. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Stefan Bargiel z Zielonki i Alireza Wustin z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, prokury i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów i pieniędzy podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 17 marca 1932 r. za nr. 524 na czas trwania dzierżawy cegielni.

Wciągnięto w dn. 31 maja 1932 r.

R. H. B LVI 8039: „Polska Reprezentacja Firmy: „Bataaische Tabakscompagnie N. V. Amsterdam, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Krucza 37. Celem spółki jest reprezentacja i sprzedaż wyrobów firmy: „Bataaische Tabakscompagnie N. V. Amsterdam”. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 15 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Stanisław Kisiel, Samuel Elper, obaj z Warszawy i Władysław Korn z Wiedna. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, indosy, czeki i pełnomocnictwa podpisują dwaj którykolwiek zarządcy łącznie. Korespondencję, pokwitowania z odbioru korespondencji, przekazów pieniężnych, towarów i przesyłek podpisuje każdy zarządca samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed zastępcą notariusza Jamontta, Bielickim w Warszawie dnia 4 lutego 1932 r. za nr. 305 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 2 czerwca 1932 r.

R. H. B LVI 8040: „Piekarnia Mechaniczna F. R. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Smocza 5. Celem spółki jest założenie i prowadzenie wytwórni pieczywa. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 20 udziałów całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Abram Jankiel Rozenman i Szulm Frandszteter, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dn. 28 kwietnia 1932 r. za nr. 796 na czas do dnia 1 stycznia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy o ile na miesiąc przed upływem terminu, żaden ze wspólników nie wypowiedzi udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 2 czerwca 1932 r.

WPISY DODATKOWE

R. H. B VI 843 (B XXIV 4714): „Polskie Towarzystwo Księgarni Kolejowych „Ruch”, Spółka Akcyjna” w Warszawie.

Do składania oświadczeń i podpisywana w imieniu spółki weksli, pełnomocnictw, umów i wogóle wszelkich aktów, zawierających zobowiązania, wymagane są podpisy dwóch członków zarządu z wyjątkiem czeków na rachunki bieżące, które podpisuje jeden członek zarządu. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, dokumentów i przesyłek podpisuje jeden członek zarządu. Uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszów zaprotokołowaną przez notariusza Hübnera w Warszawie dnia 30 maja 1932 r. nr. rep. 745 zmienione zostały par. 4, 7 i 12 statutu spółki.

R. H. B VI 868 (B XXXVIII 5638): „Fabryka Chemiczna „Ege”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Samuel Fels, nadzorcą zaś sądowym adwokat Aleksander Kroński z Warszawy, Moniuszki 2. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 maja 1932 r. firmie: „Fabryka Chemiczna „Ege”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” udzielono odroczenia wypłat do dnia 13 sierpnia 1932 r.

R. H. B VI 938 (B LVI 8085): „Polska Spółka Akcyjna „Kauczuk” w Warszawie. Henryk Gruszkowski i Wacław Karpowicz przestali być członkami zarządu. Prokura Juljana Woyśława ustała.

R. H. B VI 970 (B XI 2205): „Bank Przemysłowców Polskich, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 maja 1932 r. zarządzone zostało otwarcie postępowania układowego między firmą: „Bank Przemysłowców Polskich, Spółka Akcyjna” a jej wierzycielami.

R. H. B I 51 (B LIII 6347): „Spółka Akcyjna Przechowywania i Przewozu Mebli i Towarów A. Wróblewski i S-ka” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Ludwik Drzewiecki, Adolf Wróblewski, Aleksander Zawadzki, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 25 kwietnia 1932 r. zaprotokołowanej przez notariusza Paszkowskiego w Warszawie nr. rep. 762.

R. H. B I 59 (B XLII 6193): „Bank Handlowy Wilhelm Landau, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Członek komisji likwidacyjnej Adolf Fischhaut zmarł. Na członka komisji likwidacyjnej wybrany został Władysław Geisler z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 12 maja 1932 r.

R. H. B VII 1086 (B LVI 8116): „Rosyjsko-Włoskie Towarzystwo Akcyjne Wyrobów Włóknistych” w Warszawie. Na członka zarządu wybrany został Edward Werner z Warszawy. Wszelkie zobowiązania w imieniu spółki oraz cheki podpisują pod stemplem firmy dwaj członkowie zarządu łącznie lub też jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Korespondencję niezawierającą zobowiązań podpisuje jeden członek zarządu, lub jeden prokurent. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 113 „Monitora Polskiego” z dnia 18 maja 1931 r.

R. H. B VII 1205 (B XLIX 7049): „Wydawnictwa i Księgarnia Trzaska, Evert i Michalski, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Księgarnia Wydawnicza „Trzaska, Evert i Michalski”, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest wydawanie, rozpowszechnianie i sprzedaż dzieł naukowych, literackich i artystycznych, wydawanie tygodników i innych pism periodycznych oraz wykonywanie robót drukarskich. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Weksle, cheki, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i notarialne oraz wszelkie zobowiązania podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Wszelką korespondencję, pokwitowania z odbioru z pocztu pieniędzy, przesyłek i dokumentów podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Na mocy uchwały wal-

nego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 31 maja 1932 r. zaprotokołowanej przez notariusza Grymińskiego w Warszawie za nr. rep. 1183 uzgodniony został statut spółki z prawem o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383).

R. H. B VII 1248 (B XLII 6181): „Fabryka Chemiczna M. Leszczyński i S-ka, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Edward Steliński, Bolesław Bartkiewicz, Tadeusz Leszczyński, Aleksander Janczewski, Aleksander Szaniawski, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zaprotokołowanej przez notariusza Biernackiego w Warszawie dnia 10 maja 1932 r. za nr. 821.

R. H. B VIII 1259 (B LIII 7532): „Towarzystwo Zakładów Elektrotechnicznych Inżynier Kazimierz Patzer, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Adolf Sturm, zaś nadzorcami sądowymi adwokat Bolesław Gepner i inżynier Zygmunt Wachowski, obaj z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 maja 1932 r. firmie: „Towarzystwo Zakładów Elektrotechnicznych inżynier Kazimierz Patzer, Spółka Akcyjna” udzielono odroczenia wypłat na okres trzech miesięcy.

R. H. B VIII 1338 (B LVI 8101): „Nasza Księgarnia Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Nasza Księgarnia Związku Nauczycielstwa Polskiego, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest zaopatrywanie szkolnictwa i poszczególnych osób w książki, pomoce naukowe, wszelkiego rodzaju wydawnictwa i przedmioty ze szkołą i nauczaniem związane. Kapitał zakładowy podzielony na 1.200 akcji imiennych. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Zobowiązania, pełnomocnictwa, umowy, akty hipoteczne i notarialne, akcepty, weksle, oraz cheki podpisują w imieniu spółki dwaj członkowie zarządu. Podpisywanie bieżącej korespondencji może być uskutecznione przez jednego członka zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 267 „Monitora Polskiego” z dnia 15 listopada 1931 r.

R. H. B VIII 1450 (B XLIII 6342): „Warszawskie Fabryki Śrub i Drotu J. Wolanowski, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Prokura Andrzeja Stankiewicza ustała.

R. H. B VIII 1502 (B XLIII 6350): „Kluczeńska Fabryka Papieru i Celulozy, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Moniuszki 2a.

R. H. B IX 1596 (B XXXVI 5455): „Fabryka Mydeł Toaletowych, Perfum i Kosmetyków „Florange”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Chaim vel Henryk Bankier przestał być zarządcą.

R. H. B IX 1684 (B XXV 4275): „Powszechnie Towarzystwo Filmowe „Petei”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Oddział w Krakowie został zlikwidowany.

R. H. B IX 1830 (B XLI 3048): „Fabryka Maszyn i Kottarnia „Moc”, dawniej Bystydziński i Sopoćko, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Celem spółki jest prowadzenie fabryki maszyn. Kapitał zakładowy podzielony na 2.800 akcji na okaziciela. Zarząd stanowią: Stefan Bystydziński, Jerzy Proppe, Zbigniew Rozmanit, Bronisław Sopoćko, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki wystarczy współdziałanie dwóch członków zarządu, lub jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Prokura Leona Miklaszewskiego ustała. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz.

Ust. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 69 „Monitora Polskiego” z dnia 24 marca 1932 r.

R. H. B IX 1892 (B XLVIII 6960): „2-ga Spółka Akcyjna Przemysłu i Handlu Drzewnego „Świerk” w Warszawie. Kapitał zakładowy został zmniejszony i obecnie wynosi zł. 100.000 podzielonych na 10.000 akcji. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia na zmianę par. 6 statutu spółki, opublikowane zostało w Nr. 297 „Monitora Polskiego” z dnia 28 grudnia 1931 r.

R. H. B X 1961 (B XLIX 7015): „Dom Tkaniny Polskiej, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 kwietnia 1932 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dnia 30 lipca 1932 r.

R. H. B X 2060 (B XXXIX 5734): „Spółka Wytwórcza Polskich Rymarzy i Siodlarzy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Nalewki 2a. Składy w Warszawie, Śto-Krzyska 15, w Lublinie, Krak.-Przedm. 51. Na walnem zgromadzeniu wspólników w dniu 17 kwietnia 1932 r. zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: członkowie: Walenty Gućma, Roman Bączkowski, Michał Kapisz, Jan Gładziński, Waćław Bojarski, wszyscy z Warszawy. Zastępcy: Stanisław Gnatowski z Warszawy, Józef Budzyński ze wsi Kobyłka pow. warszawskiego. Przeszali być zarządzającymi składów: w Łodzi Feliks Tomaszewski. W Poznaniu Bronisław Powiłaćjys, w Kaliszu Stanisław Sanćzek.

R. H. B X 2149 (B XVIII 3413): „Stowarzyszenie Kupców Win i Towarów Kolonialnych Rzeczypospolitej Polskiej „Stowinkol”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Celem spółki jest: a) prowadzenie handlu importowego i wewnętrznego towarami kolonialno-spożywczymi, oraz winami i wszelkiego rodzaju spirytualjami, tak na rachunek własny, jak też i komisowo, b) nabywanie, otwieranie, urządzenie i prowadzenie fabryk, zakładów przemysłowych, wytwórni, oraz składów dla powyższych towarów, c) przedstawicielstwo firm handlowych, przemysłowych, krajowych i zagranicznych, wytwarzających towary, będące przedmiotem przedsiębiorstwa spółki, oraz wykonywanie wszelkiego rodzaju zleceń handlowych i komisowych w zakresie swej działalności. Kapitał zakładowy podzielony został na 1.000 akcji. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania i dokumenty podpisują, o ile zarząd jest jednoosobowy — jeden członek zarządu, lub łącznie dwaj prokurenci, o ile zarząd jest wieloosobowy — dwaj członkowie zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem lub dwaj prokurenci łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji pocztowej, pieniędzy i towarów podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 109 „Monitora Polskiego” z dnia 13 maja 1932 r.

R. H. B XI 2161: „Zakup i Dostawa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Zakup i Dostawa”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się przy ul. Marszałkowskiej 94. Kapitał zakładowy wynosi zł. 5.000 podzielony na 50 udziałów. Alfons Kühn przeszedł być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Mieczysław Kuźmicki z Warszawy. Wpisano na mocy uchwał walnych zgromadzeń wspólników z dnia 2 marca 1925 r., 6 maja 1925 r. i 20 kwietnia 1926 r.

R. H. B XI 2203: „Fabryka Chemiczna „Gzichów, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wyrobów chemicznych istniejącej w Sosnowcu, oraz handel przetworami chemicznymi. Zarząd stanowią: prof. Józef Zawadzki, prof. Edmund Trepka, inż. Czesław Knoff, wszyscy z Warszawy. Stanisław Müller z Konstancina, Karol Knauber m. Wassowska na Górnym Śląsku, dr. Karol Hintz z Frankfur-

tu n/Menem, dr. Ewald von Retze z Konstanz'y. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania w imieniu spółki podpisuje dwóch członków zarządu łącznie, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem, lub dwóch prokurentów łącznie. Do podpisywania korespondencji oraz kwitowania z odbioru pieniędzy i wszelkiego rodzaju przesyłek wystarcza podpis jednego członka zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z prawem o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 5 „Monitora Polskiego” z dnia 8 stycznia 1932 r.

R. H. B XI 2359 (B XXV 4264): „S. K. F.” Szwedzkie Łożyska Kulkowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Dana”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 26 kwietnia 1932 r. za nr. 1509.

R. H. B XI 2361 (B XXX 4797): „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Decyzja Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 kwietnia 1932 r. zarządzona została otwarcie postępowania układowego między firmą: „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi, Spółka Akcyjna”, a jej wierzycielami.

R. H. B VII 1155 (B XXIV 4241): „Polskie Towarzystwo Naftowe „Mazut”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Smolnej 17. Celem spółki jest nabywanie i eksploataowanie terenów produkujących ropę, gazy ziemne, ozokeryt (oleje ziemne i wosk), położonych w granicach Państwa Polskiego, przeróbkę i transport ropy, jak również przetworów naftowych, oraz tłuszczów zwierzęcych i roślinnych i handel pod wszelką postacią ropą naftową i przetworami naftowymi, jak i tłuszczami zwierzęcymi i roślinnymi, oraz innymi produktami pokrewnymi zarówno w kraju jak i zagranicą. Kapitał zakładowy podzielony został na 2.500 akcji na okaziciela. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki podpisuje: a) o ile zarząd jest jednoosobowy zarządcą sam, lub dwaj prokurenci łącznie, b) o ile zarząd jest wieloosobowy, dwaj członkowie zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem, lub dwaj prokurenci łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, żyra na wekslach, czekii, pokwitowania z odbioru korespondencji pocztowej, pieniędzy, towarów i innego majątku podpisuje jeden członek lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z prawem o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 117 „Monitora Polskiego” z dnia 24 maja 1932 r.

R. H. B XII 2459 (B XXXII 5006): „Dom Sztuki” Hotel des Ventes, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Nowy-Swiat 27. Celem spółki jest przedsięwzięcie wszelkich poczynań mających na widoku uregulowanie kupna-sprzedaży dzieł sztuki ze wszystkich dziedzin i epok, jak również innych rzeczy mogących stanowić przedmiot kolekcjonerstwa nie wyłączając książek i innych druków, a w szczególności: a) dokonywanie komisowej sprzedaży, głównie drogą licytacji, lecz również i z wolnej ręki wyżej wymienionych przedmiotów, b) dokonywanie ocen tych przedmiotów i wydawanie o nich opinii, c) sporządzanie i wydawanie naukowo opracowanych katalogów, d) urządzenie wystaw przedmiotów przeznaczonych na sprzedaż, e) wydawanie pism o celach w zakresie działalności spółki, f) nawiązywanie stosunków handlowych z pokrewnymi instytucjami w kraju i zagranicą, h) wydawanie pożyczek pod zastaw dzieł sztuki i przedmiotów kolekcjonerstwa, względnie nabywanie ich dla dalszej sprzedaży. Kapitał zakładowy podzielony na 1.000 akcji na okaziciela. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 99 „Monitora Polskiego” z dnia 29 kwietnia 1932 r.

R. H. B XIII 2655: „English House W. Majewski i A. Skrzębniewski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warsza-

w e. Firma obecnie brzmi: „Wacław Majewski i Aleksander Skrzebniewski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Kapitał zakładowy wynosi zł. 11.750 podzielony na 10 udziałów. Zarządca Aleksander Skrzebniewski z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Prażmowskim w Warszawie dnia 10 czerwca 1932 r. za nr. rep. 101.

R. H. B XVIII 3412 (B XLI 6109): „Budex Budowlano-Eksportowa, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Budex” Towarzystwo Budowlane, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest dokonywanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju robót budowlanych i inwestycyjnych, wytwarzanie wszelkiego rodzaju materiałów budowlanych, handel materiałami budowlanymi i drzewniami, jakoteż dokonywanie wszelkich dostaw. Akcje są na okaziciela. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Korespondencję, weksle, czeki, pełnomocnictwa, akty, notarialne, hipoteczne i prywatne oraz wszelkie zobowiązania podpisuje dwóch członków zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Pokwitowania z odbioru z poczty korespondencji nie wyłączając pieniędzy, podpisuje jeden członek zarządu. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 1 czerwca 1932 r. zaprotokółowanej przez notariusza Siennickiego w Warszawie za nr. rep. 1937 uzgodniono został statut spółki z prawem o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383).

R. H. B XIX 3493 (B XLI 8095): „Cukrownia Zakrzówek, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Mieczysław Broniewski, Tadeusz Karszo-Siedlewski, obaj z Warszawy. Uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 25 maja 1932 r. członek zarządu Mieczysław Broniewski upoważniony został do samodzielnego podpisywania dokumentów wymienionych w punkcie b). Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zaprotokółowanej przez notariusza Paszkowskiego w Warszawie dnia 25 maja 1932 r. za nr. rep. 962.

R. H. B XIX 3499 (B XL 5963): „Zjednoczone Wytwórnice Gaśnic „Mi-Ra”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Udzielono samodzielnej prokury Edwardowi Haftce z Warszawy z prawem podpisywania za Oddział w Katowicach.

R. H. B XIX 3550: „Polanto” Polsko-Angielskie Towarzystwo Handlowo-Komisowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Ignacemu Birencweigowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania z jednym z zarządców.

R. H. B XXI 3751: „Ajencja Telegraficzna Express A. T. E., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Tadeusz Katelbach przestał być zarządcą Zarządca Mieczysław Obarski z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 22 maja 1931 r. za nr. 2968.

R. H. B XXI 3765 (B LV 7999): „Podlaska Wytwórnica Samolotów, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest budowa samolotów, handel samolotami i ich częściami składowymi, produkcja i handel wyrobów z drzewa i metalu, zakładanie fabryk budowy samolotów, warsztatów do obróbki drzewa i metalu i wogóle prowadzenie przemysłu i handlu w dziale budowy samolotów i działach pokrewnych. Kapitał zakładowy podzielony został na 10.000 akcji. Zarząd stanowią: Witold Rumbowicz, Roman Rosinkiewicz, Włodzimierz Szomański, Jerzy Weber, Czesław Filipowicz, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Czeki, przekazy, żądania wypłaty sum, weksle, wszelkie zobowiązania, zamówienia, pełnomocnictwa, umowy, akty notarialne i hipoteczne i wogóle wszelkie pisma mające charakter zobowiązań, podpisują dwaj członkowie zarządu, lub jeden członek

zarządu łącznie z prokurentem. Korespondencję, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, pieniędzy, przekazów i przesyłek, podpisuje jeden członek zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z prawem o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 108 „Monitora Polskiego z dnia 12 maja 1932 r.

R. H. B XXII 3933: „Standard” Zakłady Przemysłowo-Leśne, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Adam Monitz, kuratorem zaś adwokat Marek Stok z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 maja 1932 r. firmie: „Standard” Zakłady Przemysłowo-Leśne, Spółka Akcyjna w likwidacji” ogłoszona została upadłość.

R. H. B XXVII 4546: „Bracia Bühler, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Śto-Krzyskiej 25.

R. H. B XXVIII 4662: „Polskie Zakłady Impreguracyjne, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Do czasowego wykonywania czynności członków zarządu delegowani zostali członkowie rady nadzorczej Eryk Voelkel i profesor Jan Zarański, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 24 maja 1932 r.

R. H. B XXXIV 5235: „Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Jur”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem mianowany został Kazimierz Kuta-Orłowicz z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 25 lutego 1932 r., spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XXXVI 5380: „Restauracja Hotelu Rzymskiego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 września 1930 r. ogłoszono upadłość firmie: „Restauracja Hotelu Rzymskiego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Stanisław Breitkopf, kuratorem zaś adv. Jan Heiman z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym.

R. H. B XXXVIII 5703: „Cegielnia Wiskitki, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Wiskitkach. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Bachańskim w Żyrardowie dnia 7 grudnia 1931 r. za nr. 1100, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. B XXXVIII 5724: „Przemysł Włókienniczy „Orwil”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Malcolm Mc. Laren, Jack Armitage Holmes, Maurycy Orzech, Wacław Purski, Józef Orzech, Dawid Liskowski, wszyscy z Warszawy, Clarence Wilkinson z Bradford (Anglja). Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Oświadczenia w imieniu spółki, weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy, akty notarialne i hipoteczne, oraz wszelkie zobowiązania, podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem, lub jeden członek zarządu, upoważniony odnośną uchwałą walnego zgromadzenia. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, pieniędzy, przesyłek i towarów podpisuje jeden członek zarządu. Popisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z prawem o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 242 „Monitora Polskiego” z dnia 18 października 1930 r. Uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 27 kwietnia 1932 r. zaprotokółowaną przez p. o. notariusza Łodziewskiego w Warszawie za nr. rep. 95 zmieniony został par. 8 statutu oraz dodany nowy par. 13.

R. H. B XXXIX 5771: „Cegielnia Kuznocin, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Kuznocinie. Stanisław Kaw-

czyński" przestał być zarządcą. Wszelkie zobowiązania, umowy, kontrakty, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i prokury, podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencje niezawierające zobowiązań, czeki, pokwitowania z odboru korespondencji, ładunków i towarów, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie.

R. H. B XXXIX 5796: „Polnaft” Sprzedaż Produktów Górniczo-Skalnych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie, przy ul. Królewskiej 45. Zarządcami obecnie są: Chaim-Lejb Prywes, Henoch Prywes, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dnia 11 marca 1932 r. za nr. 249.

R. H. B XXXIX 5845: „Towarzystwo Przemysłowo-Leśne „Kamienne”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Izrael Ronin, Józef Ronin, Zelman Lerner, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zaprotokołowanej przez notariusza Jurkiewicza w Warszawie dnia 29 kwietnia 1932 r. za nr. rep. 681.

R. H. B XL 5923: „Forbert-Film”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Likwidatorem jest Lejzor vel Leopold Forbert z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 28 stycznia 1931 r. za nr. 442, spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XLII 6146: „Częstochowska Fabryka Wyrobów Celuloidowych, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Komisję Likwidacyjną stanowią: Zbigniew Wierziński, Jerzy Osmołowski, Aleksander-Jan Rodkiewicz, Hirsz-Lejb Breidbord, wszyscy z Warszawy. Zbigniew Sokołowski z Tarchomina, Marja Kąsinowska w dobrach Kobylin pow. grójecki. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zaprotokołowanej przez notariusza Massalskiego w Warszawie dnia 7 maja 1932 r. za nr. rep. 635, spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XLII 6208: „Spółka Akcyjna Pabjanickich Fabryk Wyrobów Bawełnianych Krusche i Ender” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: prezes Feliks Krusche z Pabjanic, Wiceprezesi: Karol Ender z Łodzi, Teodor Ender z Pabjanic. Członkowie: Robert Arlet, Arno Kinderman, obaj z Łodzi. Prezes zarządu Feliks Krusche oraz wiceprezesi: Karol Ender i Teodor Ender upoważnieni zostali do samodzielnego podpisywania przez każdego z nich wszelkich zobowiązań aktów, kontraktów i pełnomocnictw z wyjątkiem aktów hipotecznych, które wymagają łącznego podpisu dwóch członków zarządu. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zaprotokołowanej przez notariusza Kasperkiewicza w Pabjanicach dnia 24 maja 1932 r. za nr. rep. 456.

R. H. B XLII 6226: „Polskie Towarzystwo Samochodów Citroën, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Prokura Adolfa Leenaers'a ustała.

R. H. B XLIII 6309: „Towarzystwo Filmowe „Metro-Goldwyn-Mayer”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Ludwik Kanturek przestał być zarządcą. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 18 kwietnia 1932 r.

R. H. B XLIV 6345: „Spółka Handlowo-Przemysłowa „Żelodlew”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 19 października 1931 r. za nr. 3815, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XLIV 6377: „Englebert” Polska Spółka Akcyjna Wyrobów Gumowych” w Warszawie. Feliks Poorten mieszka obecnie w Warszawie Krak.-Przedm. 5.

R. H. B XLIV 6385: „Wyczołkowski, Bucelski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Kaliskiej róg Węgierskiej.

R. H. B XLV 6489: „Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Lubna” Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 81.

R. H. B XLVI 6621: „Polskie Towarzystwo Elektryczne „Asea” Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Mazowieckiej 1.

R. H. B XLVI 6631: „Laboratorium Elektromiernicze Inżynierów Elektryków, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Glassem w Warszawie dnia 9 czerwca 1932 r. za nr. 720 spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. B XLVI 6641: „Era” Polskie Zakłady Elektrotechniczne we Włochach”. Kapitał zakładowy został całkowicie wpłacony. Zarząd obecnie stanowią: Kazimierz Gayczak w Podkowie Leśnej, Włodzimierz Wiesenberg z Włoch pod Warszawą. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 5 kwietnia 1932 zaprotokołowanej przez notariusza Jurkiewicza w Warszawie za nr. rep. 559 zmienione zostały par. 9, 10 i 11 statutu.

R. H. B XLVI 6673: „Polsko-Szwajcarska Spółka Drzewna, Spółka Akcyjna w Warszawie. Komisję Likwidacyjną stanowią: Teodor Renfer, Ferdynand Kaser, obaj z Berlina, Aron Piszczalski, Karol Bächtold, obaj z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” podpisują dwaj likwidatorowie łącznie. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zaprotokołowanej przez notariusza Siennickiego w Warszawie dnia 17 maja 1932 r. nr. rep. 1737, spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XLVI 6713: „Antykwarnia M. Landsztein, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 1 czerwca 1932 r. za nr. 1105, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. B XLVII 6808: „Towarzystwo Leśne „Strachocin” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem jest Izrael Lewin z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 31 grudnia 1931 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLVII 6810: „Wytwórnia Kinematograficzna „Blok” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Ryszard Ordyński przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Mieczysław Krawicz z Warszawy. Termin trwania spółki jest nieograniczony. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Łódziewskim w Warszawie dnia 10 maja 1932 r. za nr. 168.

R. H. B XLVII 6821: „Wytwórnia Gaśnic „Cud” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Aleje Jerozolimskie 103 m. 85.

R. H. B XLVIII 6890: „Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich Spółka Akcyjna” w Warszawie. Członek zarządu Gaston Koehler-Badin zmarł.

R. H. B XLVIII 6919: „Drukarnia Monolit” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Jon Rachman z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem ra wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 16 lutego 1932 r. za nr. 852.

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

ZARZĄD

T-wa Fabryk Cukru i Rafinerji „Łubna i Szreniawa“

S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że w dn. 31 października 1932 r., o godz. 5 po poł., odbędzie się w Warszawie, w biurze Zarządu, przy ul. Chmielnej 32

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie — po wysłuchaniu wniosków Komisji Rewizyjnej — sprawozdań Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1931/32; 3) Powzięcie uchwał co do udzielenia Zarządowi absolutorjum oraz w sprawie zysku za rok operacyjny 1931/32; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1932/33 r. oraz upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytów, do zabezpieczenia takowych hipotecznie oraz do przyjęcia solidarnych odpowiedzialności i wydania solidarnych gwarancji; 5) Wybór Dyrektora Zarządzającego oraz określenie jego kompetencji i wynagrodzenia; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej na następny rok operacyjny i ustalenie wysokości ich wynagrodzenia; 7) Zmiana artykułów 7 d) i 15 statutu Spółki w następujący sposób: D o t y c h c z a s o w e b rzmienie artykułu 7 d): „Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy odbywają się w miejscu siedziby Spółki w Warszawie” — n o w o p r o p o n o w a n e b rzmienie artykułu 7 d): „Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy odbywają się w Krakowie”. D o t y c h c z a s o w e b rzmienie artykułu 15: „Rok obrotowy Spółki zaczyna się dn. 1 lipca każdego roku, a kończy się z dniem 30 czerwca następnego roku” — n o w o p r o p o n o w a n e b rzmienie artykułu 15: „Rok obrotowy Spółki zaczyna się dnia 1 lipca każdego roku, a kończy się z dniem 30 czerwca następnego roku. Zarząd Spółki jest obowiązany w ciągu 3 miesięcy od upływu roku obrotowego sporządzić i złożyć Komisji Rewizyjnej do zbadania bilans na ostatni dzień roku obrotowego, rachunek strat i zysków oraz dokładne piśmienne sprawozdanie z działalności Spółki za rok ubiegły. Zwyczajne Walne Zgromadzenie winno się odbywać corocznie w terminie 5-miesięcznym po upływie roku obrotowego”; 8) Ewentualne wolne wnioski Akcjonariuszy.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w powyższym Walnym Zgromadzeniu obowiązani są najpóźniej do dni 7 przed terminem Walnego Zgromadzenia, złożyć w biurze Zarządu Spółki, Warszawa Chmielna 32, lub w Filji Akcyjnego Banku Hipotecznego w Krakowie, akcje swe lub świadectwa zastawowe albo depozytowe notariuszy lub instytucji kredytowych krajowych.

I OGŁOSZENIE

Fabryka Krzesel Gościcino, S. A. w Gościcinie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 26 listopada 1932 r., o godz. 16, w lokalu Spółki w Gościcinie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

Porządek dzienny: 1) Przedłożenie bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat za 1931/32 r. operacyjny; Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 2) Przyjęcie bilansu i powzięcie uchwały w sprawie podziału zysku; 3) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 4) Wybór pisma nieurzędowego, w którym umieszczane będą obowiązkowe ogłoszenia; 5) Wybór członków Rady Nadzorczej; 6) Sprostowanie postanowień Walnego Zgromadzenia z dn. 29 grudnia 1928 r. odnośnie emisji nowych akcji; 7) Wolne wnioski.

Wskazujemy zarazem na możliwość zgłoszenia przez Akcjonariuszów nie później jednak, jak na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem, dodatkowych spraw na porządek dzienny, które mogą być zamieszczone w drugim ogłoszeniu.

Gościcino, powiat Morski, dn. 11 października 1932 r.

Zarząd: J. Mack, A. Jahnz

Zarząd Spółki Akcyjnej

Łódzkich Wąskotorowych Elektrycznych Kolei Dojazdowych

zawiadamia n'niejszym PP. Akcjonariuszów, że w dn. 31 października 1932 r., o godz. 11, w lokalu biura Zarządu, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 96, w Łodzi, odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Upoważnienie Zarządu do sprzedania nieruchomości, posiadanych przez Spółkę w granicach miasta Łodzi;
- 3) Upoważnienie Zarządu do sprzedania posiadanego przez Spółkę portfela akcji Towarzystwa Piotrkowsko-Sulejowskiej Kolei Dojazdowej;
- 4) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży posiadanych przez Spółkę akcji i innych papierów procentowych w celu uzyskania płynnych środków.

UWAGA. — (Wyciąg z § 20 Statutu Spółki):

„Akcje dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w Spółce przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Zamast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej, oraz w takiej zagranicznej, na którą zezwolił Minister Skarbu i która będzie wymieniona w ogłoszeniach o zwołaniu Walnego Zgromadzenia.

W zaświadczeniach należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia”.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akc. Cukrowni „ŚRODA“

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w czwartek, dn. 27 października 1932 r., o godz. 4.30 po poł., w Poznaniu, na Sali Malinowej w Hotelu Bazar, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1931/32 r. — oraz podział czystego zysku; 3) Udzielenie absolutorjum dla władz spółki; 4) Zmiana § 5 statutu, polegająca na skreśleniu wyrazów w pierwszym zdaniu „lub nadzór sądowy”, wobec czego zdanie to brzmieć będzie: „Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej nie mogą być osoby, pozbawione praw obywatelstwa lub karane za czyny niehonorowe, również osoby, nad których majątkiem ogłoszono upadłość, lub które mają udział, jako wspólnik w spółce handlowej — co do której ogłoszono upadłość, lub która zawiesiła swoje wypłaty”; Zmiana § 19 statutu. Ustęp drugi — zdanie ostatnie brzmieć będzie: „Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno odbyć się corocznie w ciągu pięciu miesięcy po upływie roku obrotowego”; 5) Wybór 4 członków Rady Nadzorczej, w miejsce ustępujących i zatwierdzenie wyboru 2 członków Zarządu; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — w myśl § 20 statutu — złożyć swe akcje w naszej spółce przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, lub przesłać spółce w tymże samym czasie dowód złożenia akcji u notariusza, względnie w Banku Cukrownictwa w Poznaniu, lub w Komunalnej Kasie Oszczędności pow. średzkiego w Środzie, przyczem w dowodach o złożeniu akcji muszą być wymienione numery akcji i stwierdzenie, że nie będą one wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. Akcje, złożone w naszej Spółce, zwrócone będą zaraz po Walnym Zgromadzeniu.

Środa, dn. 15/X 1932 r.

Z a r z ą d

Spółki Akcyjnej pod firmą: Kolej Lokalna Toruń—Lubicz, S. A.

Na mocy art. 49 prawa o Spółkach Akcyjnych z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 383), zwołuje niniejszym

WALNE ZGROMADZENIE

S. A. Kolej Lokalna Toruń — Lubicz na sobotę, dn. 12 listopada 1932 r., o godz. 13, do Torunia, do sali posiedzeń Wydziału Powiatowego, Plac Teatralny Nr. 4.

Porządek obrad:

- 1) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat na dz. 31 marca 1932 r.;
- 2) Udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi z bilansu oraz rachunku zysków i strat na dz. 31 marca 1931 r.;
- 3) Wybór członków do Rady Nadzorczej;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej;
- 5) Zmiana statutu Spółki: § 6 ust. 2 i § 46;
- 6) Przyjęcie do wiadomości: a) sprawozdań zarządu z dn. 24 marca 1932 r. i 15 października 1932 r., b) sprawozdania kasowego zarządu za czas do 31 marca 1932 r., c) rocznego zamknięcia rachunkowego — eksploatacyjnego — Dyrekcji Okręgowej Kolej Państwowych w Gdańsku za czas od 1/IV 1931 do 31/III 1932, d) preliminarza eksploatacyjnego Spółki na 1933 r., e) korespondencji z Dyrekcją Okręgową Kolej Państwowych w Gdańsku w sprawie wyrównania deficytu względnie rozrachunku z tą Dyrekcją, f) korespondencji w sprawie zaliczenia przez Dyrekcję Okręgową Kolej Państwowych w Gdańsku z 20.146.99 za współużywanie stacji Toruń—Mokre, k) uchwały Rady Nadzorczej z dn. 11 kwietnia 1932 r. pkt. 6 w sprawie preliminarza administracyjnego na okres gospodarczy 1932/33, h) uchwały Rady Nadzorczej z dn. 11 kwietnia 1932 r. — pkt. 10 — w sprawie zakupu parowozu, i) uchwały Rady Nadzorczej z dn. 11 kwietnia 1932 r. — pkt. 11 — w sprawie znaczka obecności dla członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski.

Na Zgromadzenie to zaprasza wszystkich do głosowania uprawnionych Akcjonariuszów Spółki.

Prawo do uczestniczenia i głosowania w Walnym Zgromadzeniu Spółki dają akcje, złożone w Spółce przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia i nie odebrane przed ukończeniem tegoż.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast złożenia akcji będących w posiadaniu Skarbu Państwa i związków komunalnych, wystarczy złożenie urzędowego zaświadczenia kasy, w której akcje są przechowane.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym najbliższego Walnego Zgromadzenia. W tym celu Akcjonariusze, powinni złożyć do Zarządu piśmienne żądanie ze wskazaniem konkretnych wniosków oraz udowodnić posiadanie wymaganej ilości akcji.

Żądanie umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym, powinno być ogłoszone nie później niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Toruń, dn. 15 października 1932 r.

Kolej Lokalna Toruń — Lubicz, S. A.

Zarząd: Weiss

II OGŁOSZENIE

KOMISJA LIKWIDACYJNA**„Energji Elektrycznej”, S. A. w Warszawie**

ogłasza, że uchwalona na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 17 września 1932 r. likwidacja Spółki została zarejestrowana. Wobec tego Komisja Likwidacyjna

WZYWA WIERZycIELI SPÓŁKI

do zgłoszenia swych roszczeń w ciągu roku od daty trzeciego ogłoszenia. Siedziba Komisji Likwidacyjnej znajduje się w Warszawie, przy ul. Targowej 59, m. 2.

Towarzystwa Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza, S. A.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 12 listopada 1932 r., o godz. 11, odbędzie się w lokalu Zarządu Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Moniuszki 10

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat za 1931/32 rok obrotowy oraz kwitowanie władz Spółki; 2) Zatwierdzenie aktów zbycia i nabycia nieruchomości; 3) Wybór członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących; 4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie ich wynagrodzenia; 5) Podanie do wiadomości Zgromadzenia o zmianach redakcyjnych, dokonanych na żądanie władz w statucie, uchwalonym na ostatnim Walnym Zgromadzeniu.

Akcjonariusze, życzący uczestniczyć osobiście lub przez swych pełnomocników w rzeszonym Zgromadzeniu, powinni złożyć w Zarządzie Spółki, nie później niż 5 listopada r. b., swe akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w krajowej instytucji kredytowej, z wymienieniem numerów akcji.

Dla akcji, deponowanych we Francji i Belgji, konieczne jest przedstawienie zaświadczeń depozytowych, wystawionych przez „Crédit Lyonnais” w Paryżu.

Zgodnie z art. 29 statutu, do ważności uchwał Walnego Zgromadzenia potrzebna jest obecność akcjonariuszów lub ich pełnomocników, reprezentujących przynajmniej jedną piątą część kapitału akcyjnego.

Jeżeli na Walnym Zgromadzeniu nie zbierze się potrzebne quorum niedoszłe do skutku Zgromadzenie odbędzie się w dn. 28 listopada r. b., w tym samym miejscu, o tej samej godzinie i z tym samym porządkiem dziennym i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

W razie odbycia się Walnego Zgromadzenia w drugim terminie, t. j. 28 listopada 1932 r. Akcjonariusze, powinni złożyć swe akcje lub zaświadczenia depozytowe nie później, niż do 20 listopada r. b.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„WOLBROM” Fabryka Wyrobów Gumowych, S. A. w Wolbromiu

podaje niniejszem do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 listopada 1932 r., o godz. 18,30, odbędzie się w biurze S. A. „Olkusz” w Olkuszu

**NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

S. A. „Wolbrom” Fabryka Wyrobów Gumowych, S. A. w Wolbromiu, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Wybór nowych członków Zarządu; 3) Wybór nowych członków Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących; 4) Ustalenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

§ 18 statutu. — Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej lub po uprzednim uzyskanu zezwolenia — w myśl art. 59 Prawa akcyjnego — w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo Tschecho-slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskonto Gesellschaft, Berlin, 3) Darmstätter und Nationalbank Komm. Ges. a. Aktien, Berlin, 4) Anglo International Bank Ltd London E. C. 3, 5) Credito Italiano, Trieste, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe Wien, 7) Schoeller & Co. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bank Verein, Zürich, 9) Ungarische Kredit Bank, Budapest V, i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

§ 20 statutu. — Wnioski Akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu jedynie przez Zarząd drogą poleconych pism najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie, nie wliczając daty nadania.

(—) Fritz Westen. (—) inż. W. Otto

„POLSKA FORESTA“, S. A.

ogłasza, że uchwałą, zapadłą na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszów Spółki dn. 25 maja 1932 r. zatwierdzoną postanowieniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dn. 7 lipca 1932 r. ogłoszonym w Nr. 184 „Monitora Polskiego” z dn. 12 sierpnia 1932 r. postanowiono **obniżyć kapitał akcyjny** Spółki ze sumy **zł 2.000.000 do sumy zł 100.000**, a równocześnie **kapitał ten podwyższyć do sumy zł 500.000**.

Stosownie do art. 122 ust. 2 prawa o spółkach akcyjnych,

WZYWA SIĘ WIERZYCIELI

Spółki do zgłoszenia swych roszczeń w ciągu trzech miesięcy, licząc od daty trzeciego ogłoszenia.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„ZABŁOCIE“ Zakłady Chemiczne, S. A. w Żywcu

zawiadamia, że **dn. 11 listopada 1932 r., o godz. 11 przed poł.**, odbędzie się w lokalu Dyrekcji, S. A. „Keram” we Lwowie, Kochanowskiego 26

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZY z następującym porządkiem dziennym:

1) Przedłożenie zamknięcia rachunkowego za 1931/32 r. i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 2) Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego za tenże okres; 3) Udzielenie absolutorjum Zarządowi; 4) Przeniesienie rachunku nierozdzielonych zysków do rachunku funduszu rezerwowego; 5) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć akcje swoje wraz z bieżącymi kuponami — w myśl § 19 statutu — najpóźniej na 6 dni przed Walnym Zgromadzeniem w Kasie S. A. „Zabłocie” Zakłady Chemiczne S. A., w Zabłociu ad Żywiec L. 19 za wydaniem legitymacji, uprawniającej do uczestniczenia na Walnym Zgromadzeniu.

Posiadanie 1 sztuki akcji daje prawo do jednego głosu.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„OLKUSZ“ Fabryka Naczyn Emaljowanych, S. A. w Olkuszu

podaje niniejszem do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 24 listopada 1932 r., o godz. 16**, odbędzie się w biurze fabryki w Olkuszu

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

S. A. „Olkusz” Fabryka Naczyn Emaljowanych, S. A. w Olkuszu, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Wybór nowych członków Zarządu; 3) Wybór nowych członków Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących; 4) Ustalenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

§ 18 statutu. — Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji, bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej, lub po uprzednim uzyskaniu zezwolenia — w myśl art. 59 Prawa akcyjnego — w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo Tschecho-slovakische Bank Prag, 2) Deutsche Bank und Diskonto Gesellschaft, Berlin, 3) Darmstädter und Nationalbank, Komm. Ges. a. Aktien, Berlin, 4) Anglo International Bank Ltd. London E. C. 3, 5) Credito Italiano Trieste, Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, Schoeller & Co, Bankhaus Wien, 8) Schweizerischer Bankverein Zürich, 9) Ungarische Allgemeine Kreditbank, Budapest V i 10) Bank von Liechtenstein Vaduz.

§ 20 statutu. — Wnioski Akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu, jedynie przez Zarząd drogą poleconych pism, najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie, nie wliczając daty nadania.

(—) Fritz Westen, (—) Jan Moravek

**Towarzystwa Schlässerowskiej Przędzalni Bawełny i Tkalni
W OZORKOWIE, S. A.**

zawiadamia, że

**NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZY**

odbędzie się w dn. **16 listopada 1932 r., o godz. 3 po poł.**, w lokalu Towarzystwa w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 165.

Porządek dzienny: 1) Wybór Przewodniczącego Zebrania; 2) Uzupełniający wybór członka Rady Nadzorczej; 3) Sprawy dodatkowe, które mogą być zgłoszone przez Akcjonariuszy na Walne Zgromadzenie, zgodnie z art. 54 Prawa o Spółkach Akcyjnych z dn. 22/III 1928 r.

W razie niedojścia do skutku Walnego Zgromadzenia w terminie dn. 16 listopada 1932 r. dla braku kompletu — Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się w **drugim terminie dn. 24 listopada 1932 r., o godz. 3 po poł.**, w tem samym miejscu i z tymże porządkiem dziennym, przyczem Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w drugim terminie będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

Dodatkowe ogłoszenia i zawiadomienia o drugim terminie Walnego Zgromadzenia dokonane nie będą.

Ozorków, dn. 13 października 1932 r.

Towarzystwo Schlässerowskiej Przędzalni
Bawełny i Tkalni w Ozorkowie, S. A.

(—) Leon Herbst, (—) K. Weil

I OGŁOSZENIE

ZARZĄD

Częstocickiego Towarzystwa Fabryk Cukru, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 28 listopada 1932 r., o godz. 3 po poł. (15)**, w siedzibie Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr. 35, odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Towarzystwa za 1931/32 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1931/32; udzielenie Zarządowi pokwitowania z wykonywania przez niego obowiązków w tymże czasokresie oraz podział zysków i przeznaczenie nadwyżki bilansowej; 5) Uchwalenie kredytów na inwestycje i nowe urządzenia oraz upoważnienie Zarządu do poczynienia w tych granicach wydatków inwestycyjnych; 6) Uchwalenie planu działań i budżetu na 1932/33 r.; 7) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej; 8) Wnioski Akcjonariuszów.

Do punktu ósmego porządku dziennego mogą być wprowadzone sprawy, które Akcjonariusze zgłoszą najpóźniej do dn. 13 listopada 1932 r.

Właściciele akcji na okaziciela, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni najpóźniej do dn. 20 listopada r. b. włącznie, złożyć w Zarządzie Spółki swoje akcje lub też zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w jednej z krajowych instytucji kredytowych, zatwierdzonych przez władze. W zaświadczeniu, winny być wymienione: imię i nazwisko Akcjonariusza, jego adres, ilość i numery akcji oraz winno być zawarte oświadczenie, iż akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, o ile do dn. 20 listopada 1932 r. zostali wpisani do księgi akcyjnej.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Handlowy

dn. 23 marca 1932 r.

II. Firm. 559/32. B. II. 152

Do ts. rejestru handlowego Oddział „B”, przy firmie:

**MIĘDZYNARODOWY BANK HANDLOWY, S. A.
ODDZIAŁ W KRAKOWIE**

wpisano dodatkowo: Dzień wpisu: 25 marca 1932 r. Firmę wykreśla się z ts. rejestru handlowego. Wpisano na podstawie zgłoszenia z dn. 24 marca 1932 r. i uchwał Walnego Zgromadzenia Spółki z 18 kwietnia 1925 r.

II OGŁOSZENIE

Wobec niedojścia do skutku Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów

Spółki Akcyjnej „POLESIE”, Spółka Akcyjna dla Przemysłu i Handlu Leśnego oraz Przemysłu Górniczego

wyznaczonego na dz. 8 października 1932 r., z powodu braku przepisane go quorum, Zarząd Spółki Akcyjnej zawiadamia Akcjonariuszów, że termin powtórnego

ZWYCZAJNEGO WALNEGO ZGROMADZENIA

prawomocnego już bez względu na ilość obecnych Akcjonariuszów, wyznaczony został na dz. 2 listopada 1932 r., o godz. 18, w siedzibie Spółki, przy ul. Senkiewicza 2, w Warszawie, z tym samym porządkiem dziennym, a mianowicie:

1) Zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1930/31 i udzielenie Zarządowi absolutorjum; 2) Wybory władz Spółki; 3) Zmiana statutu i uzgodnienie z nowym prawem o spółkach akcyjnych. Statut Spółki Akcyjnej, zatwierdzony postanowieniem Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dn. 29 listopada 1926 r., a ogłoszony w „Monitorze Polskim” z dn. 1 grudnia 1926 r. Nr. 276, otrzymać ma brzmienie następujące: „Statut Spółki Akcyjnej pod firmą: „Polesie” Przemysłowo-Handlowa Spółka Akcyjna”.

§ 1. — Istniejąca dotąd na zasadzie Statutu, zatwierdzonego w dn. 29 listopada 1926 r. przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu Spółka Akcyjna pod firmą „Polesie”, Spółka Akcyjna dla Przemysłu i Handlu Leśnego oraz Przemysłu Górniczego, istnieć będzie nadal na zasadach poniższego statutu pod zmienioną firmą „Polesie”, Przemysłowo-Handlowa Spółka Akcyjna”.

§ 2. — Celem Spółki jest popieranie rozwoju wszelkiego rodzaju przemysłu i handlu na własny i komisowy rachunek a w szczególności przemysłu i handlu leśnego, rolnego i górniczego. Operacje swe Spółka wykonuje z zachowaniem wszelkich obowiązujących przepisów, w wypadkach prawem przewidzianych po otrzymaniu odnośnej koncesji.

§ 3. — Siedzibą Spółki jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 4. — Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 200.000 i podzielony jest na 2.000 sztuk akcji po zł 100 każda, w odcinkach pojedynczych i zbiorowych.

§ 5. — Wszystkie akcje są na okaziciela i korzystają z jednako wych uprawnień.

§ 6. — Władzami Spółki są: a) Walne Zgromadzenie akcjonariuszów, b) Zarząd, c) Komisja Rewizyjna.

§ 7. — Zarząd Spółki składa się z 3 lub więcej członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów. Ustępujący członkowie mogą być wybrani ponownie.

§ 8. — Wszelkie zobowiązania pieniężne, umowy, pełnomocnictwa, wymagają dla ważności swej wobec Spółki 2 podpisów członków Zarządu, bądź jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Wszelką korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek i dokumentów, podpisuje jeden członek Zarządu, bądź prokurent, bądź osoba, szczególnie przez Zarząd upoważniona.

§ 9. — Rok operacyjny Spółki trwa od 1 października do 30 września włącznie.

§ 10. — Ilekroć Statut niniejszy nie zawiera szczególnych postanowień, Spółka podlega przepisom obowiązującego prawa o Spółkach Akcyjnych.

4) Sprawa pokrycia strat Spółki i w tym celu obniżenia i podwyższenia kapitału zakładowego Spółki względnie sprawa ewentualnej likwidacji Spółki; 5) Wnioski Akcjonariuszów. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, w dni — stosownie do § 24 statutu — nie później niż na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć Zarządowi Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe.

II OGŁOSZENIE

ZARZĄD

Zjednoczonych Zakładów Chemicznych „Zagózdźon”, S. A.

w Warszawie, Grójecka 56

niniejszem zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 7 listopada 1932 r., o godz. 3, w kancelarii notariusza S. Zaborowskiego w Warszawie, Kapucyńska 6—Hipoteka — odbędzie się

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie, wybór przewodniczącego; 2) Dostosowanie statutu do przepisów prawa o spółkach akcyjnych i w związku z tem ewentualne zmiany statutu; 3) Wybór członka Zarządu; 4) Wolne wnioski.

II OGŁOSZENIE

Kolej Żelazna Chabówka—Zakopane, S. A.

XXIX ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

S. A. „Kolej Żelazna Chabówka — Zakopane” odbędzie się w dn. 5 listopada 1932 r., o godz. 9 przed poł., w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych (gmach Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych, IV p. drzwi Nr. 453), we Lwowie, z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu z czynności oraz Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za okres od 1 kwietnia 1931 r. do 31 marca 1932 r. i uchwała co do udzielenia absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 2) Rozdział zysku; 3) Upoważnienie Rady Nadzorczej do przelania na Zarząd czynności, połączonych z losowaniem akcji oraz z niszczeniem wylosowanych i zapłaconych akcji; 4) Uchwała co do zmiany dotychczasowego okresu sprawozdawczego na okres od 1 stycznia do 31 grudnia.

Warunki prawa do głosu na Walnym Zgromadzeniu określa § 21 statutu Spółki.

Lwów, dn. 14 października 1932 r.

Z a r z ą d

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Kolej Elektryczna Warszawa—Młociny—Modlin”, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 3 listopada r. b., o godz. 11, odbędzie się w Warszawie, w lokalu S. A. „Siła i Światło”, Marszałkowska 94

X ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1931 r., uchwała co do sposobu pokrycia strat, wykazanych na dz. 31 grudnia 1931 r. w wysokości zł 307.863/13, przez dopłaty akcjonariuszów w stosunku zł 100 na każdą akcję nominalnej wartości zł 100 pod rygorem unieważnienia akcji, w razie nieuiszczenia dopłat w uchwalonym terminie, udzielenie absolutorjum Zarządowi; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie preliminarza wydatków eksploatacyjnych i inwestycyjnych na 1932 r.; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej wzamian ustępujących, oraz wybór Komisji Rewizyjnej; 5) Ustalenie wynagrodzenia członków Rady i Komisji Rewizyjnej.

Akcje na okaziciela dają prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, t. j. najpóźniej w dn. 27 października r. b., w biurze Spółki w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej Nr. 94 i jeżeli nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucjach kredytowych.

Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji, oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do § 12 Statutu Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Wyrobów Trykotowych i Dziaonych

Jakób Hirsberg i Wiczyński w Łodzi, S. A.

zawiadamia niniejszem, że w dn. 2 listopada r. b., o godz. 18, odbędzie się w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Al. Kościuski Nr. 23/25

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawa sprzedaży części niezabudowanego placu, przy ul. Gdańskiej 74 w Łodzi; 2) Wnioski akcjonariuszów.

Do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni będą akcjonariusze, którzy złożą w Spółce swe akcje na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Dodatkowe sprawy mogą być wnoszone na porządek dzienny przez akcjonariuszów, reprezentujących 1/10 część kapitału zakładowego, nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Towarzystwo Budowlane Inżynierowie K. Stronczyński, R. Czarnota-Bojarski i S-ka”

Warszawa, Marszałkowska 17.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 2 listopada 1932 r., o godz. 13, odbędzie się w kancelarii notariusza Juliana Sienickiego w gmachu Hipoteki, przy ul. Kapucyńskiej Nr. 6

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Wybór członków Zarządu i 3 członków Komisji Rewizyjnej wzamian ustępujących;
- 3) Zmiana § 10 statutu, mającego obecnie brzmienie: „Wszelką korespondencję w imieniu Spółki, umowy, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty hipoteczne i notarialne, czeki, tudzież pisma z żądaniem zwrotu sum z instytucji kredytowych podpisuje bądź dwóch członków Zarządu łącznie, bądź jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem. Do odbioru z poczty pieniędzy, przesyłek i dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka Zarządu lub prokurenta” — na następujący:

„Wszelką korespondencję w imieniu Spółki, umowy, czeki, pisma z żądaniem zwrotu sum z instytucji kredytowych, odbiór z poczty pieniędzy, przesyłek i dokumentów, pokwitowanie z odbioru należności, wszelkie akty i protokoły podpisuje jeden z członków Zarządu lub osoba, upoważniona przez Zarząd. Jedynie weksle, pełnomocnictwa i akty hipoteczne i notarialne podpisuje bądź dwóch członków Zarządu łącznie, bądź jeden członek Zarządu łącznie z osobą, posiadającą pełnomocnictwo Zarządu”;

- 4) Wolne wnioski.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Powszechnego T-wa Film. „Petef”, S. A. w Warszawie

zawiadamia, że w dn. 31 października 1932 r., o godz. 18.30, odbędzie się w lokalu biura w Warszawie, przy ul. Widok 10 **ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW** z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie z czynności Spółki za rok operacyjny 1931/32; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i uchwała w przedmiocie zatwierdzenia bilansu i rachunku zysków i strat oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi za okres 1931/32; 3) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1932/33 r., z wyznaczeniem jej wynagrodzenia; 4) Ewentualne wnioski akcjonariuszów.

W Walnym Zgromadzeniu mogą brać udział akcjonariusze którzy przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w Zarządzie Spółki akcje, lub właściwe świadectwa depozytowe.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysłu Elektrycznego „CZECHOWICE” w Czechowicach

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 listopada 1932 r., o godz. 16, odbędzie się w budynku administracyjnym Spółki w Czechowicach

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1931/1932, oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum za tenże okres; 4) Powzięcie uchwały w sprawie pokrycia straty bilansowej; 5) Wybory władz Spółki.

PP. Akcjonariusze, zamierzający wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć swoje akcje najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w Śląskim Zakładzie Kredytowym w Bielsku, lub w Zarządzie Spółki w Czechowicach.

ZARZĄD

Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „Będzin-Olkusz”, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 listopada 1932 r., o godz. 5.30 po poł., odbędzie się w Warszawie, przy ul. Foksal Nr. 11 w biurze Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Hutniczych „Huta Bankowa”

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za czas od 1 lipca 1931 r. do 30 czerwca 1932 r.; przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat na dz. 30 czerwca 1932 r.; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, dotyczące zatwierdzenia sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat i użycia pozostałości z rachunku zysków i strat; udzielenie pokwitowania organom Spółki z ich czynności; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej; 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 6) Wnioski, zgłoszone przez PP. Akcjonariuszów, stosownie do art. 54 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o spółkach akcyjnych.

Stosownie do art. 54 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o spółkach akcyjnych, akcjonariusze, posiadający co najmniej 1/10 kapitału zakładowego, mogą żądać aby pewne sprawy zostały umieszczone w porządku dziennym obrad, z warunkiem jednak, aby zgłoszenie takie zostało zgłoszone Zarządowi najpóźniej na dni 14 przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do art. 59 tegoż Rozporządzenia, właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, o ile są wpisani do rejestru Spółki co najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Właściciele akcji na okaziciela mają także prawa, o ile w tym samym terminie złożą w Zarządzie Spółki w Sosnowcu ul. Zamkowa Nr. 5, akcje lub zaświadczenia, podające numery tych akcji i stwierdzające, że zostały one złożone u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej i że nie będą wycofane przed końcem Zgromadzenia.

Z A R Z A D

Franko - Polskiego Towarzystwa Górniczego, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 listopada 1932 r., o godz. 5 po poł., odbędzie się w Warszawie, przy ul. Foksal Nr. 11 w biurze Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Hutniczych „Huta Bankowa”

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za czas od 1 lipca 1931 r. do 30 czerwca 1932 r.; przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat na dz. 30 czerwca 1932 r.; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, dotyczące zatwierdzenia sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat i użycia pozostałości z rachunku zysków i strat; udzielenie pokwitowania organom Spółki z ich czynności; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej; 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 6) Zmiana § 6 Statutu: „Siedzibą Spółki jest Sosnowiec”, zamiast: „Siedzibą Spółki jest Dąbrowa — Górnicza”; 7) Wnioski, zgłoszone przez PP. Akcjonariuszów, stosownie do art. 54 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o spółkach akcyjnych.

Stosownie do art. 54 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o spółkach akcyjnych, akcjonariusze, posiadający co najmniej 1/10 kapitału zakładowego, mogą żądać aby pewne sprawy zostały umieszczone w porządku dziennym obrad, z warunkiem jednak, aby zgłoszenie takie zostało zgłoszone Zarządowi najpóźniej na dni 14 przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do art. 59 tegoż Rozporządzenia, właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, o ile są wpisani do rejestru Spółki co najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Właściciele akcji na okaziciela mają także prawa, o ile w tym samym terminie złożą w Zarządzie Spółki w Dąbrowie Górniczej, ul. Królowej Jadwigi Nr. 12, akcje lub zaświadczenia, podające numery tych akcji i stwierdzające, że zostały one złożone u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej i że nie będą wycofane przed końcem Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Warszawskiej Spółki Akcyjnej Budowy Parowozów

zawiadamia, że

XII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w piątek dn. 28 października 1932 r., o godz. 17, w lokalu Banku Dyskontowego Warszawskiego w Warszawie, ul. Fredry Nr. 8, z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za rok rachunkowy 1931/32 i przedstawienie bilansu na dz. 30 czerwca 1932 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat, oraz pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Podział zysku; 5) Budżet na 1932/33 r.; 6) Kupno, sprzedaż i obciążenie nieruchomości; 7) Wybory członków Rady Nadzorczej; 8) Określenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej i członków Rady, delegowanych do stałego nadzoru; 9) Wolne wnioski.

W Zgromadzeniu tem mają prawo wziąć udział akcjonariusze, którzy swoje akcje, lub kwity bankowe złożyli do dn. 21 października 1932 r. w biurze Warszawskiej Spółki Akcyjnej Budowy Parowozów, Warszawa, ul. Kolejowa Nr. 57, lub w Banku Dyskontowym Warszawskim i jego oddziałach lub filjach, oraz w biurze Trust Metallurgique Belge Français w Brukseli 168, Rue Royale, gdzie będą wydawane legitymacje uprawniające do udziału w Walnem Zgromadzeniu.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakłady Amunicyjne „POCISK“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 23 listopada 1932 r., o godz. 17, w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Mińskiej Nr. 25 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1931 r., udzielenie Radzie i Zarządowi pokwitowania z czynności; 2) Plan działań i budżet na 1932 r.; 3) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytów i hipotecznego ich zabezpieczenia; 4) Kupno i sprzedaż nieruchomości; 5) Wybór członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 6) Wnioski, które mogą być zgłoszone przez PP. Akcjonariuszów, stosownie do art. 54 prawa o spółkach akcyjnych i które będą pomieszczone w drugim ogłoszeniu.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni najpóźniej do dn. 16 listopada 1932 r. do godz. 16, złożyć swe akcje, świadectwa tymczasowe lub odpowiednie kwity depozytowe lub zastawowe w biurze Zarządu (Mińska 25). Właściciele akcji imiennych mają prawo udziału w Walnem Zgromadzeniu, o ile są zapisani w księgach Spółki conajmniej na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem.

I OGŁOSZENIE

ZARZĄD

Warszawskich Fabryk Śrub i Drotu J. Wolanowski, S. A.

zwołuje

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbyć się mające w dn. 14 listopada 1932 r., o godz. 3.30 po poł., w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Gliniana 5, z następującym porządkiem dziennym:

1) Obniżenie kapitału zakładowego o zł 375 000; 2) Podwyższenie tak obniżonego kapitału zakładowego o zł 375 000 przez wypuszczenie nowej emisji 3.750 akcji na okaziciela po zł 100 nominalnej wartości każda; 3) Przydzielenie całej tej nowej emisji akcji wierzycielowi Spółki na pokrycie jego należności; 4) Zmiana dotychczasowego brzmienia § 2 statutu: „Kapitał zakładowy Spółki zł 750.000 został pełnowpłacony i składa się z 7.500 akcji na okaziciela po zł 100 każda” na następujące: „§ 2. — Kapitał zakładowy Spółki zł 750.000 składa się z 3.750 akcji I emisji i 3.750 akcji II emisji, wszystkie na okaziciela po zł 100 każda”; 5) Wolne wnioski.

BELGIJSKA SPÓŁKA AKCYJNA

„Société Industrielle et Commerciale des Anciens Etablissements Emile Haebler“, Soc. An. à Bruxelles, rue Emile Banning 81
Tow. Akc. Przemysłowe i Handlowe dawnych przedsiębiorstw Emila Haeblera, Bruksela

Uprasza się PP. Akcjonariuszów o wzięcie udziału w
ZWYCZAJNEM WALNEM ZGROMADZENIU

które się odbędzie we wtorek, dn. 15 listopada 1932 r., o godz. 15, w hotelu „Central“, Place de la Bourse 3, w Brukseli.

Porządek dzienny:

1) Sprawozdanie Rady Administracyjnej i Kolegium Komisarzy z działalności w roku operacyjnym 1931/32; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 30 czerwca 1932 r.; 3) Zwolnienie administratorów i komisarzy; 4) Ustalenie wynagrodzeń administratorów i komisarzy; 5) Mianowanie podług statutu oraz zaratyfikowanie mianowania przez Radę Zarządzającą jednego administratora na miejsce zmarłego administratora.

Chcąc wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, PP. Akcjonariusze powinni się zastosować do artykułu 25 statutu Towarzystwa.

Akcje lub udziały założycielskie (parts de fondateur) mogą być zdeponowane: w Brukseli — w siedzibie Towarzystwa, 81, rue Emile Banning u „Société Générale de Belgique“ i w jej filji, 48 rue de Namur (dawniej Banque d'Outremer), w Łodzi — w siedzibie eksploatacji Towarzystwa, ul. Pusta 9, w Amsterdamie — u „Amsterdamsche Bank“.

ZARZĄD

Kujawskich Zakładów Rolniczo-Przemysłowych w Wagańcu, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów o

ZWYCZAJNEM WALNEM ZGROMADZENIU

mającym się odbyć w dn. 21 listopada 1932 r., o godz. 16, w biurze Zakładów w Wagańcu.

Porządek dzienny: 1) Wybór przewodniczącego Zebrania; 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zebrania; 3) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za rok operacyjny 1931/32; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły; 6) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokrycie strat; 7) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 8) Zatwierdzenie budżetu i planu działania na rok operacyjny 1932/33; 9) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 10) Upoważnienie Zarządu do kredytowania się w instytucjach finansowych i u osób prywatnych oraz do zapisywania ewikcji hipotecznej na zaciągnięte zobowiązania; 11) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

Fabryki Maszyn Rolniczych „Odlew“, S. A. w Krakowie

odbędzie się we środę, dn. 23 listopada 1932 r., o godz. 4 po poł., w lokalu fabrycznym Spółki w Krakowie, przy ul. Żółkiewskiego 17.

Porządek dzienny:

1) Sprawozdanie Zarządu z obrotów przedsiębiorstwa za czas od 1 stycznia 1931 do 31 grudnia 1931 r.; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków, przedłożenie bilansu za powyższy okres i powzięcie uchwały, zatwierdzającej powyższe sprawozdanie; 3) Powzięcie uchwały co do pokrycia strat; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z wnioskiem na udzielenie absolutorium Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej z czynności i rachunków za czas od 1 stycznia 1931 r. do 31 grudnia 1931 r.; 5) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej za 1932 r. tudzież dla członków Komisji Rewizyjnej za 1931 r.; 6) Wybór 5 członków Rady Nadzorczej na okres 3-letni; 7) Wnioski i interpelacje.

Akcjonariusze, reprezentujący conajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mogą żądać pomieszczenia dodatkowych spraw na porządek dzienny, nie później jak w 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Cukrownia KUJAWY, S. A. w Janikowie, pow. Inowrocław

zapraszamy PP. Akcjonariuszów na

WALNE ZGROMADZENIE

mające się odbyć w dn. 26 listopada 1932 r., o godz. 10.30 przed poł., w Hotelu Basta w Inowrocławiu, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Zatwierdzenie zmian w statucie;
- § 14 w miejsce dotychczasowego tekstu ma otrzymać następujące brzmienie: „Z dostarczonych buraków oddaje się plantatorowi wyłoki prasowane w ilości i po cenie ustalonej rokrocznie przez Radę Nadzorczą”;
- w § 17 ust. 3 zmienia się wyrazy „w ciągu czterech miesięcy na „w ciągu pięciu miesięcy”;
- w § 23 ust. 2, w wierszu 1 przed cyfrą „5” wstawia się wyraz „najmniej” i w tym samym ustępie w wierszu trzecim wstawia się przed cyfrą „10” wyraz „najmniej”;
- 3) Sprawozdanie, przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok obrotowy 1931/32;
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, przyjęcie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków oraz wniosek o udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 5) Powzięcie uchwały odnośnie podziału zysku;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących członków;
- 7) Zatwierdzenie Zarządu;
- 8) Wybory rewizorów i zastępców;
- 9) Ewentualne wnioski, zgłoszone w myśl ustawy akcyjnej;
- 10) Zamknięcie Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, pragnący zamieścić dodatkowe sprawy w obradach na Walnym Zgromadzeniu, winni zgłosić je najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Sprawy mogą być umieszczone, o ile § 17 Statutu na to zezwala.

PP. Akcjonariusze, pragnący mieć prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do § 18 Statutu — złożyć w Cukrowni Kujawy, S. A. w Janikowie, powiat Inowrocław, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, swoje akcje, przedstawiające nominalną wartość niemniej niż zł 120 każda, lub zaświadczenie na dowód złożenia akcji u polskiego notariusza albo w Banku Cukrownictwa w Poznaniu, lub w Banku Ludowym w Inowrocławiu, lub też w Poznańskim Banku dla Handlu i Przemysłu w Poznaniu lub w filji Poznańskiego Banku dla Handlu i Przemysłu w Inowrocławiu. W zaświadczeniu wymienione winno być: liczba akcji i zapewnienie, że akcje przed terminem ukończenia powyższego Walnego Zgromadzenia nie będą wydane.

Janikowo, dn. 12 października 1932 r. Zarząd

I OGŁOSZENIE

ZARZĄD**Przedalnia Bawełny „Teodor Steigerl”, S. A.**

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 listopada 1932 r., o godz. 18, odbędzie się w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Miljonowej 37

**NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zmiana 1 ustępu § 5 statutu Spółki; brzmienie dotychczasowe: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 3,450,000, podzielonych na 6,000 sztuk akcji po zł 575 nominalnej wartości każda”, brzmienie projektowane: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 2,400,000, podzielonych na 6,000 sztuk akcji po zł 400 nominalnej wartości każda”;
- 3) Wybór pisma miejscowego, w którym winno być publikowane wymagane przez statut Spółki oraz Prawo o spółkach akcyjnych ogłoszenia;
- 4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący zgłosić dodatkowe sprawy do porządku dziennego, winni złożyć Zarządowi piśmienne wnioski w terminie do dn. 2 listopada 1932 r.

Do uczestniczenia w powyższym Zgromadzeniu uprawnieni będą PP. Akcjonariusze, którzy — zgodnie z § 22 statutu — złożą w Spółce swe akcje lub też zaświadczenia depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

**NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE
AKCJONARIUSZÓW**

nżej podpisanej Spółki w likwidacji odbędzie się w środę dn. 26 października 1932 r., po poł. o godz. 4, w lokalu Restauracji Rzeźni Miejskiej w Poznaniu przy ul. Grochowe Łąki Nr. 9, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Zarządu;
- 2) Przedstawienie bilansu likwidacyjnego i stanu likwidacji;
- 3) Uchwała, że likwidację przeprowadza 2 likwidatorów;
- 4) Zatwierdzenie zbycia nieruchomości;
- 5) Wolne głosy.

Prawo głosowania przysługuje tym akcjonariuszom, którzy na 3 dni przed Walnym Zebraniem złożą swoje akcje w biurach Spółki lub u notariusza.

Poznań, dn. 1 października 1932 r.

Centrala Przemysłu Rzeźnickiego, S. A.

w likwidacji

(—) *Sf. Chojecki*, (—) *M. Budziński*

likwidatorzy

I OGŁOSZENIE

Galicyskie Towarzystwo Naftowe „Galicja”

S. A.

Dn. 15 listopada 1932 r., o godz. 12 w poł., odbędzie się **XXXI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE**

Galicyskiego Towarzystwa Naftowego „Galicja”, S. A., w lokalu filji tegoż Towarzystwa we Lwowie, ul. Kościuszki 8, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Walnego Zgromadzenia i wybór Przewodniczącego;
- 2) Powzięcie uchwały o sprawozdaniu z działalności Spółki, o bilansie i o rachunku zysków i strat 1931/32 r., jakoteż o sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej. Powzięcie uchwały o pokryciu bilansowej straty;
- 3) Udzielenie pokwitowania byłej Radzie Zawodowej Spółki oraz władzom Spółki, wybranym na podstawie nowo uchwalonych statutów;
- 4) Nowy wybór Rady Nadzorczej oraz oznaczenie pborów dla członków Rady Nadzorczej;
- 5) Nowy wybór Komisji Rewizyjnej oraz oznaczenie pborów dla jej członków;
- 6) Powzięcie uchwały o zmianie §§ 33 i 39 statutu Spółki. W § 33 dodaje się nowy ustęp następującego brzmienia: „4. — Każdy członek Rady Nadzorczej może, w razie przeszkody dać się zastąpić na posiedzeniach Rady przez innego członka, pisemnie do tego upoważnionego”.
- § 39 uzupełnia się przez dodanie słów: „i lit. 4” po słowach „postanowienia §§ 33 lit. 2”;
- 7) Uchwalenie czasopisma, przeznaczonego na ogłoszenia Spółki — w myśl § 52 statutu.

Każdy Akcjonariusz, chcący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winien — stosownie do postanowień § 12 statutu — złożyć akcje wraz z kuponami najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, t. j. do dn. 8/XI 1932 r. w kasie Spółki we Lwowie, ul. Kościuszki 8, które to akcje przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia nie zostaną wydane. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia o złożeniu akcji wraz z kuponami u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej lub też w jednej z następujących zagranicznych instytucji depozytowych, a mianowicie: w Wiedniu: w „Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe”, I. Renngasse 2, albo: w „Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft I. am Hof 2, albo: u firmy „Ofenbeim i S-ka” III. am Heumarkt 10, w Paryżu: u firmy „Compagnie Franco-Polonaise des Pétroles Société Anonyme 52, Boulevard Maillierherbes (8-me), w Amsterdamie: w „Nederlandsche Standaardbank”, w Zurychu: w „Schweizerischer Bankverein”.

W zaświadczeniu należy wymienić ilość akcji i wyraźnie stwierdzić, że akcje wraz z kuponami nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mogą — z zachowaniem przepisów § 16 lit. 3 statutu Spółki — zgłosić na porządek dzienny dodatkowe sprawy, które mogą być zamieszczone w drugim ogłoszeniu

Zarząd Spółki Akcyjnej

Galicyskie Towarzystwo Naftowe „Galicja”, S. A.

Zarząd firmy „Warszawski Młyn Parowy”, S. A.

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 26 listopada 1932 r., o godz. 12 w poł., w lokalu Spółki, przy ul. Objazdowej Nr. 2, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania bilansu, oraz rachunku zysków i strat za 1931/32 r.; 4) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokryciu strat; 5) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytów oraz zatwierdzenie już dokonanych w roku bieżącym umów i zabezpieczeń;
- 6) Udzielenie absolutorjum Zarządowi; 7) Wybór członków Rady Nadzorczej; 8) Wolne wnioski.

Zarząd Spółki Przemysł Bawełniany ADAM OSSER, S. A. w Łodzi

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 12 listopada 1932 r. o godz. 16 w lokalu Spółki przy ul. Kilińskiego Nr. 222 odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Wybory uzupełniające do Zarządu;
- 3) Określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu;
- 4) Sprawa dotacji Jubileuszowego Funduszu Zapomogowego dla pracowników fabrycznych;
- 5) Wolne wnioski.

Zgodnie z art. 57 prawa akcyjnego, Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe wnioski, które będą pomieszczone w drukiem ogłoszeniu.

WEZWANIE DO ZGŁOSZENIA WIERZYTELNOŚCI

Niżej podpisany likwidator S. A.

„Instytut dla Curieterapii, Zakład dla Leczenia Radium”

S. A. W KRAKOWIE

podaje niniejszem do wiadomości, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki z dn. 26 czerwca b. r. wymieniona Spółka została rozwiązana i przeszła w stan likwidacji.

Wszystkich, którzyby do likwidowanej Spółki mieli jakiegokolwiek roszczenia lub wierzytelności, wzywa się aby je na ręce likwidatora zgłosili w ciągu roku od daty ostatniego ogłoszenia.

Kraków, Krupnicza 8.

Likwidator *Dr. Henryk Wachtel*

Gwarectwo „Hrabia Renard”

Reprezentant Gwarectwa „Hrabia Renard” ma zaszczyt prosić PP. Udziałowców (Gwarków) na

OGÓLNE ZGROMADZENIE

odbyć się mające w **poniedziałek, dn. 14 listopada 1932 r. o godzinie 4 po poł.** w Warszawie przy ul. Foksal Nr. 11 w biurze Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Hutniczych „Huta Bankowa” z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Reprezentanta za okres operacyjny 1931—1932; 2) Przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat na dz. 30 czerwca 1932 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie sprawozdania Reprezentanta, bilansu oraz rachunku zysków i strat na dz. 30 czerwca 1932 r.; udzielenie pokwitowania Reprezentantowi i Radzie Nadzorczej; 5) Uchwała, dotycząca pokrycia strat z okresu operacyjnego 1931—1932; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej na okres operacyjny 1932—1933; 7) Zatwierdzenie aktów kupna, sprzedaży i zamiany nieruchomości; 8) Różne sprawy.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Kolej Lokalna Toruń—Czarnowo

zwołuje na dz. 19 listopada 1932 r., na godz. 13, do Torunia w Ratuszu sala obrad Nr. 15

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

na które zaprasza wszystkich do głosowania uprawnionych Akcjonariuszów.

Porządek obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej za rok gosp. 1931/32, bilansu oraz rachunku zysków i strat; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej z przeprowadzonej rewizji ksiąg i bilansu; 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 5) Uchwała o pokryciu strat; 6) Zmiana statutu § 6 ust. 2, w miejsce słów: „losowanie którego dokonywać będzie Rada Nadzorcza” — projektuje się treść: „losowanie, którego dokonywać będzie Zarząd w obecności notariusza i 2 delegowanych członków Rady Nadzorczej”; 7) Sprawa odstąpienia na własność skarbu Państwa parceli 31/28 obszaru 79 m² z nieruchomości ks. wiecz. Toruń, tom IV, wykaz 82, obręb Bielany; 8) Ustalenie wartości znaczka obecności za udział w posiedzeniach członków Rady Nadzorczej; 9) Wybór 1 członka Rady Nadzorczej; 10) Sprawa sprzedaży parowozu Spółki; 11) Wolne wnioski.
- Zgłoszenia dodatkowych spraw na porządek dzienny przez akcjonariuszów powinno być podane Zarządowi nie później jak 14 dni przed terminem Walnego Zgrom. (art. 57 prawa o sp. akc.).

Przedstawiciele Skarbu Państwa i związków samorządowych wykonywać mogą prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu, o ile przedłożą urzędowe poświadczenie, dotyczące posiadania odpowiednich akcji. Akcjonariusze prywatni winni złożyć akcje Spółki najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, w kasie Spółki w Toruniu, w Ratuszu, lub u notariusza Tempskiego w Toruniu.

Kolej Lokalna Tarnów—Szczucin, S. A.

Stosownie do postanowień §§ 10 — 19 statutu podpisany Zarząd S. A. „Kolej Lokalna Tarnów — Szczucin” zwołuje niniejszem

XXI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

S. A. „Kolej Lokalna Tarnów—Szczucin” na dz. 17 listopada 1932 r. o godz. 9 przed poł. w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych (gmach Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych IV p. drzwi Nr. 453) we Lwowie.

Przedmiotem obrad będą:

- 1) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu z czynności oraz Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za okres od 1 kwietnia 1931 r. do 31 marca 1932 r. i uchwała co do udzielenia absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 2) Zmiana § 47 statutu w tym kierunku, że rok obrotowy Spółki ma być zgodny z rokiem gospodarczym Polskich Kolei Państwowych.

Po myśli postanowień § 20 statutu, każda akcja daje prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostanie złożona przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w Kasie Spółki lub w Kasie Skarbowej I we Lwowie i nie będzie odebrana przed ukończeniem tegoż.

Ewentualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego lub jego uzupełnienia mogą być zgłoszone najpóźniej w dn. 2 listopada 1932 r. w Zarządzie we Lwowie, ul. Zygmuntowska 1 (gmach Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych, IV p. drzwi Nr. 453).

Lwów, dn. 19 października 1932 r.

Z a r z ą d.

Polski Bank Komunalny, S. A.

Bilans surowy dn. 30 września 1932 r.

STAN CZYNNY		zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospod. Krajowego			
			1.404.311'81
Waluty zagraniczne			
			27.061'06
Papiery wartościowe własne:			
a) pożyczki państwowe	220.720'60		
b) papiery hipoteczne	2.204.733'07		
c) akcje	154.115'75	2.579.569'42	
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcj.			
			981.849'68
Banki krajowe			
			3.705.084'29
Weksle zdyskontowane			
			7.721.480'70
Rachunki bieżące (saldo debetowe):			
a) zabezpieczone	1.918.606'13		
b) niezabezpieczone	643.815'64	2.562.421'77	
Pożyczki terminowe			
			31.591.925'12
Nieruchomości			
			2.112.984'25
Różne rachunki			
			2.224.835'96
Koszty, różnice kursowe i t. p.			
			600.831'28
Długoterminowe pożyczki w obligacjach			
			16.950.453'92
			<u>72.462.809'26</u>
STAN BIERNY		zł	zł
Kapitały własne:			
a) zakładowy	5.000.000'00		
b) zapasowy	487.676'43		
c) zapasowy obligacyjny	318.613'11		
d) inne rezerwy	502.453'21		
e) fundusz amortyzacyjny	105.961'84	6.414.704'59	
Wkłady:			
a) terminowe	7.181.117'42		
b) à vista	5.795.188'84		
c) specjalne	26.114.420'96	39.090.727'22	
Rachunki bieżące (saldo kred.)			
			15.598'66
Zobowiązania inkasowe			
			72'82
Redyskonto weksli			
			2.107.231'20
Banki krajowe			
			5.381.694'87
Wierzyciele hipoteczni			
			8.032'92
Różne rachunki (w tem fundusz umorzenia obligacji i na opłatę kuponów zł 575.816'42)			
			1.325.836'56
Procenty, prowizje i różne zyski			
			1.168.462'42
Obligacje			
			16.950.448'00
			<u>72.462.809'26</u>
Gwarancje			
			zł 392.922'10
Inkaso			
			„ 89.827'36

Zakłady Mechaniczne i Odlewnia ROHN, ZIELIŃSKI & S-ka, S. A.

Bilans na dz 31 grudnia 1931 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 2.546.069'42; Rucho-
mości zł 748.920'43; Zapas żelaza i materiałów pomocniczych
zł 58.698'93; Fabrykaty i półfabrykaty zł 508.640'84; Dłużni-
cy zł 132.699'47; Kapitały zł 27.332'46; Różnica kursu na 8%
list. zast. Tow. Kred. m. Warszawy zł 114.390'00; Rachunek
przechodni zł 16.775'85; Rachunek zysków i strat zł 120.590'71;
Razem zł 4.274.118'11.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2.000.000'00; Kapitał
zasobowy zł 262.846'71; Kapitał rezerwowy zł 591.112'66; Ka-
pitał amortyzacyjny zł 723.509'07; Wierzyciele zł 170.955'18;
Tow. Kredyt. m. Warszawy zł 417.900'00; Rachunek przechod-
ni zł 107.794'49; Razem zł 4.274.118'11.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Podatki zł 35.350'10; Obciążenia socjalne
zł 43.353'99; Koszty ogólne zł 75.508'40; Procenty zł 46.723'26;
Pensje zł 166.215'00; Niepewne wierzycielności zł 6.606'25;
Razem zł 373.757'00.

MA. — Dochód brutto ze sprzedaży zł 252.568'31; Zysk na
sprzedanej z inwentarza maszynie zł 502'40; Różnica kursu
zł 95'58; Strata za 1931 r. zł 120.590'71; Razem zł 373.757'00.

Akcyjny Bank Hipoteczny w Lwowie

Bilans surowy na dz 30 września 1932 r.

STAN CZYNNY

Kasa i sumy do dyspozycji zł 258.584'11; Waluty zagranicz-
ne zł 966.834'61; Papiery wartościowe własne: papiery pań-
stwowe zł 71.188'79, listy zastawne zł 3.237.622'90, obligacje
zł 5.966'61, akcje zł 160.521'61, razem zł 3.475.299'91; Udzia-
ły i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjonalnych zł 532.289'00;
Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego
zł 380.726'28; Banki krajowe zł 302.085'54; Banki zagraniczne
zł 485.743'49; Weksle zdyskontowane zł 12.479.663'46; Ra-
chunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł
10.062.477'23, b) niezabezpieczone zł 1.007.217'08, razem
zł 11.069.694'31; Pożyczki terminowe zł 2.958.399'90; Rucho-
mości zł 1.606'60; Nieruchomości zł 4.580.536'54; Koszty han-
dlowe i administracja nieruchomości zł 1.449.297'76; Rachunki
oddziałów zł 4.762.179'36; Długoterminowe pożyczki hipoteczne
zł 29.920.385'20; Dłużnicy z tytułu kredytów akceptac.
i remboursowych zł 18.475'50; Aktywa oddziału kredytu dłu-
goterminowego i różne aktywa zł 7.301.816'41; **Ogółem**
zł 80.943.617'98.

STAN BIERNY

Kapitały własne: a) zakładowy zł 5.000.000'00, b) zapasowy
zł 2.011.453'59, c) inne rezerwy zł 628.575'61, d) fundusz
amortyzacyjny zł 446.343'05, razem zł 8.086.372'25; Wkłady:
a) terminowe zł 2.713.927'34, b) à vista zł 1.228.803'52, c) na
książeczki wkładowe zł 8.275.190'20, razem zł 12.217.921'06;
Rachunki bieżące zł 1.523.064'27; Zobowiązania inkasowe
zł 8.197'77; Redyskonto weksli zł 3.619.160'29; Banki krajowe
zł 889.599'46; Banki zagraniczne zł 8.450.518'26; Procenty,
prowizje i różne zyski zł 1.241.727'09; Rachunki oddziałów
zł 4.764.086'75; Zyski z lat ubiegłych zł 252.065'82; Listy za-
stawne zł 29.917.019'25; Zobowiązania z tytułu kredytów
akcept. i remboursowych zł 18.475'50; Pasywa oddziału kre-
dytu długoterminowego (w tem fundusz umorzenia listów za-
stawnych) zł 150.939'00 i różne pasywa zł 9.955.410'21; **Ogółem**
zł 80.943.617'98.

Gwarancje zł 599.578'56; Inkaso zł 1.545.635'94.

„SIEW“ Hodowla Roślin, S. A., Włoszanowo, p. Janówiec Poznański

Bilans na 30 VI 1932 r.

AKTYWA. — A. P ł y n n e: Kasa zł 1.643'12; P. K. O.
zł 6.782'79; Banki zł 17.175'25; Papiery wartościowe
zł 60.408'70; Weksle zł 4.650'00; Dłużnicy zł 195.559'32; Akcje
własne zł 800'00; Sumy przechodnie zł 7.586'10; Stacja hod-
dowli zapas zł 2.934'60; B. S t a ł e: Nieruchomości Włosza-
nowo zł 313.321'27; Inwentarz Włoszanowo zł 140.713'61; In-
wentarz Duszniki zł 331.868'10; Nakłady zł 3.543'37; Utensylja
zł 28.455'34; Strata zł 8.293'97; **Razem** zł 1.123.735'54.

PASYWA. — A. K a p i t a ł y własne zł 250.000'00;
Fundusz rezerwowy zł 20.008'24; Rezerwa specjalna zł
19.329'32; Amortyzacja zł 246.944'81; B. K a p i t a ł y
o b c e: Wierzyciele zł 176.711'69; Dyw d e n d a zł 45'00; Po-
gorzela i odbudowa zł 478'03; Gwarancja administr.
zł 410.218'45; **Razem** zł 1.123.735'54.

Rachunek strat i zysków na 30 VI 1932 r.

STRATY. — Koszty handlowe zł 37.798'36; Podatki
zł 494'35; Stacja hodowli zł 6.599'13./2.934'60, razem
zł 3.664'53; Różnica kursowa akcji włas. zł 10.988'40; Straty
na dłużnikach zł 1.932'37; Amortyzacja zł 34.153'03.

ZYSKI. — Kampanja siewna zł 394'40; Procenty i prowizje
zł 27.350'51; Dzierżawa zł 52.992'36; Strata zł 8.293'97;
Ogólna suma zł 89.031'24.

Zgodność powyższego bilansu oraz rachunku strat i zysków
z księgami handlowymi i inwenturami, S. A. „Siew“ w Wło-
szanowie poświadczamy:

„Powiernik“ Spółka Rew. Powiernicza
A. Thiel

Dyplomowany i przysięgły rzeczoznawca księgowości
Poznań, dn. 20 lipca 1932 r.

WILEŃSKI BANK ZIEMSKI

Bilans na dz. 30 września 1932 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji na r-ach bieżących w bankach		1,542.796 15
Waluty zagraniczne		239.359'65
Papiery wartościowe własne:		
1) Do dyspozycji Banku	2,425.476'98	
2) Na r-k kap. zapas. B-ku	642.446'74	
3) Na r-k zabezpiecz. kredytu w B-ku Polskim	3,000.000'00	6,067.923'72
Papiery wartościowe na r-k funduszu im. Józefa Montwiłła		6.221'08
Nieumorz. pozost. poz. długoterminowych złotych w 4% listach zast	54,469.678'72	
Zwrot poz. długoterm. złotych w 4% list. zast. gotówką	240 311'28	54,709.990'00
Nieumorz. pozost. poz. długoterm. złotych w 5% list. zast.	1,073.145'88	
Zwrot poz. długoterm. złotych w 5% list. zast. gotówką	9 434'12	1,082.580'00
Nieumorz. pozost. poz. długoterm. dolarow. w 8% list. zast.	42,878.019'97	
Zwrot poz. długoterm. dol. w 8% list. zast. gotówką	477.077'80	43,355.097'77
Pożyczki krótkoterm. złowe		456.287'32
Pożyczki krótkoterm. dolarowe w 10% list. zast.		92.900'50
Raty od pożyczek:		
a) złotych	8,216.453'22	
b) dolarowych	11,419.612'48	19,636.065'70
Zaległości przy przerach. poz. i rozterm. raty i in. należn.		3,024.748'75
Wydatki zaliczone na r-k dłużn. Nieruchomości i ruchom. Banku		164.647'67
Dłużnicy różni i awansy		3,667.729'86
Wydatki Banku		246.889'95
		1,673.820'94
		<u>135,967.059'16</u>

STAN BIERNY	zł	zł
Kapitały własne:		
a) zakładowy	6,300.000'00	
b) zapasowy i rezerwowo	8,770.089'89	
c) fundusz amortyzacyjny	234.431'68	15,304.521'57
Listy zastawne w obiegu:		
a) 4% złowe	54 709.990'00	
b) 5% "	1,082.580'00	
c) 8% dolarowe	43,355.097'77	
d) 10% "	92.900'50	99,240.568'27
10% obligacje W. B. Z. I serii 1932 r.		3 000.000'00
Listy zastawne wylosowane do opłacenia		6.221'00
Kupony od list. zast. do opłacenia		5,990.971'21
Dywidenda do opłacenia		1,380.513'00
Fundusz gwaranc. od poz. dol.		2,019.485'78
Fund. amort. od poz. długoterm.:		3,012.225'14
a) złotych	249.745'40	
b) dolarowych	477.077'80	726.823'20
Fundusz im. Józefa Montwiłła		6.221'08
Fundusz na wystawienie domów dla zniedołężniałych urzędników i rodzin pozostałych po urzędnikach Banku		11,310'81
Rezerwa na opłacenie należności przedwojennych i zaciągn. w czasie wojny		124.079'70
Wpływy na raty przed terminem ich płatności		8.590'71
Dochody Banku	2,372.721'86	
Sumy przechodnie	1,533.154'92	
Otwarty kredyt w B-ku Polskim		970 000'00
Korespondenci różni		259 650'81
		<u>135,967.059'06</u>

Cukrownia Chełmża, S. A.

Bilans na dz. 30 czerwca 1932 r.

AKTYWA. — Posiadłość ziemska zł 147,807'56; Nieruchomości zł 1,504,600'00; Maszyny i aparaty zł 2,540,900'00; Szusznia zł 767,500'00; Instalacja elektryczna zł 410,500'00; Tory kolejowe zł 185,800'00; Laboratorium zł 6,500'00; Efekty zł 708,094'56; Stan kasy zł 21,621'57; Dłużnicy zł 4,807,976'87; Zapasy zł 5,179,040'76; **Razem zł 16,280,341'32.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 3,250,000'00; Kapitał rezerwowo zł 696,531'34; Kapitał dyspozycyjny zł 902,862'52; Fundusz amortyzacyjny zł 2,905,118'40; Weksle plantatorskie zł 2,286,500'00; Dywidenda niepodniesiona zł 12,000'00; Należność za buraki nadkontyngentowe, przeniesione na kampanję 1932/33 r. zł 319,739'68; Wierzyciele zł 4,846,391'32; Zysk zł 1,061,198'06; **Razem zł 16,280,341'32.**

Rachunek zysków i strat na dz. 30 czerwca 1932 r.

STRATY. — a) Buraki zł 9,274,771'35; b) koszty przerobu: Koks zł 16,382'61; Smary zł 21,172'75; Piłtina filtracyjne zł 68,677'84; Reperacje zł 453,658'80; Fabrykacja zł 131,739'27; Wapno zł 90,126'82; Węgiel zł 663,125'35; Robocizna zł 959,934'17; Razem zł 2,404,787'61; c) Koszty handlowe: Asekuracja zł 66,543'69; Koszty różne zł 1,443,152'82; Odsetki zł 305,341'10; Pensje zł 448,586'39; Podróże i diety zł 2,825'55; Porto i telegramy zł 17,450'86; Podatki zł 1,431,759'11; Razem zł 3,715,659'52; d) Amortyzacja zł 446,860'90; e) Zysk zł 1,061,198'06; **Ogółem zł 16,903,277'44.**

ZYSKI. — Rachunek cukru zł 16,056,790'74; Rachunek rolnictwa zł 3,682'48; Zysk na różnicach kursowych zł 842,804'22; **Ogółem zł 16,903,277'44.**

Poświadczamy zgodność bilansu oraz rachunku zysku i strat z prawidłowo prowadzonymi ksiązkami handlowymi.

Chełmża, dn. 24 sierpnia 1932 r.

(—) *Michał Pacoszyński* zaprzysiężony rewizor ksiąg
Zarząd Cukrowni Chełmża, S. A.

(—) *J. Ślaski, L. Feld, H. Loga, Inż. A. Makowiecki*

Powyższe sprawozdanie oraz bilans i rachunek zysków i strat za rok obrachunkowy 1931/32 przyjęliśmy do wiadomości i zatwierdzamy.

Rada Nadzorcza Cukrowni Chełmża, S. A.

Przewodniczący: (—) *K. Feldtkeller*

Towarzystwo Karwice-Ozierańskiej Cukrowni i Rafinerji

S. A.

Bilans za rok operacyjny 1931/32 od dn. 1 kwietnia 1931 r. do dn. 31 marca 1932 r.

AKTYWA. — Nieruchomości i nowe urządzenia zł 4,163,754'69; Inwentarze i materiały zł 830,963'17; Cukier, melasa i wytloki zł 34,814'37; Majątki zł 334,255'17; Kasa zł 9,246'45; Banki zł 5,535'89; Udziały i kaucje zł 124,156'42; Dłużnicy zł 452,927'10; Sumy przechodnie zł 230,033'18; Rozliczenia kartelowe zł 4,350,872'84; Straty ubiegłego okresu zł 345,406'59; Plantatorzy zł 209,333'21; Plantacje własne zł 535'00; Procenty okresu przyszłego zł 88,992'06; Strata zł 122,877'69; **Razem zł 11,303,703'83.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 1,750,000'00; Kapitał zapasowy zł 34,734'68; Kapitał amortyzacyjny zł 720,667'73; Rezerwa różnicy kursu zł 240,375'00; Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego zł 846,250'00; Banki zł 1,575,888'00; Akcepty zł 1,315,677'57; Sumy przechodnie zł 83,964'08; Wierzyciele zł 615,964'73; Rozliczenia kartelowe zł 4,120,182'04; **Razem zł 11,303,703'83.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Strata na kampanji 1931/32 r. zł 27,025'44; Zarząd i administracja zł 270,329'50; Procenty i prowizje zł 1,157,975'22; Raty Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego zł 85,847'01; Strata na majątkach zł 197,171'68; Strata na realizacji efektów zł 334,364'92; Spisano nieściągalnych zadłużeń zł 49,313'27; Różne zł 3,610'00; **Razem zł 2,125,637'04.**

ZYSKI. — Wpływ z rozliczenia kontyngentu cukru wewnętrzznego zł 1,899,750'00; Zysk na realizacji efektów zł 18,608'10; Różnica kursu zł 51,251'10; Zwrot podatku dochodowego zł 31,912'10; Zwrot nadpłat frachtowych zł 1,238'05; Strata zł 122,877'69; **Razem zł 2,125,637'04.**

Spółka Akcyjna Fabryk Metalowych pod firmą NORBLIN, B-cia BUCH i T. WERNER

W WARSZAWIE

Bilans z dn. 30 czerwca 1932 r.

STAN CZYNNY	zł	zł	STAN BIERNY	zł	zł
Gotówka:			Kapitał akcyjny	7,500.000'00	
W kasach Spółki i bankach		301.892'46	Kapitał zapasowy	1,752.451'04	
Papiery wartościowe		64.953'77	Kapitał amortyzacyjny	6,412.754'60	
Weksle		3,134.707'87	Kapitał specjalny	341.957'02	
Zapasy materiałów surowych,			Fundusz wyrównawczy	166.705'95	5' 8.662'97
materiałów w robocie i wy-			5% obligacje 1900 r.		15.580'95
robów półgotowych		1,722.119'81	Niepodniesione dywidendy		16.467'92
Wyroby gotowe		329.846'94	Fundusze uczestników kasy eme-		
Dłużnicy:			rytalnej S. A. Norblin, B-cia		
Odbiorcy, dostawcy i różni			Buch i T. Werner		27.344'13
dłużnicy		2,621.750'60	Wierzyciele:		
Ruchomości:			Dostawcy, odbiorcy i różni		
a) sklepowe	49.555'52		wierzyciele		5,159.645'27
b) wystawowe	45.848'66		Długoterminowa pożyczka		
c) biurowe	72.798'00		\$ 500.000		4,457.000'00
d) narzędzia, przyrządy oraz			Dług hipoteczny na walcowni		
naczynia fabryczne	396.797'82		"Główno" zł w zł. 100.632'00		173.087'04
e) środki komunikacyjne	282.648'55	847.648'55	Redyskonto		2.850.052'21
Maszyny i urządzenia techniczne		12,466.042'38	Dokumenty, oddane do inkasa		36.263'04
Nieruchomości:			Koszty handlowe 1931/32 r. do		
a) zabudowania fabryczne	6,437.572'52		spełnienia w 1932/33 r.		145.807'34
b) plac fabryczny w Warsza-			Różnica:		
wie 65.001 łokci kw.	1,677.025'80		pozostałość z 1930/31 r.	2.134'53	
c) grunty w Głównie	368.054'00		za 1931/32 r.	1,019.497'68	1.021.632'21
d) nieruchomości w Moskwie	1'00	8,482'653'32			
Weksle i dokumenty, oddane do					
inkasa		36.263'04			
Koszty handlowe, poniesione w					
1931/32 r. na r-k 1932/33 r.		44.421'81			
Fundusz, złożony w banku na					
wykup 5% obligacji 1900 r.		24.448'17			
		<u>30,076.748'72</u>			<u>30,076.748'72</u>
Różni za kaucje		1,565.620'89	Kaucje		1,565.620'89
Depozyty obce		454.000'01	Różni za obce depozyty		454.000'01
		<u>2,019.620'90</u>			<u>2,019.620'90</u>

Rachunek strat i zysków za 1931/32 r.

Wyszczególnienie:	zł	zł	Wyszczególnienie:	zł	zł
Odpisano na stratę z rachunku dłużników	132.538'51		Pozostałość z zysków za 1930/31 r.	2.134'53	
Podatek dochod. od n/Spółki	81.514'55	214.053'06	Nadwyżka przychodów nad rozchodami	799.957'97	
Różnica:			Różnice kursowe	433.592'77	1,235.685'27
pozostałość z 1930/31 r.	2.134'53				
różnica za 1931/32 r.	1,019.497'68	1,021.632'21			
		<u>1,235.685'27</u>			<u>1,235.685'27</u>

Zysk podzielony został w myśl uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 12 października 1932 r. w następujący sposób: na kapitał amortyzacyjny zł 1,012.861'34, reszta do przeniesienia na 1932/33 rok zł 8.770'87, razem zł 1,021.632'21.

Władze Spółki:
 Rada Nadzorcza: Stanisław Janicki (Prezes Rady), Wacław Werner (Vice-Prezes Rady), Mieczysław Hofman, Jerzy Komorowski, Mieczysław Meisner, Stefan Przanowski, Władysław Pfeiffer, Mieczysław Porowski.
 Zarząd: Michał Zakrzewski (Dyrektor Techniczny), Stanisław Dzierżanowski (Dyrektor Handlowy).
 Komisja Rewizyjna: Feliks Bobrowski, Stanisław Meisner, Józef Temler, Edward Troszel, Bohdan Werner.

„POLMIN”

PAŃSTWOWA FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
SIEDZIBA DYREKCJI: LWÓW, ULICA SZPITALNA Nr. 1

TELEFONY: 2-48, 3-28, 39-20, 39-21

FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
W DROHOBYCZU — TELEFON 105

REPREZENTACJA W WARSZAWIE
ul. Szkolna 2; telefony: 70-81, 114-75, 512-33 i 177-8

Reprezentacja w Gdańsku — Polish Petroleum Company — Krebsmarkt 7 — 8
Przedstawicielstwa zagraniczne we wszystkich stołecznych miastach Europy

POLECA ZNANE ZE SWEJ PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

OLEJE I SMARY SAMOCHODOWE

Polmin AS, Polmin AL, Polmin AZ, Polmin AF, Polmin AP, Polmin AD i Polmin AT

OLEJE CYLINDROWE, ODPOWIEDNIE DO
WSZYSTKICH WARUNKÓW PRACY. WYSOKOGA-
TUNKOWE OLEJE ŁOŻYSKOWE. OLEJE DO
SILNIKÓW SPALINOWYCH, DO KOMPRESORÓW PO-
WIETRZNYCH I KOMPRESORÓW CHŁODNICZYCH.
OLEJE TURBINOWE i TRANSFORMATORO-
WE. OLEJE WIERTNICZE. TŁUSZCZE MA-
SZYNOWE. SMARY DO LIN I KÓŁ ZĘBATYCH.
SMARY DO WÓZKÓW KOPALNIANYGH I OLEJE
OSIOWE. — PARAFINE, ŚWIECE, WAZE-
LINĘ TECHNICZNĄ. — BENZYNY: EKSTRAKCYJ-
NĄ, LOTNICZĄ, SAMOCHODOWĄ I MOTOROWĄ. —
NAFTE: RAFINOWANĄ I SILNOPŁOMIENNĄ. OLE-
JE GAZOWE. ASFALTY BEZPARAFINOWE I PARA-
FINOWE. SULFOKWASY, KWASY NAFTENOWE.

ODDZIAŁY W KRAJU:

BIAŁYSTOK, ul. Warszawska 7, tel. 10-34
KRAKÓW, ul. Szczepańska 9, tel. 15-82
LUBLIN, ul. Krak. Przedm. 46, tel. 10-74
LWÓW, ul. Szpitalna 1, tel. 3-23
ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 152, tel. 6-27,

WARSZAWA, ul. Szkolna 2, tel. 714-75
POZNAŃ, ul. św. Marcina 18, tel. 35-36
SOSNOWIEC, ul. Naftowa 4, tel. 2-08
TORUŃ, ul. Mostowa 17, tel. 3-99
WILNO, ul. Jagiellońska 8, tel. 1-72

SKŁADY WŁASNE I KOMISOWE:

BIAŁYSTOK, BIELSK PODLASKI, BIŁGORAJ, BĘDZIN, BRODY, BYDGOSZCZ, CHELM, DOLINA, DRO-
HOBYCZ, GARWOLIN, GDYNIA, GRUDZIĄDZ, JAROSŁAW, KALISZ, KIELCE, KOŃSKIE, KOŁOMYJA,
KOWEL, KRAKÓW, KRASNYSTAW, LIDA, LUBLIN, LUBARTÓW, LWÓW, ŁĘCZYCA, ŁOMŻA, ŁÓDŹ,
MIĘDZYRZEC PODLASKI, NOWOGRÓDEK, OPOCZNO, OSTROWIEC, OSTRÓW, PABJANICE, RADOM,
RADZYŃ, RÓWNE, RYKI, SANDOMIERZ, SAMBOR, SIEMIATYCZE, SIEDLCE, SKIERNIEWICE, SOBOLEW,
SOSNOWIEC, STANISŁAWÓW, STRYJ, TOMASZÓW MAZ., TORUŃ, TARNOPOL, WARSZAWA, WILNO,
WIELUŃ, WIERZBNIK, WÓLKOWYSK, WŁOCŁAWEK, ZDUŃSKA WOLA, ZŁOCZÓW, ŻYRARDÓW

WŁASNY PARK CYSTERNOWY

PAŃSTWOWY BANK ROLNY

INSTYTUCJA CENTRALNA
WARSZAWA, UL. NOWOGRODZKA 50

ODDZIAŁY: ODDZIAŁ GŁÓWNY W WARSZAWIE — UL. NOWOGRODZKA 50,
ODDZIAŁ WE LWOWIE — UL. PIŁSUDSKIEGO 25, ODDZIAŁ W WILNIE —
UL. WIELKA POHULANKA 24, ODDZIAŁ W POZNANIU — UL. KANTAKA 10,
ODDZIAŁ W GRUDZIĄDZU — UL. SIENKIEWICZA 18, ODDZIAŁ W KATO-
WICACH — UL. 3 MAJA 9, ODDZIAŁ W LUCKU — UL. PIŁSUDSKIEGO 15,
ODDZIAŁ W KRAKOWIE — PLAC SZCZEPAŃSKI 8, ODDZIAŁ W PIŃSKU —
LOHISZYŃSKA 18, ODDZIAŁ W LUBLINIE — UL. KAPUCYŃSKA 1,
ODDZIAŁ W KIELCACH — UL. SIENKIEWICZA 57, AGENTURA W GDYNI.

ADRES TELEGRAFICZNY INSTYTUCJI CENTRALNEJ "CENTROPEBROL"
ADRES TELEGRAFICZNY ODDZIAŁU "P F B R O L"

KAPITAŁ ZAKŁADOWY, CAŁKOWICIE WPŁACONY, zł 130 MILJONÓW.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY

UDZIELA DŁUGOTERMINOWYCH POŻYCZEK AMORTYZACYJNYCH W 7% LISTACH
ZASTAWNYCH NA KUPNO GRUNTU I NA INWESTYCJE ROLNE; UDZIELA DŁUGO-
TERMINOWYCH KREDYTÓW NA WSZELKIEGO RODZAJU MELJORACJE ROLNE
W 7% OBLIGACJACH MELJORACYJNYCH; UDZIELA DROBNYM I ŚREDNIM GOSPODARSTWOM
ROLNYM KRÓTKOTERMINOWYCH KREDYTÓW OBROTOWYCH ZA POŚREDNICTWEM
SPÓŁDZIELNI I SAMORZĄDOWYCH KAS POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWYCH;
DOSTARCZA DROBNYM I ŚREDNIM GOSPODARSTWOM ROLNYM KREDYTU TOWAROWEGO
W NAWOZACH SZTUCZNYCH ZA POŚREDNICTWEM SPÓŁDZIELNI I KAS SAMORZĄDOWYCH
NA DOGODNYCH WARUNKACH KREDYTOWYCH; KUPIJE MAJĄTKI ZIEMSKIE NA PARCE-
LACJĘ I PODEJMUJE SIĘ PARCELACJI KOMISOWEJ; PRZYJMUJE WKŁADY: Z 3 MIESIĘCZN.
TERMINEM WYPOWIEDZENIA ZA OPROCENTOWANIEM ROCZNEM W WYSOKOŚCI 6 OD
STA, Z 1 JEDNOMIESIĘCZN. TERMINEM WYPOWIEDZENIA ZA OPROCENTOWANIEM
ROCZNEM 5 OD STA, NA KAŻDE ŻĄDANIE ZA OPROCENTOWANIEM ROCZNEM 4 OD STA.
ORAZ NA KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCIOWE ZA OPROCENTOWANIEM 6 OD STA ROCZNIE.

7% LISTY ZASTAWNE PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO SĄ ZABEZPIECZONE HIPOTEKAMI
GOSPODARSTW WIEJSKICH, CAŁYM MAJĄTKIEM PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO, ORAZ
GWARANCJĄ SKARBU PAŃSTWA. MAJĄ ONE WSZELKIE PRAWA PAPIERÓW PUPILARNYCH
I PRZYJMOWANE SĄ PRZEZ SKARB PAŃSTWA NA KAUCJE I WADJA, ORAZ NA POCZET
PODATKU MAJĄTKOWEGO OD WSZYSTKICH PŁATNIKÓW TEGO PODATKU. 7% OBLIGACJE
MELJORACYJNE PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO OPIEWAJĄ NA ZŁOTE W ZŁOCIE, ORAZ NA
RÓWNOWARTOŚĆ TYCHŻE W DOLARACH STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI PÓLNOOCNEJ; PO-
SIADAJĄ GWARANCJĘ SKARBU PAŃSTWA, ORAZ BEZPIECZEŃSTWO PUPILARNE; PRZYJMOWANE
SĄ PRZEZ SKARB PAŃSTWA NA KAUCJE I WADJA; WOLNE SĄ OD PODATKU OD KAPITAŁÓW I RENT.